

Gorenjski Glas

PETEK, 5. JULIJA 2019

LETO LXXII, ŠT. 53, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Delavcem v turizmu dovolj obljub

Zaposleni v gostinstvu in turizmu so pred začetkom visoke poletne turistične sezone znova opozorili na številne težave v panogi, od pomanjkanja delovne sile do slabega plačila.

MATEJA RANT

Bled – Delavci v gostinstvu in turizmu iz leta v leto opozarjajo na veliko pomanjkanje delovne sile, saj na delodajalski strani ni posluha za povečanje plač in ureditev delovnega časa, a se nič ne spremeni. Zdaj jim je dovolj. »Dovolj je bilo obljub, dovolj je bilo čakanja na boljše plače, dovolj je revščine delavcev, ki delajo in jim plače ne zagotavljajo dostojnega življenja, dovolj je na stotine presežnih ur,« je minuli teden na Bledu poudarila generalna sekretarka

Sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije Breda Črnčec. Prav Bled je po njihovem dober primer nasprotij, ki določajo našo družbo – zunanjega blišča na eni in bednega položaja zaposlenih na drugi strani.

Ta čas po podatkih zavoda za zaposlovanje v gostinstvu in turizmu primanjkuje več kot pet tisoč delavcev, največ natakarjev (2289) in kuharjev (1315). Po oceni sindikata je to število vsaj še dvakrat večje, saj delodajalci delavce iščejo tudi s pomočjo različnih agencij, oglasov in posebnih strani na družabnem

omrežju Facebook. »Razlogi za pomanjkanja kadra so večplastni. V ospredju so neugoden delovni čas, težki pogoji dela, slabe plače in da ti poklici niso cenjeni,« je poudarila Breda Črnčec in dodala, da zaradi pomanjkanja kadrov nastaja ogromno število presežnih ur, kar vodi v izčrpanost in iztrošenost zaposlenih. »Delodajalci bi morali poskrbeti za svoje zaposlene in jih spoštovati, pa tudi pošteno plačati, če jih bodo želeli obdržati oziroma dobiti še nove,« je poudarila.

► 4. stran

Zaposleni v gostinstvu in turizmu so pred začetkom visoke poletne turistične sezone znova opozorili na številne težave v panogi (fotografija je simbolična). / Foto: Tina Dokl

Na robu Lesc prostor za še en kamp

Radovljiški občinski svet je na zadnji seji pred poletjem potrdil prostorski dokument, ki zasebnemu investitorju omogoča ureditev novega kampa na območju pred mostom čez reko Savo pod Bledom.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Sredi junija je na zadnji seji pred poletnimi počitnicami radovljiški občinski svet potrdil odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje površin za turizem Pod Golfom v Lescah, ki na območje pred mostom čez reko Savo proti Bledu, tako rekoč v neposredni bližini Kampa Šobec, omogoča umestitev novega turističnega kampa s spremljajočim programom – večnamensko dvorano za potrebe športnih in kulturnih dejavnosti, morda tudi plezalno steno.

Na območju, namenjenem ureditvi novega kampa, naj bi bilo prostora za okoli tristo mest. Glede na lokacijo tik pred mostom čez reko Savo na meji z občino Bled bi lahko pričakovali, da bo glavna atrakcija za goste novega kampa prav bližnji Bled. / Foto: Gorazd Kavčič

► 4. stran

Začetek gradnje terminala

V teh dneh se bo začela gradnja potniškega terminala na brniškem letališču.

ALEŠ SENOŽETNIK

Zgornji Brnik – Upravljalavec brniškega letališča družba Fraport Slovenija je v preteklem tednu podpisala pogodbo za razširitev potniškega terminala z izbranimi izvajalcema – podjetjema GIC

Gradnje in Elcoma. Investicija bo stala 17,3 milijona evrov. Gradnja, ki se bo začela v teh dneh, pa bo delno vplivala tudi na delovanje letališča, so nam sporočili iz Fraporta.

► 8. stran

Priloge: **Karavanke**
Kranjčanka
Zgornjesav'c

AKTUALNO

Trava lahko malo počaka

V nekaterih občinah je ob nedeljah in praznikih prepovedano uporabljati vrtno kosilnice, motorne žage, vrtnalnice in brusilne stroje. V Kranjski Gori denimo poleti prepoved velja tudi med tednom med 20. uro zvečer in 8. uro zjutraj.

3

GG+

Velik junak, ki premaguje raka

Rožle Valjavec iz Kranja je velik junak, ki premaguje raka. V starosti šest let je prvič zbolel za angiosarkomom, tumor je imel v srednjem ušesu na levi strani. V kratkem ga v Parizu čaka že tretja operacija.

15

GG+

Slovenija ga je toplo sprejela

Med lokalnimi turističnimi vodniki v Preddvoru je še posebej zanimiv Abdel Touhami iz Alžirije, pripadnik sahorskega ljudstva Tuaregi, ki z ženo Miro, domačinko iz Preddvora, in sinom Aminom živi med Slovenijo in Nemčijo.

20

ZANIMIVOSTI

V Cerkljah reševali družino štokelj

Člani Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije so včeraj zjutraj v Cerkljah iz gnezda na dimniku nad župniščem reševali štiri štokljinje mladiče, ki so bili ogroženi, potem ko se je njihova mama poškodovala.

27

VREME

Danes bo pretežno jasno. Jutri bo sončno in vroče, popoldne so možne nevihte. V nedeljo bo oblačno s pogostimi padavinami.

☀️ 17/31 °C

jutri: sončno, nevihte

VSAK PRVI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Na hrbtni strani morajo imeti odtisnjen naslov naročnika. Mali oglas, oddan po telefonu ali brez kupona, zaračunavamo po ceniku, s popustom za naročnike (20 %). Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj ali po telefonu 04/20142 47; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku na Nazorjevi ulici 1 v Kranju pa smo vam na razpolago v ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 16. ure, v sredo od 8. do 17. ure, v petek od 8. do 15. ure.

MALI OGLAS

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam kupim oddam najamem
 podarim iščem nudim zamenjam

julij/19

RUBRIKA:

Vsebina:

Tel.: ___ / ___ - ___ - ___ - ___

Nečitljivih kuponov
ne objavljamo.

Mobitel: ___ / ___ - ___ - ___ - ___

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Razgled z gorenjskega balkona ob polni luni

V torek, 16. julija, ob 20.30 ste vabljeni na Nočni pohod na Jamnik, ki je odlična izletniška točka za družine in pohodnike vseh starosti in različne telesne pripravljenosti. Vrh je pravi raj za ljubitelje dihal jemajočih razgledov po Škofjeloškem hribovju. Ob lepem vremenu pa se vidi vse do Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp. Še posebno živahno je na Jamniku ob polni luni, ki je poseben izziv za mojstre fotografije in občudovalce lepega. Pohod bo hkrati tudi prvi dogodek letošnjega praznovanja ob 120-letnici Planinskega društva Kranj. Zbor bo pri gostilni Na Razpokah v Nemiljah, predviden čas vzpona je eno uro. Startnino pet evrov, ki vključuje vodenje, topel napitek

in prigrizek, vplačate na Zavodu za turizem in kulturo Kranj, Glavni trg 2, Kranj, ali pol ure pred začetkom pohoda v gostilni Na Razpokah v Nemiljah. Dvema naročnikoma Gorenjskega glasa bomo podarili startnino za Nočni pohod na Jamnik. Nagradno vprašanje: Kdaj bo prvi Nočni pohod na Jamnik? Odgovore s svojimi podatki pošljite do četrтка, 11. julija 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Organizacija v dobri kondiciji

Zbor članov Zveze društev upokoencev Slovenije je za predsednika znova izvolil Janeza Sušnika, ki je zvezo vodil od leta 2016, ko je zaradi bolezni odstopil prejšnji predsednik Anton Donko. Sušnik pravi, da je organizacija v dobri kondiciji, bremeni pa jo nekaj zapletov.

DANICA ZAVRLI ŽLEBIR

Junija ste bili kot edini kandidat znova izvoljeni za predsednika Zveze društev upokoencev Slovenije (ZDUS). Kako da ste bili edini?

Ne znam si razložiti, zakaj ni bilo zanimanja za to funkcijo. Morda je kaj vplivalo tudi razpoloženje Mestne zveze upokoencev Ljubljana, z njo in njenim predsednikom Marjanom Sedmakom namreč nimam najboljših odnosov. Sedmak je v preteklosti že kandidiral za predsednika, tokrat ne. A tudi iz nobene druge pokrajinske zveze ni bilo kandidata, niti za podpredsednike. Tako sem na kandidadni listi ostal edini kandidat in se odločil sprejeti predsedniško mesto vsaj za toliko časa, da se nekatere odprte stvari ne rešijo, ena od njih je tudi nerešen zaplet z ljubljansko mestno zvezo.

Za kakšen zaplet gre?

V Zvezi društev upokoencev Slovenije (ZDUS) smo sprejeli spremenjeni statut, po katerem društva upokoencev niso bila več neposredni člani ZDUS, pač pa pokrajine kot posredniške organizacije, in sicer zaradi lažje organizacije in koordinacije čez petsto društev. Tako društva upokoencev ustanavljajo pokrajinske zveze, ki jih je v Sloveniji 13, pokrajinske zveze pa so skupaj z društvi člani ZDUS. V zvezi s tem smo naložili pokrajinskim zvezam prilagoditev njihovih statotov, kar so vse razen ljubljanske mestne zveze tudi storile. Oni nimajo statuta, pač pa pravila, iz njihove vsebine pa ni bilo razvidno, ali so člani ZDUS. Komisija, ki je pregledala statute, jim je predlagala, naj jasneje napišejo pravila, česar pa kljub želji njihovih društev niso storili. Medtem ko je komisija še pregledovala statute, je prišlo do banalnega zapleta, ko je upravni odbor ZDUS še pred končanim postopkom

Janez Sušnik / Foto: Tina Dokl

sprejel sklep, da so bile pokrajinske zveze že do zdaj članice ZDUS. To napako je upravni odbor na naslednji seji odpravil, kljub vsemu pa se ljubljanska mestna zveza opira ravno na ta sklep, češ da je potrjeno, da so člani ZDUS že od prej, in niso pristali na prilagoditev statuta. Imeli so možnost to sprejeti do konca letošnjega aprila, vendar niso želeli. Maja je tako upravni odbor ZDUS izdal ugotovitveni sklep, da statut mestne zveze ni prilagojen statutu ZDUS in tako ni članica ZDUS. To ne pomeni, da smo jih vrgli ven, saj niti notri še niso bili. Stvar je zdaj na sodišču, o vsebini tožbe pa nismo obveščeni. Naj še dodam, da se Sedmak ni poslužil častnega razsodišča, če je ocenil, da ravnanje ZDUS ni zakonito. Mestna zveza želi imeti primat med pokrajinskimi zvezami, kar se nam ne zdi prav, saj so te enakovredne. Upam, da se bo to letos razpletlo. Ko se bo, lahko tudi sredi mandata zaključim kot predsednik ZDUS. Slednjič sem star 77 let in ni treba, da bi se na jesen svojega življenja prekomerno obremenjeval in bil pod nenehnim pritiskom. Smo pa v minulih letih, kar vodim ZDUS, organizacijo finančno konsolidirali, strokovne službe z akti uredili na primeren ravni in vzpostavili dobro sodelovanje s pokrajini in tudi sicer. Le še omenjeni zaplet rešimo in težave s

posmrtninskim skladom, potem pa lahko tudi med mandatom preneham in poiščemo nekoga, ki bo prevzel predsedniške naloge, in organizacijo še kadrovsko okrepimo z več podpredsedniki.

ZDUS je lani odstopil od organizacije tradicionalnega festivala za tretje življenjsko obdobje. Kaj se je zgodilo?

Zadnji dve leti svojega predsedovanja sem od zasebne družbe, ki je bila skupaj z ZDUS organizatorica festivala, zahteval finančno poročilo. ZDUS namreč od izkupička festivala vsa leta ni dobil finančnih sredstev niti za pokritje stroškov, smo pa ves čas prispevali denar zanj. Bili smo tudi v programskem odboru, kjer naših pripomb tudi niso upoštevali. Lani sem upravni odbor opozoril, da nimamo poročil od soorganizatorja, ki ima s prodajo na festivalu kar nekaj prihodka, medtem ko mi iz članarine nismo več mogli plačevati. Upravni odbor in zbor članstva sta bila decembra 2018 enoglasna, da od festivala odstopimo in organiziramo svojo prireditev. To so podprla tudi društva, razen znova ljubljanske mestne zveze, ki podpira dosedanji festival. Mi smo letos prvič izvedli svoj festival, bila je zelo uspešna prireditev z okoli 9000 udeleženci. Zdaj imamo že obrise s finančnega

učinka: pokrili smo vse svoje stroške in je celo nekaj denarja ostalo. Imeli smo široko podporo ministrstev, častni pokrovitelj je bil predsednik vlade. Tema je bila upokojevanje in trg dela, prihodnje leto bo bivalni standard upokoencev.

Kaj je bilo v letih vašega predsedovanja narejenega dobrega za upokoencev?

Ena prvih uresničenih pobud je najnižja pokojnina 500 evrov. Ko smo s tem začeli, je bila najnižja pokojnina 442 evrov, cenzus za socialno pomoč pa 470 evrov. Po naših izračunih bi morala najnižja pokojnina znašati 550 evrov, izposlovali smo 500 evrov in zdaj je znesek celo nekoliko višji. Toda ker je šlo zgolj za 'gasilski' zakon, celoten sklop gmotnega položaja še vedno ni dobro urejen, sprejeti bo treba sistemski zakon. Pod minimalnim zneskom nastaja 'vakuum', prikrašani so upokoenci, ki imajo nemara le eno leto pokojninske dobe manj kot štirideset let, za kolikor velja najnižja pokojnina. Tudi navzgor se razlika zmanjšuje, kar tudi ni dobro. Decembra 2017 smo takratni vladi poslali priporočilo, da se odmerni odstotek postopoma dvigne na 63,5 odstotka za oba spola. V prejšnji vladi nam to ni uspelo. Pred lanskimi volitvami pa smo šli k strankam z memorandumom, v katerem je bil vključen višji odmerni odstotek, redno usklajevanje pokojnin na osnovi rasti plač in inflacije ter tudi izredno usklajevanje zaradi gospodarske rasti, saj se pokojnine od leta 2010 do 2016 v recesiji niso usklajevale, zaostale so za 8,5 odstotka, upokoenci so bili prikrašani tudi pri letnem dodatku, prav tako pri drugih pokojninskih prejemkih. S koalicijsko pogodbo je vlada to sprejela. Naš cilj pa je: leta 2024 bi morala biti minimalna pokojnina nekaj nad pragom revščine, 650 evrov.

Popravki pokojninske zakonodaje

DANICA ZAVRLI ŽLEBIR

Kranj – Pogajalski partnerji končujejo pogajanja za spremembe pokojninske zakonodaje, osnutek predloga naj bi javnosti predstavili prihodnji teden. Zvišanja upokojitvene starosti na 67 let za tiste, ki nimajo dopolnjenih

štirideset let pokojninske dobe, ni pričakovati. Napovedane pa so spremembe dvojne statusa. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti predlaga, da bi upokojenec prva tri leta po starostni upokojitvi lahko prejemal štirideset odstotkov pokojnine, po

treh letih bi se delež znižal na dvajset odstotkov, čemur nasprotujejo obrtniki.

Dogovorjeno je poglavje o odmernih odstotkih. Ta naj bi za oba spola za štirideset let pokojninske dobe znašal 63,5 odstotka. Za ženske bo odmerni odstotek veljal naprej, moškim se

bo postopoma zvišal do leta 2025. Ženske bodo imele pokojnino višjo za 1,36 odstotka za vsakega otroka (upoštevali se bodo največ trije otroci, pod pogojem, da upravičenka ne bo uveljavila časovnega bonusa). Dogovorili so se tudi za triodstotni bonus za vsako leto podaljšanja delovnega razmerja, potem ko zavarovanec izpolni pogoje za starostno upokojevanje.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme ALOJZ JAKELJ, Rateče - Planica.

Trava lahko malo počaka

V nekaterih gorenjskih občinah je ob nedeljah in praznikih prepovedano uporabljati vrtno kosilnice, motorne žage, vrtalne in brusilne stroje. V turistični Kranjski Gori denimo poleti prepoved velja tudi med tednom med 20. uro zvečer in 8. uro zjutraj.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Zakaj nekateri kosijo travo ob nedeljah? Ali je nedeljska košnja sploh dovoljena? Pozanimali smo se v nekaterih gorenjskih občinah in ugotovili, da so ureditve različne; ponekod je uporaba vrtnih kosilnic ob nedeljah in praznikih dovoljena, drugod je takšno početje opredeljeno kot kršitev javnega reda in mira in zagroženo tudi 200 evrov kazni.

Na Jesenicah je v skladu z odlokom o javnem redu in miru uporaba vrtnih kosilnic za travo prepovedana ob nedeljah in praznikih in vsako noč med 22. uro zvečer in 6. uro zjutraj. Zagrožena kazen za kršitev je 200 evrov. Enaka ureditev velja v občini Gorje, le da je kaznija nižja, znaša 120 evrov. V žirovniški občini je košnja trave prepovedana ob nedeljah in praznikih, zagrožena globa znaša 120 evrov.

V turistični Kranjski Gori je povzročanje hrupa s kosilnicami (ter motornimi žagami, vrtalnimi in brusnimi stroji ...) prepovedano ob nedeljah in praznikih pa tudi od ponedeljka do sobote med 20. uro zvečer in 7. uro zjutraj, poleti celo 8. uro zjutraj. Zagrožena kazen je 130 evrov. Podobno je v občini Bled, kjer prepoved velja od ponedeljka do sobote od 21. do 7. ure ter ob nedeljah in praznikih ves dan, ter v občini Radovljica (prepoved od

Vas moti glasno brnjenje vrtnih kosilnic ob nedeljah?

»Od ponedeljka do sobote od 20. ure zvečer do 7. ure zjutraj ter ob nedeljah in praznikih je na območju naselij prepovedano uporabljati kosilnice, škropilnice, žage in druge naprave z motorji na notranje izgorevanje, vrtalne in brusne stroje, kladiva in žage ter izvajanje drugih hrupnih in hišnih opravil, ki povzročajo v okolju visoke ravni hrupa. Prepoved ne velja za sečnjo krme za dnevno oskrbo živine na kmetijah.« (iz odloka o javnem redu in miru Občine Radovljica)

ponedeljka do sobote od 20. do 7. ure zjutraj in ob nedeljah in praznikih).

Kot je povedal občinski inšpektor Aleš Koželj iz Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica, pa so prijave tovrstnih

kršitev občinskih odlokov dokaj redke. V primeru, da prijavo dobijo, tudi ukrepajo, včasih pa se na klic razburjenega občana odzove policija, ki potem zadevo odstopi inšpektoratu oziroma redarstvu.

V nekaterih občinah, kot denimo v Mestni občini

Kranj, pa nimajo odloka, ki bi prepovedoval nedeljsko in praznično košnjo trave. Kot so pojasnili, je košnja trave dovoljena katerikoli dan, tudi v nedeljo in med prazniki, razen med 22. in 6. uro. To področje urejata uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju in zakon o javnem redu, so pojasnili.

A kot nam je dejal eden od sogovornikov, je pravzaprav žalostno, da so nekatere občine morale sprejeti odloke, ki izrecno prepovedujejo nedeljsko motenje pravice do počitka z glasnim brnjenjem vrtnih kosilnic. »Trava na vrtu zagotovo lahko počaka na – ponedeljek,« je še dejal.

k

KOMENTAR
MARJANA AHAČIČ

Trata pred mojo hišo

Odhajajo od doma. Torej bom zdaj lahko kosila,« mi je prejšnji dan, ko sem hitela mimo njegove dvorišča, prijazno zaklicala moja prva sosedka. Malo se mi je dobro zdelo, malo sem imela pa slabo vest: očitno vsi, ki živijo okoli mene, vedo, da me zvok kosilnic za travo spravlja ob pamet. Kot otrok sem ga doživljala kot naravno okolje soseske stanovanjskih hiš, v kateri sem živela, živce mi je začel parati prvo pomlad, ko sem se kot mlada študentka novinarstva ob koncu tedna vračala v Radovljico. »Lepo, da si nazaj, si boš malo odpočila od ljubljanskega hrupa,« me je ljubeče pozdravila mama, medtem ko je sosed iz lope že vlekel staro motorno kosilnico, katere hrup, tako se mi zdi danes, bi se lahko kosil z ropotom helikopterja. Levi sosed se je ravno ogrel, ko je zvok kosilnice na plano privabil desnega sosedo, ... in nato naslednjega in naslednjega ... Do večera, v soboto zjutraj pa spet. Včasih sem prav pogrešala monotonno brnjenje prometa v centru Ljubljane.

Približno tako kot takrat je še danes, ko je od mojih študijskih časov minilo že okroglih petindvajset let. Najbližja sosedo je k sreči zelo uvidevna gospa, tista na drugi strani pa prav tako; poleg tega si je že pred časom uvidevno omislila mnogo tišjo električno kosilnico.

Ampak ker je soseska majhna, se mi vedno, ampak res vedno, ko utrujena pridem iz službe in si zaželim nekaj minut počitka v udobnem stolu na terasi, zgodi, da eden od sosedov ugotovi, da je njegova trava v zadnjih nekaj dneh zrastle za centimeter ali dva in iz garaže že vleče kosilnico. Za njim pa tretji, četrti, peti ... Še dobro, da imamo udoben tudi kavč v dnevni sobi in da pri prenovi hiše nismo varčevali pri investiciji v okna.

Vem, da smo Slovenci, Gorenjci pa še posebej, ljudje, ki lepo skrbimo za okolico svojih domov. Priznam tudi, da se rada vračam v zeleno oazo svojega doma in da sem ponosna, ko mi kdo reče, na kako lepem koncu mesta živim. Razumem tudi, da nismo Švica in da bi se težko organizirali tako, da bi hrupna dela opravljali parkrat tedensko v točno določenih terminih. Tudi mislim, da strožji predpisi za tako nepomembno dejavnost, kot je košenje trat in obrezovanje živih mej, niso rešitev. Saj jih nekatere lokalne skupnosti – tudi moja – celo imajo. Mislim torej, da bi tako kot pri večini drugih tem, ki nas ločujejo, lahko marsikatero zadržano rešili z malce občutka drug za drugega. Pri tej konkretni zadevi pa tudi z navadno ročno kosilnico, na primer, ali pa celo – zdaj sem si za drznila preveč, kajne? – z malce manj strogimi standardi glede višine trave pred na vrtu pred hišo ...

Sodišče pritrdilo kreditojemalcem

Sodišče EU je pritrdilo stališču slovenskega sodišča, da razumen potrošnik pri stanovanjskem kreditu nikoli ne bi pristal na neomejeno valutno tveganje, če bi mu banka posredovala vse informacije.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Nekaj dni za tem, ko je vlada ocenila, da predlog zakona o konverziji kreditov v švicarskih frankih v kredite v evrih, ki ga je pripravil državni svet, ni primeren za nadaljnjo obravnavo, je konec junija Sodišče Evropske unije (EU) odločilo v korist slovenskih kreditojemalcev, ki so kredite v švicarskih frankih najeli pri Addiko bank, prej Hypo banki. Sodišče EU je s sodbo potrdilo stališča Višjega sodišča v Mariboru in kreditojemalcev v švicarskih frankih ter zavrnilo argumentacijo komercialne banke Addiko bank in slovenske vlade, ki sta zagovarjali obvezno izvršbo za hipotekarni stanovanjski kredit

v korist banke. Sodišče je namreč na zastavljeno vprašanje mariborskega višjega sodišča odgovorilo, da mora nacionalno sodišče na zahtevo potrošnika ali po uradni dolžnosti odložiti izvršbo na nepremičnini in presoditi, ali kreditna pogodba ne vsebuje nepoštenih pogojev.

Zaradi omenjene odločitve Sodišča EU se v Združenju Frank javno sprašujejo, do kdaj bo vlada še delala za koristi in dobičke tujih bank namesto lastnih državljanov oziroma potrošnikov. Vlado znova tudi sprašujejo, kdaj bo uskladila zakonodajo z Direktivo Sveta 93/13 o zaščiti potrošnikov in podprla predlog zakona o konverziji kreditov v švicarskih frankih v

evrske kredite ter s tem izpolnila svojo dolžnost in zagotovila »ustrezna in učinkovita sredstva za preprečevanje nadaljnje uporabe nepoštenih pogojev v pogodbah«, kot to od nje zahteva ta direktiva. Sodišče EU je v omenjeni sodbi jasno povedalo, da slovenska sodna praksa temelji na zakonih, ki so v nasprotju z učinkovitim varstvom potrošnikov, so v izjavi za javnost poudarili v Združenju Frank, kjer so zaskrbljeni zaradi ravnanja vlade, »ki se zelo dosledno in vedno postavi na stran kapitala in bank ter izrazito proti interesom državljanov in potrošnikov«.

Višje sodišče v Mariboru je sicer v vprašanju Sodišču EU navedlo, da potrošniška

kreditna pogodba, ki je namenjena financiranju nakupa stanovanja, ne sme vsebovati neomejenega in neobvladljivega tveganja, saj so pričakovana razumnega potrošnika in tudi banke pri kreditni pogodbi stabilnost in predvidljivost financiranja. Stališče obeh sodišč je, da razumen potrošnik pri stanovanjskem kreditu nikoli ne bi pristal na neomejeno valutno tveganje in bi, če bi se lahko enakovredno pogajal z banko ali bi mu ta posredovala vse potrebne informacije, sklenil le pogodbo, ki bi vsebovala razumno omejitve tveganja. Ker iz kreditne pogodbe ne izhaja razumna omejitev valutnega tveganja, je pogoj vezanosti na tujo valuto nedopusten.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Konec propadanja? Delavcem dovolj obljub

Stari Penzion Špik ima novega lastnika, ki naj bi obnovo več kot desetletje propadajočega objekta tik ob državni cesti v Gozdu - Martuljku začel že to jesen.

Stari Penzion Špik je po desetletjih propadanja dobil novega lastnika. / Foto: Gorazd Kavčič

MARJANA AHAČIČ

Gozd - Martuljek – Po letih propadanja stari Penzion Špik ob regionalni cesti v Gozdu - Martuljku, kot kaže, vendarle čakajo boljši časi. Kot je povedal kranjskogorski župan Janez Hrovat, ima investitor, eden od uspešnih gorenjskih podjetnikov, že veljavno gradbeno dovoljenje, obnova objekta pa naj bi se začela že to jesen. Župan je zanikal, da bi bil sam kipec objekta, izrazil je zadovoljstvo, da bo ena od kranjskogorskih turističnih sramot vendarle odpravljena. »Vesel sem tudi, da bodo, kot kaže, vendarle zaključili projekt že deset let nedokončane Vile Olga v neposredni bližini stavbe Žičnic Kranjska Gora. Kot vem, se aktivno prodaja tudi Hotel Razor

v središču Kranjske Gore. Upam, da bo lastnik našel dobrega investitorja, ki ga bo uredil in vrnil v življenje,« je še povedal Hrovat.

Tako kot pred desetletjem obnovljeni Hotel Špik na drugi strani vasi je bila tudi stavba ob cesti v Kranjsko Goro kot hotelska depandansa desetletja v lasti družbe Petrol. Nekaj časa je v njem delovala restavracija, v kleti celo nočni klub, potem pa so hotel zaprli in v začetku devetdesetih prodali zasebniku, Slovencu, ki je živel v Veliki Britaniji.

Pritličje objekta je bilo namenjeno gostinski dejavnosti, v nadstropju je 16 sob, okoli stavbe pa več kot tisoč metrov zemljišča in – kar je verjetno največ vredno – čudovit razgled na okoliške hribe.

Obisk ministrice na Jablah

Loka pri Mengšu – Ministrica dr. Aleksandra Pivec in državni sekretar dr. Jože Podgoršek sta v ponedeljek obiskala Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, ki deluje v sklopu Kmetijskega inštituta Slovenije. Ogladala sta si tudi poskusno-proizvodna polja, nov namakalni sistem, vrtnarski del, poljedelsko proizvodnjo, plastenjake, hlev in poskusna polja slovenske genske banke. Vodstvo centra jima je predstavilo aktivnosti in načrte za prihodnost ter s tem povezane izzive in potrebe za še boljše delovanja znanstvenega centra. Njihov cilj je postati ena vodilnih institucij na področju raziskav v kmetijstvu v državi.

Dan krompirja

Lahovče – Kmetijski inštitut Slovenije bo v sredo, 10. julija, pripravil v Poskusnem centru za krompir v Lahovčah in Jabljah tradicionalni dan krompirja. Najprej bo v Lahovčah ogled selekcijskih in poskusnih nasadov krompirja, predstavitev novih sort in križancev ter pogovor o aktualnih problemih pri pridelovanju krompirja, nato pa bo v Jabljah predstavitev programa žlahtnjenja krompirja.

◀ 1. stran

Ob tem je navedla, da v Avstriji najnižja povprečna plača v gostinstvu in turizmu znaša 1500 evrov bruto, natakarij prejmejo 1700 evrov bruto, pri nas pa je v tej panogi še veliko delavcev na minimalni plači. To je marca v gostinstvu prejelo 2250 zaposlenih, v gostinsko nastanitveni dejavnosti 626 ter v strežbi pijače in jedi 1624 zaposlenih. Zato se v sindikatu že več let zavzemajo tudi za spremembo plačnega modela. »Določiti je treba najnižje plače po poklicih, ki se opravljajo v tej dejavnosti.« Zaposleni v panogi, lastniki in država, ki ima v neposredni lasti 43 odstotkov slovenskega turizma, so tisti, ki bi morali po prepričanju Brede Črnčec reševati pomanjkanja

Odhajajo tudi starejši delavci

»Vsak dan ugotovljamo, da smo prišli do točke, ko je nujno potrebno, da delodajalci ukrepajo. Delavci so razčlovečeni in razvrednoteni in to ni od včeraj,« je opozorila tudi sekretarka gorenjske območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) Mirela Žnidarec in dodala, da na pomanjkanje kadra opozarjajo že več let, posledica tega pa je, da se zaposlenim po njenih besedah nalaga nehumana količina dela. Zato iz panoge ne odhajajo več samo mlajši, temveč tudi starejši delavci. »Delodajalci se sprenevedajo glede svoje odgovornosti, zato smo se znašli v začaranem krogu, ki vodi v katastrofo.« Po njenih besedah je prav bizarno

postaja čedalje hujša nočna mora.«

Irena Jaklič Valenti iz območne organizacije ZSSS Primorska in Notranjska je izpostavila tudi delovno vrščino, ki so mu zaposleni v odprtih restavracijah, na kopališčih, plažah in podobno poleti nenehno izpostavljeni. »Temperatura v notranjih delovnih prostorih naj ne bi presežala 28 stopinj Celzija. Zavedamo se, da na določenih lokacijah teh pogojev ni mogoče zagotavljati, zato so nujno potrebni tudi drugi organizacijski ukrepi delodajalcev,« je opozorila. Med drugim je navedla prerazporeditev in krajšanje delovnega časa, zmanjšanje intenzivnosti dela, prekinitve delovnega procesa, izmenjavo dela in počitkov v hladnejšem prostoru, nadomeščanje tekočine za zaposlene, zaposlenim pa bi po

zato redno vsak mesec presežemo predpisano število ur dela na teden.« K pregrobelosti prispeva tudi višanje normativov v strežbi. »Včasih je veljalo, da natakarij lahko postreže osem miz, za teh osem miz je imel tudi pomočnika in vajenca. Danes pa mora natakarij sam postreči od 12 do 14 miz.« Podobno zgodbo je predstavila sobarica v isti hotelski verigi. »Norma za sobarico je od 15 do 18 sob v osmih urah, zdaj moramo v istem času pospraviti 25 sob, plačila za dodatno delo pa ne dobimo,« je opozorila in dodala, da so bile včasih čistilke in sobarice ločene, zdaj pa ti dve zaposlitvi pogosto kar združijo, kar niža kakovost storitev.

Pomagajo si s študenti in dijaki

Po besedah direktorice Sava Hotelov Bled Mojce Krašovec so se z največjim pomanjkanjem delovne sile med visoko turistično sezono soočili pred dvema letoma, tako da so že lani glavno sezono začeli z enajst odstotkov več zaposlenih. »Na enakem ravni ostajamo tudi letos, tako da je ta čas pri nas kadrovska situacija stabilna,« zatrjuje. V glavni turistični sezoni si razen tega pomagajo še z dodatnim kadrom, ki prihaja iz tujine, v glavnem iz Srbije, Črne gore in Makedonije. »Pri teh delavcih jezik ni tako velika ovira, dobro sodelujemo tudi z njihovimi gostinskimi šolami,« pojasnjuje Mojca Krašovec in dodaja, da je težje dobiti kadre iz Slovenije. »Predvsem med mladimi ni veliko zanimanja, a se vračajo k nam, ko so starejši in si ustvarijo družino, saj jim je takrat pomembna gotovost, ki jo nudi tako velik sistem, kot je naš.« Ko je največ dela, si pomagajo tudi s študenti in dijaki. »Med študenti je sicer manjši interes za to delo kot v preteklih letih, pa čeprav njihova urna postavka lahko doseže tudi 6,5 evra, ko delo opravljajo povsem samostojno, medtem ko je med dijaki več zanimanja.«

Članice Sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije na novinarski konferenci na Bledu. / Foto: Tina Dokl

kadrov bolj sistematično in načrtovano ter motivirati mlade, ki se zdaj po končanem študiju raje prekvalificirajo v druge bolj plačane poklice ali priložnost iščejo v tujini. Z inšpektoratom za delo pa so se dogovorili, da opravijo inšpekcijske nadzore nad tistimi družbami, ki kršijo pravice delavcev, nad njimi izvajajo pritisk in jih izkoriščajo.

poslušati razlage o viziji razvoja slovenskega turizma, v ozadju pa ni strategije, s katero bi zagotovili ključni dejavniki omenjenega razvoja, to je delavce. »Čudovito deželjo, bogato z naravnimi lepotami, kulturno dediščino in zgodovino, ki jih še v najlepših pravljicah težko najdemo, že imamo. Zagotavljanje te pravljice gostom pa za delavce z vsakim dnem

njenih besedah morali zagotavljati tudi primerno delovno obleko.

Vodja strežbe v eni od hotelskih restavracij na Bledu je opozoril, da se razmere iz leta v leto slabšajo, zato dobri delavci odhajajo, nadomeščajo pa jih s tujci, ki po njegovi oceni v njihovi hotelski verigi predstavljajo že okrog osemdeset odstotkov zaposlenih. »A tudi teh ni dovolj,

Na robu Lesc prostor za še en kamp

◀ 1. stran

Načrtovana kapaciteta kampa je okoli tristo mest, prometno napajanje območja je predvideno prek obstoječega krožišča na državni cesti, ki ga bo v ta namen treba rekonstruirati. Ob cesti proti Bledu je predviden dvajsetmetrski zeleni pas dreves.

Kot pojasnjujejo na radovljiški občinski upravi, je bil pobudnik za pripravo občinskega podrobnega prostorskega načrta zasebni investitor, ki je tudi lastnik območja, in sicer podjetje Kamp turizem iz Ljubljane. Kot še pravijo, se z realizacijo opredeljenih stavbnih površin za turizem, gradnjo novega kampa uresničujejo

prostorsko opredeljene površine za turizem v skladu s strategijo razvoja turizma. Občina, ki je v zadnjih letih v izjemnem turističnem razvoju, bo z vzpostavitvijo kampa pridobila nove kakovostne turistične zmogljivosti, kar vse pripomore k promociji destinacije. Izredno pomembna bodo tudi nova delovna mesta, so

prepričani. Kot pravijo, ne pričakujejo, da bi bil novi kamp konkurenca uveljavljenemu Kampu Šobec. »Prepričani smo, da bosta ob izjemnem porastu turističnega obiska na celotnem območju oba kampa ob kakovostni ponudbi in ustrezni promociji sposobna zapolniti namestitvene zmogljivosti.«

Je pa glede umestitve novega kampa na območju občine kritična direktorica javnega zavoda Turizem in kultura Radovljica Nataša Mikelj. »Vemo, da je obratovanje kampov vezano na polne mesece, ki so že sicer izjemno turistično obremenjeni. Na zavodu si zato v zadnjih letih prizadevamo, da bi turistični obisk razpršili na širše obdobje izven klasične sezone, k čemur pa nove kapacitete verjetno ne bodo prispevale.«

Letos se obeta še boljše turistična sezona kot lani

V gorenjskih turističnih krajih so ta čas nastanitvene zmogljivosti večinoma polno zasedene. V primerjavi z lani naj bi se število nočitev v glavni sezoni še nekoliko povečalo.

MATEJA RANT

Bled, Bohinj, Kranjska Gora

– Začetek poletne sezone na Gorenjskem je letos zaznamovalo zelo hladno in deževno vreme, kar pa se ni pretirano poznalo pri turističnem obisku, zatrjujejo v gorenjskih turističnih krajih. Ta čas so turistične zmogljivosti tako na Bledu kot v Kranjski Gori že skoraj polno zasedene, prav tako so zadovoljni v Bohinju, kjer so zmogljivosti napolnili osemdesetodstotno, a so zaznali manjšo rast pri številu gostov.

Na Bledu se je že v prvih štirih mesecih letošnjega leta število nočitev v primerjavi z enakim obdobjem lani povečalo za štiri odstotke, rast nočitev glede na sedanjo zasedenost pričakujejo tudi ob koncu leta, je pojasnila Romana Purkart iz Turizma Bled. »Blejske nastanitvene zmogljivosti bodo poleti polne, gostje pa tradicionalno – vsega sveta,« je poudarila in dodala, da so lani na Bledu gostili obiskovalce iz 192 držav in tudi letos ne bo nič drugače. Po številu nočitev sicer prednjačijo Britanci, Nemci, Italijani in Američani, sledijo jim gostje iz držav zahodne in severne Evrope, gostje iz azijskih držav ter gostje iz srednje in vzhodne Evrope.

V gorenjskih turističnih krajih računajo na še boljše turistično sezono kot lani (fotografija je simbolična). / Foto: Tina Dokl

Nastanitvene zmogljivosti v Kranjski Gori so ta čas zasedene 95-odstotno. Lani so v juliju in avgustu turisti ustvarili približno 280 tisoč nočitev, letos v dveh poletnih mesecih pričakujejo še desetodstotno rast nočitev, je razložila Mojca Mežek iz Turizma Kranjska Gora. V Kranjski Gori prevladujejo domači gostje, iz tujine pa so se gostom iz Češke, Italije, Nemčije in Velike Britanije

pridružili še Američani, Avstralci, Španci in gostje iz Madžarske, je še pojasnila Mojca Mežek in dodala, da so glede na lani zaznali rast števila gostov iz slednjih štirih držav.

»Glede na sedanje rezervacije in trende pričakujemo, da bo letošnja sezona vsaj tako dobra kot lani,« je zadovoljen tudi Klemen Langus iz Turizma Bohinj, ki poudarja, da tudi v

primeru, da bi Bohinj obiskalo nekoliko manj turistov, ne bi 'bili plati zvona'. »Poudarek je namreč na kakovosti in zviševanju cen, saj smo zelo aktivni na področju trajnostnega turizma, kar pa ni poceni.« Langus je postregel še s podatkom, da poleg domačih gostov v Bohinju ta čas prevladujejo še gostje iz Nemčije, držav Beneluksa, Češke in Anglije.

Zaprta planinska pot čez Komarčo

Zaradi poškodb na planinski poti so do nadaljnjega zaprti odsek Koča pri Savici–Komarča–Črno jezero.

SUZANA P. KOVAČIČ

Stara Fužina – Planinska zveza Slovenije (PZS) prosi vse planince, naj dosledno upoštevajo zaporo in naj se na planinsko pot čez Komarčo ne podajajo. Na nekaterih odsekih čez pot visi drevje, klini, ki držijo jeklenico, pa so vsaj na enem mestu razmajani in zato neuporabni. Na poti se je prejšnji teden smrtno ponesrečila 45-letna Nizozemka. »Po nam znanih podatkih do nesreče nizozemske planinke ni prišlo zaradi pomanjkljivosti na poti. Pot je za dobro opremljenega planinca s potrebnimi izkušnjami za zahtevno pot tudi zdaj prehodna, a je zaradi načrtovanih del zaprta, zato planince prosimo, naj upoštevajo zaporo, da bo obnova poti potekala neovirano,« je povedal Jože Rovnan, predsednik PZS. Je pa na tej poti zaradi specifičnega terena (zemlja, listje) tudi sicer večja nevarnost zdrsa kot na mnogih tehnično precej zahtevnejših poteh v naših gorah, česar z nadelavo podlage poti ni mogoče preprečiti, je opozoril Rovnan.

Pot čez Komarčo je bila zadnjič pregledana 13. oktobra 2018, ko se je pokazalo, da so vsa kovinska varovala v dobrem stanju, da pa je na

pot padlo nekaj debel, ki jih je treba odstraniti, in da so na nekaterih mestih dotrajane lesene bočne opore in stopnice. Zaradi tega je uvrščena na prednostni seznam letošnjih popravil. Dela bodo predvidoma začeli 12. julija. Pri tem na PZS pojasnjujejo, da planinska društva v večini primerov sanacij na varovanih poteh ne izvajajo sama, ampak pri tem sodeluje Tehnična ekipa Komisije za planinske poti PZS, ki razpolaga z vso potrebno opremo za takšna dela. Za vse večje prenose opreme, lesa in drugega materiala pa je nenadomestljiva pomoč helikopterske enote Slovenske vojske ali Policije.

Dela bodo potekala v dveh fazah, v prvi fazi načrtujejo odstranitev podrtega drevja in kamenja, v drugi pa namestitev novih lesenih varoval. »Kdaj bo pot spet odprta, je težko predvideti, pravi obseg del se pri zamenjavi lesenih varoval pokaže šele ob delu. Transport lesa v steno Komarče bo opravil helikopter Slovenske vojske, ki pa ima tudi številne druge obveznosti,« je še pojasnil Jože Rovnan.

Planinci imajo do Koče pri Triglavskih jezerih na voljo alternativno pot prek Komne ali planine Viševnik.

Sprejeli prostorski dokument

Osrednja točka junijske seje občinskega sveta v Preddvoru je bil odlok o spremembah in dopolnitvah občinskega prostorskega načrta občine.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Preddvor – Kot je po seji povedal župan občine Preddvor Rok Roblek, je bil sprejem dokumenta velik zalogaj, saj je postopek trajal polno desetletje, zdaj pa so v drugem branju prostorski načrt slednjic sprejeli, kar bo omogočilo razvoj na turističnem in športno-rekreativnem področju, širitev šolskega kompleksa in tudi širjenje naselij. Tudi obrtna cona in proizvodni kompleks Jelovice sta del prostorskih dokumentov. Ob izkušnji, ko je sprejemanje takšnega akta trajalo polno desetletje, Roblek napoveduje, da bodo kmalu začeli s spreminjanjem

sprejetega dokumenta, vendar ga bodo razdelili na posamezne sklope, da bo obseg manjši in delo lažje.

Za tokratno spremembo je prispelo 150 pobud občanov, nekaj je bilo pobud lokalne skupnosti za umestitev novih zelenih, turističnih in parkirnih površin, petdeset pa je bilo pobud občine za evidentiranje obstoječih stavb. V postopku javne obravnave je prišlo dodatnih 16 pobud, devet med njimi se jih nanaša na kompleks šole v Preddvoru. Največ širitev stavbnih zemljišč za stanovanjsko gradnjo je v naseljih Breg ob Kokri, Bašelj in Tupaliče. Nekaj pobud se je nanašalo na razvoj

kmetijskih gospodarstev, nekaj za športno-rekreativne dejavnosti ter za površine, ki naj bi jih namenili turistični dejavnosti, zlasti v dolini Kokre. Med pomembnejšimi dokumenti omenja razvoj Slovanske vasi v Bašlju, kjer so najdene izkopenine starih slovanskih naselbin, kompleks graščine v Preddvoru, območje šole, predvidena parkirnišča na Možjanci in ureditve zelenih površin (kopališča) ob Kokri na območju Hriba. Novih zemljišč je za 32 hektarjev, od tega jih je 23 ha namenjenih evidentiranju obstoječih cest. Izvzemov je manj kot šest hektarjev, nanašajo pa se

na zemljišča, ki se vračajo v kmetijsko rabo. Za hektar je zemljišč, ki niso primerne za gradnjo niti za kmetijsko rabo, tako da se namembnost spreminja v zelene površine.

Kot je še povedal župan Rok Roblek, se je precej vroča razprava razvnela v zvezi z načrtovano gradnjo hidroelektrarne v Kokri. »Dogovorili smo se, da se sestanemo s potencialnim investitorjem in se dogovorimo, kako ublažiti vpliv elektrarne in kaj bi lahko okolje imelo od tega posega. Če se nam ne bo uspelo dogovoriti, pa bomo predvideli občinski podrobni prostorski načrt za to območje,« je pojasnil župan.

Podjetje Fruhmann iz Vernberka / Wernberga (bližina Beljaka) zaposli

vajenca za mesarja m/ž (Fleischer Lehrling)

Začetek dela poleti 2019. Mesečna plača 713 evrov bruto.
Po želji vam nudimo tudi bivanje.

vajenca za natakarja m/ž (Restaurantfachfrau Lehrling)

Začetek dela takoj oz. poleti 2019. Mesečna plača 760 evrov bruto.
Po želji vam nudimo tudi bivanje.

vajenca za kuharja m/ž (Koch Lehrling)

Začetek dela takoj oz. poleti 2019. Mesečna plača 760 evrov bruto.
Po želji vam nudimo tudi bivanje.

pomožnega sodelavca za strežbo m/ž (Speisenträger Service-Hilfskraft)

Začetek dela takoj. Mesečna plača pribl. 1540 evrov bruto.
Delo za nedoločen čas oz. sezonsko delo. Delo za polni oz. polovični delovni čas.
Delovne izkušnje niso potrebne. Po želji vam nudimo tudi bivanje.

kuharja m/ž (Koch/Köchin)

Začetek dela takoj oz. po dogovoru. Mesečna plača na osnovi 48-urnega delovnega tedna (5 dni) najmanj 2200 evrov bruto (1700 evrov neto). Po dogovoru delo za nedoločen čas oz. sezonsko delo. Po želji vam nudimo tudi bivanje.

kuharja pripravnika m/ž (Jungkoch)

Začetek dela takoj oz. po dogovoru. Mesečna plača na osnovi 45-urnega delovnega tedna (lahko tudi samo 4 dni na teden) najmanj 2000 evrov bruto (1500 evrov neto). Po dogovoru delo za nedoločen čas oz. sezonsko delo. Po želji vam nudimo tudi bivanje.

Prosimo, javite se nam na:

Gasthaus & Landfleischerei Fruhmann

A-9241 Wernberg / Vernberk | Triester Strasse 1

+43 664 204 52 27 | office@fruhmann.at | www.fruhmann.at

Zapora ceste skozi Zako

Občina Bled je v začetku leta začela opremljati parkirišča s posebnim sistemom, ki uporabnikom že ob glavni cesti sporoča, koliko parkirnih mest je na voljo, hkrati pa s temi informacijami promet usmerja na parkirišča izven središča Bleda. S sistemom so opremljena parkirišča Vrtec in Osnovna šola ter parkirišče v centru Bled, sistem pa deluje preko talnih zank, ki so vgrajene v tla parkirišča ter zaznavajo vozila na vhodu in izhodu. Sistem se je izkazal kot zelo uspešen, saj sta parkirišči pri vrtnu in šoli kar naenkrat polni, v preteklih letih pa sta bili precej neizkoriščeni. Slabo leto po preusmeritvi prometa na severno razbremenilno cesto so se razmere v delu središča Bleda, konkretno na Prešernovi, zelo izboljšale. Povečala se je pretočnost prometa, kar je zaznati vsaj ob prihodu na Bled, investicija se torej obrestuje.

Slovenske železnice so končno uredile večje parkirišče na postaji Bled Jezero, ki zdaj stoji namesto bivše nakladalnice hlodov na eni najbolj elitnih lokacij na Bledu.

Eden izmed novih ukrepov umika prometa iz jezerske sklede je tudi zapora ceste skozi Zako.

Eden izmed novih ukrepov umika prometa iz jezerske sklede je tudi zapora ceste skozi Zako. Cesta je zaprta od Pristave do železniške postaje, za ukrep pa so se dogovorili na sosvetu za varnost občine Bled, prav tako so se o zapori dogovorili s stanovci in kampom. Letos bo pri Pristavi ograja in »vratar« iz kampa, ki bo spuščal ljudi z rezervacijo. Cesta bo zaprta čez dan, ponoči in v zgodnjih jutranjih urah pa bo odprta.

Kopajmo se na Grajskem kopališču

Ob obali Blejskega jezera obisk turistov raste. Zlasti v obdobju poletnih vročinskih valov je vsa obala, tudi izven kopalnih območij, ob Blejskem jezeru preobremenjena. Za varno kopanje je poskrbljeno na Grajskem kopališču, ki se tudi letos ponaša z okoljskim znakom modra postava, kakovost kopalne vode pa je po podatkih Agencije za okolje ponovno med najboljšimi v Evropi. Letošnja novost na Grajskem kopališču je sončna krema, ki je na voljo brezplačno, narejena pa je na veganski osnovi, tako da je prijazna tako do ljudi kot do jezera.

Prihajajo Blejski dnevi

Tradicionalna prireditev Blejski dnevi letos doživlja evolucijo, saj se spreminja tudi njen namen.

Prireditev Blejski dnevi so letos nadgradili in ji dali nov pečat.

Ena najstarejših blejskih prireditev je bila včasih namenjena zgolj privabljanju ljudi na Bled, glede na razmere in razvoj turizma pa smo prireditev nadgradili in ji dali nov pečat. Okusi Bleda na kulinaricnem nivoju in predstavitev izdelkov nastajajoče znamke Bled Local Selection dvigujeta nivo prireditve in jo hkrati osmišljata. Blejski dnevi bodo letos tako ponudili izdelke slovenske domače in umetnostne obrti, ki bodo na voljo v Zdraviliškem parku, Jezerska promenada pa bo rezervirana za Okuse Bleda ter izdelke nastajajoče znamke Bled Local Selection.

Povezovanje osrednjega blejskega poletnega dogodka v organizaciji Turizma Bled in domačinov je ključnega pomena, saj želimo, da domačini lahko sodelujejo pri kreiranju blejske turistične ponudbe. Pomembno je, da se kot del turizma čutijo tudi obrtniki, kmetje in podjetniki, kulturni ustvarjalci, ne le oddajalci turističnih sob. To je le eden izmed razlogov, zakaj smo se odločili prireditev nadgraditi, drugi je, da takšno poglobljeno sodelovanje zahteva zelena shema slovenskega turizma, katere del je tudi destinacija Bled.

PROGRAM PRIREDITVE:

Petek, 19. 7.

12.00 Kulinarična ponudba Okusi Bleda in sejem domače in umetnostne obrti
18.00 Koncert Godbe Gorje na gladini Blejskega jezera
20.00 Koncert Lumberjack, John F. Doe, Hamo

Sobota, 20. 7.

10.00 Kulinarična ponudba Okusi Bleda in sejem domače in umetnostne obrti
10.00–12.00 in 15.00–17.00 Blejski dnevi za otroke
17.00 Nad ogenj po starem
19.00 Blejski zlati mikrofoni
21.00 Big band Bled s solisti
22.00 Lučke na jezeru

Nedelja, 21. 7.

10.00 Kulinarična ponudba Okusi Bleda in sejem domače in umetnostne obrti
11.00 Koncert Godbe Gorje
10.00–12.00 in 15.00–17.00 Blejski dnevi za otroke
15.00 Koncert Slovenski pozdravi
17.00 Nad ogenj po starem
19.00 Koncert Katalena

Bled predstavlja: Bled Local Selection oziroma Najboljše z Bleda

Bled predstavlja: dediščina Poljanske doline, obrt po starem, kulturno izročilo

Stopimo na avtobus

Tudi letos Turizem Bled v tesnem sodelovanju s Turističnim društvom Gorje in ob pomoči občin Bled in Gorje organizira avtobus, ki blejske vasi povezuje med seboj in s sotesko Vintgar, z Zatrnikom in s Pokljuko.

Lani je bil takoimenovani shuttle bus izjemno uspešen, stal je le en evro, uporabljali so ga tako turisti in obiskovalci Bleda kot tudi domačini, ki jim je prav tako namenjen.

Prav zaradi velikega lanskega uspeha so letos uvedli še dodatno linijo, tako da med 15. junijem in 15. septembrom vozita dva avtobusa, in sicer na zeleni in na modri liniji. Tudi letos vozovnica stane en evro, za goste, ki na Bledu nočijo vsaj tri dni in imajo kartico Julijske Alpe: Bled, pa je vožnja brezplačna.

Prvega julija se je tema avtobusoma pridružil še hop on, hop off. Vožnja stane osem evrov, avtobus pa ima tudi svojega vodnika, tako da je vožnja z njim pravo doživetje turističnih znamenitosti in kulturne ponudbe tega dela Gorenjske. Ob torkih avtobus povezuje Bled, Radovljico in Kropo, ob sredah je namenjen predstavitvi čebelarstva na Selu, na Breznici in v Radovljici, četrtek so namenjeni Begunjam in Brezjem, ob petkih pa avtobus vozi do Tržiča.

Bled z okoljskimi vasi ter Vintgarjem, Zatrnikom in Pokljuko tudi letos povezuje avtobus za evro.

Ne dopustite, da zmaga bolečina

Največji center v Evropi za neoperativno dekompresijsko terapijo hrbtenice, Nado center zdravja, ima že več kot leto dni eno od svojih lokacij tudi v Sloveniji, v Ljubljani. Nado center zdravja vodi magister fizioterapije Bernard Nikšič - Nado. Ustanovil ga je pred skoraj dvajsetimi leti, njegov moto je Življenje brez bolečin. Izjemne uspehe ima na področju odpravljanja bolečin v hrbtu zaradi različnih diagnoz, kot sta na primer hernija diska in išias, pri bolečinah v križu, v vratnem delu hrbtenice, pri odpravljanju vrtoglavice ... Usmerjeni so v odpravljanje vzrokov bolečin in težav, ne posledic.

V Nado centru zdravja bolečino, ki jo povzročajo hernija diska in druge bolezni hrbtenice, uspešno zdravijo z neoperativno dekompresijsko terapijo hrbtenice (raztezanjem hrbtenice z ekstenzomatom). »Bolečine vplivajo na vse starostne skupine, vzroki pa so lahko različni, včasih profesionalno pogojeni, včasih so posledica travme. Bolečina je lahko tudi blaga, skoraj neopazna, a vedno prisotna in akutne narave, posebno izražena v določenih posebnih gibih ali položajih telesa. Zdravljenje s klasičnimi fizikalnimi metodami pogosto ne daje zelenega rezultata. Težava je v tem, da te metode delujejo kot blaženje težav in se ne posvečajo vzroku same težave, kar je mehanski pritisk na koren živca. Kadar tablete, injekcije in fizikalne terapije ne delujejo, pacientom zdravniki priporočijo kirurški poseg.« A ni nujno, da je tako, opozarja Bernard (Nado) Nikšič.

Naši rezultati so resnični

Nikšič pacientom toplo priporoča, da svoje zdravje vzamejo v svoje roke in zase poiščejo najboljše rešitve. »K nam prihajajo pacienti s težavami, ki so za klasično medicino praktično nerešljive, ali bi morali na operacijo. Naši rezultati so resnični. V 85 odstotkih primerov po opravljeni dekompresijski terapiji hrbtenice ni potrebna operacija. Če bi k nam prišli prej, bi bilo to za nas in za paciente samo še enostavneje in hitreje rešljivo, kot pa da jih bolečina muči mesece in leta,« je poudaril Nikšič, ki to področje raziskuje že skoraj dvajset let.

Neoperativna dekompresijska terapija hrbtenice pomaga na področju odpravljanja bolečin v hrbtu zaradi različnih diagnoz: pri herniji diska, spondilolistezi, adolescentni idiopatski skoliozi, mravljincah v rokah in nogah,

išiasu, degenerativnih spremembah diska, vrtoglavici in glavobolih, artrozi majhnih sklepov, športnih poškodbah. V skoraj dvajsetih letih delovanja so naredili več kot sto tisoč postopkov dekompresijskih terapij hrbtenice. Bernard (Nado) Nikšič vam bo rade volje povedal tudi, kako v prihodnje ravnati preventivno, da vam bo hrbtenica hvaležna.

Hernija in išias vse pogostejši težavi

Hernija diska oziroma zdr medvretenčne ploščice je zelo resna, zelo boleča in vse pogostejša poškodba sodobnega človeka, ki se najpogosteje pojavi zaradi degenerativnih sprememb hrbtenice. V Nado centru zdravja pomagajo neoperativno rešiti bolečine z najsodobnejši-

vedeti in določiti, katere vaje so primerne za specifično diagnozo.«

Je za vrtoglavico res kriv stres?

»V osemdesetih odstotkih je vzrok za vrtoglavico v vratnih vretenjih, ker prihaja do pritiska na ganglije, ki so povezani s srednjim ušesom. Osnovni vzrok je torej čisto mehanski, ki ga lahko uspešno odpravimo, in ne neka težka patologija,« je pojasnil Nikšič. Za postavitev diagnoze in zdravljenje vratne vrtoglavice (cervikalni vertigo) ne potrebujete dolgega čakanja v vrsti za pregled pri raznih specialistih. Postavljena uradna medicinska diagnoza – degenerativna sprememba v vratnih vretenjih – je lahko tudi presplošna. Nikšič opaža še, da zdravniki za vrtoglavico velikokrat reče-

Dan in noč prisotna bolečina; boli hrbet, vrat, glavo komaj premaknete v stran. Vam je znano? Pa potem jemanje tablet za kratkotrajno »gašenje« bolečine? Operacija? Raje ne, ker je lahko še slabše. A verjemite, obstaja tudi življenje brez bolečin.

mi aparaturni in strokovno usposobljenim timom. Celotno zdravljenje prilagodijo vsakemu pacientu posebej, kajti pri tem šablone ni, poudarja Nikšič.

Za vsakega pacienta si vzamemo dovolj časa

V Nado centru zdravja si za vsakega pacienta vzamejo dovolj časa. Pri Nikšiču traja prvi pregled najmanj eno uro. »Pacient mi toži o bolečinah v vratu, prepričan, da je to zaradi pritiska. Tako so mu povedali. Vzrok se lahko skriva čisto drugje, morda v krajši nogi. Uradno so bili pacientu predpisani analgetiki in neka splošno predpisana vadba, fizioterapija, ki pa, če se ne izvaja pravilno pod individualnim nadzorom, lahko povzroči še več škode ... Treba je namreč natančno

dojemanju medicina ne more dokazati. Tudi zdravila za vrtoglavico niso rešitev, opozarja Nikšič, še manj nepravilno izvajanje vaj. V Nado centru zdravja so razvili natančno določene položaje, v katerih diagnosticirajo vzrok vrtoglavice, za odpravljanje pa so prav tako na

Bernard (Nado) Nikšič, magister fizioterapije, toplo priporoča, da se z vidika učinkovitosti zdravljenja pacienti za pregled in obravnavo v Nado centru zdravja odločijo pravočasno – ne šele takrat, ko v osebni stiski potrebujejo drugo mnenje. / Foto: Tina Dokl

podlagi znanja in izkušenj razvili tehniko raztezanja z neinvazivno terapijo, tako imenovanim ekstenzomatom. Če vrtoglavici niso pridružene še kakšne druge težave, zadostuje že do pet terapij, sicer svetujejo deset terapij, ki so običajno zgoščene v dva meseca. »Včasih terapijo kombiniramo

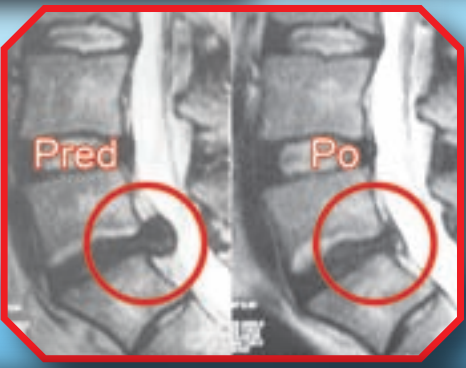

z akupunkturo, vse s ciljem, da se pacientu čim hitreje izboljša stanje. Kombinacijo z akupunkturo še zlasti priporočam pri akutnih stanjih. Simptomi vrtoglavice, bolečin v vratu in izčrpanosti v tem primeru običajno izzvenijo že po največ treh terapijah,« je sklenil sogovornik.

+386(0)1 235-1-999
Zaloška cesta 167, LJUBLJANA
info@nado.si
www.nado.si

Odprti smo: PON-PET, 08:00 - 14:00 ali 14:00 - 20:00

CENTER ZA DEKOMPRESIJSKO TERAPIJO HRBTENICE V SLOVENIJI

Neoperativna Dekompresijska Terapija Hrbtenice (DTH) (raztezanje hrbtenice z ekstenzomatom) zdravi:

- ✓ bolečine v hrbtenici
- ✓ diskus hernijo
- ✓ spondilolistezo
- ✓ skoliozo
- ✓ mravljincah v rokah in nogah
- ✓ išias
- ✓ degenerativne spremembe diska
- ✓ vrtoglavico in glavobole
- ✓ artrozo majhnih sklepov
- ✓ športne poškodbe

DTH - znanstveno dokazana kot najbolj učinkovita terapija pri degenerativnih spremembah na hrbtenici.

Bolj kot formalna izobrazba, ki sicer na papirju dokazuje določeno strokovno znanje, tudi njegovo, in bolj kot farmacevtsko lajšanje tegob in bolečin je Bernarda (Nada) Nikšiča vedno zanimalo, kaj je tisto, s čimer lahko na neinvaziven način oziroma čim bolj naravno prispeva k odpravljanju vzrokov bolečine v hrbtenici. To področje raziskuje že skoraj dvajset let, predvsem pa je pomembno, da ima rešitve in zelo uspešne rezultate.

KRATKA NOVICI

LUFT bo obiskala Ana Desetnica

Škofja Loka – Cankarjev trg bo jutri, 6. julija, spet prizorišče Loškega umetniškega festivala, in kot je že običajno za julijski LUFT, ga bo tudi tokrat obiskala Ana Desetnica. Od 9. do 18. ure bo na trgu že zelo dobro uveljavljena tržnica unikatnih izdelkov, ob 10. uri bodo uprizorili žonglersko predstavo Diabissimo. »Gre za energetski ulični nastop, ki vključuje klovnanje, pantomimo, improviziranje, čarodejstvo in obvladovanje metulja diabola. Mešanica vseh trikov in energija performerja pa se izraža tudi na občinstvu,« na predstavo za vse starosti vabi Jerneja Stanišič, ena od organizatork LUFTa. Popoldne ob 17. uri bo na Mestnem trgu na ogled še nekaj za najmlajše, otrokom dobro znana predstava Žogica Marogica.

WALSER

Mesarsko podjetje Metzgerei Walser (Avstrija, Vorarlberg/Predarlška) proizvaja vrhunske regionalne mesne specialitete za gastronomijo in trgovino. Pridružite se nam! Zaposlimo:

2. mesarja oz. mesarska mojstra m/ž

(2 Metzgergesellen/-meister)

Delo obsega razrez in predelavo mesa. Delo 5 dni na teden. Odlična plača, bistveno nad kolektivno pogodbo, odvisna od delovnih izkušenj in kvalifikacije. Potrebno je osnovno znanje nemščine. Po ugodni ceni vam nudimo tudi stanovanje neposredno na kraju dela.

G. Herbert Walser se veseli vašega klica oz. vašega sporočila.
Walser GmbH & Co KG
Tel.: +43/5522/71387-12
E-pošta: herbert.walser@walser-metzgerei.at

Terapevtski center FURIAN
(Velikovec/Völkermarkt) takoj zaposli

FIZIOTERAPEVTA m/ž

(Physiotherapeutin)

Od vas pričakujemo:

Ustrezno poklicno izobrazbo kot fizioterapevt, dovoljenje za opravljanje te dejavnosti, socialne kompetence, komunikativnost, sposobnost delati v timu in obremenljivost. Mesečna plača na osnovi polnega delovnega časa najmanj 2.500 evrov, po dogovoru tudi več. Delo 40 ur na teden.

Veselim se vaše vloge na:

Therapiezentrum Furian, Anita Furian, MAS, Geschäftsführung
Nibelungenstraße 26, A-9100 Völkermarkt/Velikovec
oz. po telefonu +43 664 4427 195
ali po e-pošti anita.furian@a1business.at

ARBEITER Ring

V Velikovcu (A-9100 Völkermarkt) zaposlimo za polni delovni čas

sodelavca za kontrolo terminov dostave / referenta (m/ž)

Terminprüfer / Expeditor (m/w)

Vaše delovne naloge:

- skrb za točno dostavo in kontrolo dogovorjenih terminov z dobavitelji
- stalno dogovarjanje in vsklajevanje terminov z dobavitelji
- v primeru zamika termina usklajevanje z udeleženci projekta
- razvijanje ukrepov za zmanjšanje zamud dogovorjenih terminov
- izvajanje poročil o kakovosti delovanja

Vaš profil:

- izobrazba tehnične smeri (poklicna šola, srednja tehnična šola ali univerza)
- izkušnje s področja menedžmenta dobaviteljev
- visoka sposobnost komunikacije in sposobnost uveljavljanja
- zelo dobro znanje angleščine, pisno in ustno
- prednost je znanje srbskega jezika
- pripravljenost potovati (predvsem v Beograd)
- visoka stopnja socialne kompetence

Nudimo vam:

- mesečna plača na osnovi polnega delovnega časa po kolektivni pogodbi najmanj 2300 evrov bruto (plus dodatki in nadure), v primeru boljše kvalifikacije in ustreznih delovnih izkušenj plačamo tudi več

Veselim se vaše vloge na:

office@arbeiterring.at | +43 4232 37182
www.arbeiterring.at
A-9100 Völkermarkt/Velikovec | Röntgenstr. 7

Obnovili vojaško cesto

Končali so obnovo odseka Pahuc–Nace na vojaški cesti med Podpulfrco in Breznico pod Lubnikom, s čimer bo varnejša za domačine in številne rekreativne kolesarje. Največji zalogaj je bila sanacija plazov.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Breznica pod Lubnikom – Naložbo je Občina Škofja Loka začela leta 2016, saj je bila cesta zlasti na odseku Pahuc–Nace v zelo slabem stanju. Kot je dejal podžupan Robert Strah, so takrat začeli iskati finančne vire za obnovo. Dobil so tudi za 70 tisoč evrov nepovratnega denarja od države za sicer 272 tisoč evrov vredno investicijo. Polovica tega zneska je šla za sanacijo treh plazov, sicer pa so v sklopu etapne obnove, izvedene v skladu z načeli trajnostne mobilnosti, obnovili in asfaltirali petstometerski odsek Pahuc–ovinek, razširili ovinke, uredili odvodnjavanje in dogradili mulde, asfaltirali območje plazov, uredili križišča in priključke, položili več zaplat asfalta in postavili zaščitne ograje.

»Končana obnova ceste je vesel dogodek tako za lokalne prebivalce, ki imajo zdaj varnejšo pot do svojih domov, kot tudi za rekreativce,« je poudaril Robert Strah. Vojaška cesta je namreč priljubljena pot za kolesarje. Kot pravi Miha Ješe, prejšnji škofjeloški župan, v čigar mandatu se je začela obnova, sicer pa tudi

Na obnovljenem cestnem odseku: v ospredju podžupan Robert Strah, med kolesarji tudi prejšnji župan Miha Ješe / Foto: Tina Dokl

sam navdušen kolesar na tej poti, gre za eno najlepših sredogorskih kolesarskih poti, primerno za srednje zahtevne rekreativne kolesarje. Obnova ceste naj bi bila končana že lani, a se je prav zaradi zahtevnosti sanacije treh plazov zavlekla. Z obnovo so tudi dosegli, da na cestah ne bo več peska, ki je lahko za kolesarje nevaren pri njihovem spustu v dolino. Ješe še dodaja, da je ta priljubljena panoramska cesta tudi prizorišče nekaterih tekmovanj, denimo

Poljanskih puklov, društva Koloka, tekmo je organiziralo tudi Društvo tek štirih mostov.

Ob koncu investicije je Robert Strah predstavil še načrte v zvezi z gradnjo kolesarske infrastrukture v občini. Skupaj z državno direkcijo za infrastrukturo letos urejajo cesto skozi Godešič, ob tem bodo poskrbeli tudi za kolesarsko povezavo. Drugi pa je odsek Poljanska cesta–Zminec–Bodovlje, ki bo tudi varnejši za kolesarje. Projektno umeščajo tudi

kolesarsko pot skozi Gorajte. Sicer pa bodo v šestletnem obdobju urejanja kolesarskih poti v Škofji Loki uredili 24 kilometrov kolesarskih poti, poskrbeli bodo tudi za povezavo s sosednjima občinama Kranj in Medvode. Že letos začenjajo z označevanjem. Strah je napovedal tudi prihodnje posege, povezane z razvojem podeželja, kamor sta vključena obnova ceste in štirih mostov med Ševljami in Bukovico ter postopna obnova ceste proti Staremu vrhu.

Ovadba zaradi športne dvorane

Nasprotniki gradnje mengeške športne dvorane s prvopodpisanim Tomažem Štebetom so vložili ovadbo na Nacionalni preiskovalni urad.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – Nasprotniki gradnje športne dvorane v Mengešu s prvopodpisanim Tomažem Štebetom so v torek na Nacionalni preiskovalni urad podali ovadbo zaradi sumov kaznivih dejanj in opustitve dolžnih ravnanj. Vodenje investicije je bilo namreč po Štebetovih besedah nestrokovno in nezakonito. Štebe, ki je zbral okoli šestdeset podpisov podpornikov, očita, da bo gradnja večnamenske športne dvorane, ki se je ob koncu šolskega leta že začela, posegla v mestni park, občina pa postopka ni vodila v skladu s predpisi. »Občinski prostorski načrt je precej dosleden in na delu, kjer gradnja poteka, dovoljuje le posege, ki zadevajo osnovno šolo,

občina pa dela večnamensko športno dvorano,« nam je povedal Štebe, medtem ko v občinski upravi vse očitke zavračajo, župan Franc Jerič pa je za STA povedal, da je gradnja na vseh drugih lokacijah odsvetovana, saj je območje bogato z arheološkimi ostanki.

Štebe sicer kot alternativa zdajšnji gradnji predlaga ureditev dvorane na področju zdajšnje telovadnice šole. S tem bi po njegovem mnenju celoten prostorski problem mengeške osnovne šole rešili na en mah, saj bi hkrati uredili manjšo športno dvorano in zagotovili druge prostore, ki jih potrebujejo osnovnošolci, občina pa – tako Štebe – bo najprej uredila dvorano, šele nato pa bo sedanjo telovadnico preuredila za druge namene šole.

Začetek gradnje terminala

◀ 1. stran

Že včeraj je tako začela veljati sprememba parkirne ureditve oziroma uporabe parkirišč na področju letališča. Zunanje parkirišče P2, ki je tik ob letališki stavbi oziroma vzdolž letališke

ploščadi, bo zaprto do odprtja novega terminala. Na vsa vprašanja v zvezi z gradnjo bodo v Fraportu odgovorili v prihodnjih dneh, ko bodo medijem in javnosti obširneje predstavili pomembno investicijo za nadaljnji razvoj brniškega letališča.

Naravne vode primerne za kopanje

Škofja Loka – Vzorci kopalnih voda v občini Škofja Loka so na začetku letošnje kopalne sezone skladni s priporočili o varnosti kopanja na naravnih kopališčih oz. kopalnih območjih. Občina Škofja Loka vsako leto naroči strokovno analizo vzorcev površinskih kopalnih voda na standardnih oziroma referenčnih lokacijah. Junija letos jo je izvajal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, oddelek za mikrobiološke analize živil, vod in drugih vzorcev okolij Kranj. Vzorce so odvzeli na treh lokacijah: za Selško Soro v Podlubniku, za Poljansko Soro pa na Visokem in na kopališču Puštal. Ocenjevali so mikrobiološke parametre in za vse tri odvzete vzorce površinskih kopalnih voda ugotovili skladnost s priporočili, ki jih je izdelal Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ). Analize vode z mikrobiološkega vidika torej kažejo primernost za kopanje. Kljub temu pa tudi na kopališčih, kjer je kopalna voda skladna s priporočili o varnosti kopanja, svetujejo, da ljudje vode ne pijejo, pozornejši morajo biti zlasti otroci, ki med kopanjem nenamerno popijejo več vode, in starejši. Svetujejo tudi, da se po kopanju kopalci čim prej oprhajo s čisto pitno vodo.

Krajani niso enotni

Na srečanju krajanov Krajevne skupnosti Seničica - Golo Brdo je bila najbolj pereča točka prometne varnosti skozi del naselja Seničica. Zaključek brez enotnega mnenja.

MAJA BERTONCELJ

Golo Brdo – Pred kratkim je na Golem Brdu potekalo srečanje krajanov Krajevne skupnosti (KS) Seničica - Golo Brdo. V zadnjem času je bila javno najbolj izpostavljena prometna var-

reševali,« je pojasnila Sabina Trampuš, predsednica Sveta KS Seničica - Golo Brdo, ki v tem mandatu deluje v popolnoma spremenjeni sestavi. Srečanja krajanov doslej niso bila praksa, odziv pa je bil zelo dober, saj je prišlo več kot sto krajanov. Pou-

majhne otroke in hoja ob cesti je nevarna. Pločnika ni, cesta je ozka, vozniki večinoma ne upoštevajo omejitve hitrosti, ki je štirideset kilometrov na uro, veliko je tudi tovornega prometa. Želimo si rešitve,« poudarjajo nekateri prebivalci tega dela Seničice, ki na problematiko redno opozarjajo tudi Občino Medvode in Policijsko postajo Medvode. Na drugi strani krajanje Golega Brda in drugega dela Seničice (v smeri pri Mednu) večinoma menijo, da so še druge težave, ki jih je prav tako treba rešiti, in da na to čakajo že dolgo, poleg tega pa še, da za varnost svojih otrok morajo poskrbeti tudi sami, da ne gre odgovornosti prelagati le na druge. Do enotnih zaključkov niso prišli, enotna niso niti mnenja članov sveta krajevne skupnosti.

Srečanja se je udeležil tudi medvoški podžupan

Krajani so navedli več težav. Najpogosteje so bile omenjene ceste, oskrba z vodo ... Najbolj vroče pa je bilo po pričakovanjih pri problematiki prometne varnosti na odseku ceste skozi naselje Seničica (na tako imenovanem Bergantovem klancu).

nost skozi del naselja Seničica, ki je bila tudi ena izmed točk srečanja, ne pa edina.

»Srečanje je namenjeno posvetovanju krajanov o celotni problematiki v naši krajevni skupnosti. Organizirali smo ga zato, da se bolje seznanimo z željami, težavami, problemi krajanov, na kakšen način bi jih

darili so več težav, najpogosteje so bile omenjene ceste (vzdrževanje in stanje), oskrba z vodo ... Najbolj vroče je bilo po pričakovanjih pri problematiki varnosti na odseku skozi naselje Seničica (od Tometovega mostu do križišča za naselje Žlebe, posebej na tako imenovanem Bergantovem klancu). »Imamo

Srečanje krajanov KS Seničica - Golo Brdo je vodila predsednica sveta Sabina Trampuš, udeležil pa se ga je tudi medvoški podžupan Ivo Rep (ob njej desno).

Ivo Rep, ki je glede varnosti na tem delu Seničice poudaril, da je treba spoštovati prometne predpise, in se zavzel za rešitev težave z izgradnjo pločnika, s čimer bi bila vzpostavljena tudi krožna pot na Bonovcu.

Da je sklicano srečanje krajanov, so krajanje Seničice obvestili tudi Policijsko postajo Medvode, ki pa je svet krajevne skupnosti sicer na dogodek uradno ni povabil. Na zbor je prišel Jernej Mustar, pomočnik komandirja

Policijske postaje Medvode, ker pa je bila aktualna tematika prometne varnosti na območju Seničice, zaradi katere tudi na policijsko postajo prihajajo številni klici, na vrsti šele na koncu, so se dogovorili, da o tej temi s policisti po potrebi spregovorijo kdaj drugič. »Namen mojega današnjega prihoda je bil predvsem podati preventivne nasvete glede varnosti v prometu in prisluhniti tudi drugim težavam na tem področju, ki jih imajo

krajanje in za katere morda še ne vemo. Dejstvo je, da na Seničici hitrost je težava, še posebno so izpostavljeni starejši in otroci. Na podlagi izvajanja meritev lahko potrdimo opažanja tamkajšnjih prebivalcev, da so težava krajanje sami, ne tranzitni promet. Največ se da narediti s preventivo, da so ljudje ozaveščeni, da spoštujejo prometne predpise. Ko pride do nesreče, je prepozno. K sreči doslej hujše nesreče ni bilo.«

Odkrili spominsko ploščo

S spominsko slovesnostjo so se v Domžalah spomnili osemindvajsete obletnice raketiranja RTV-oddajnika.

ALEŠ SENOŽETNIK

Domžale – Drugega julija 1991 sta ob 11.35 z jugovzhodne strani prek Dragomlja prileteli dve vojaški letali MiG-21 jugoslovanske armade in začeli raketirati oddajnik v Domžalah. Zadel sta modulacijski transformator, poškodovani antenski stolp in njegovo povezavo z oddajnikom ter kletni del. Na srečo poškodovanih ni bilo, operaterjem pa je že ob 12.20 prek starega oddajnika znova uspelo vzpostaviti povezavo.

Ob 28. obletnici napada so v torek pripravili krajšo slovesnost z odkritjem spominske plošče. Slavnostni govornik je bil ob odpovedi

predsednika vlade Marjana Šarca zaradi sklica izredne seje Sveta Evrope direktor direktorata za obrambne zadeve na ministrstvu za obrambo Srečko Zajc, ki se je ob tej priložnosti spomnil dogodkov iz časa osamosvajanja in predvsem vloge medijev v njem. »Takrat smo si želeli, da bi lahko vsak od nas izrazil svoje misli svobodno, tudi misli, s katerimi se drugi ne strinjajo,« je povedal Zajc in poudaril, da je današnji svet težji in bolj zapleten. »Danes, ko govorimo o hibridnih in kibernetičkih grožnjah, je vsak od nas lahko hkrati vojak in žrtev, zato je toliko težje organizirati obrambo v deželi, kot je Slovenija,« je še povedal in

dodal, da se morajo še zlasti narodi, ki so številčno manjši, pokazati kot boljši: »Lahko bo prišel trenutek, ko bo nujno, da se bomo pokazali večje, kot nas štejejo!«

Spregovoril je tudi generalni direktor RTV Slovenija Igor Kadunc, ki je spomnil na napade jugoslovanske armade na šest oddajniških centrov javne radiotelevizije s ciljem ustaviti prenos informacij do prebivalcev. Dotaknil pa se je tudi vloge javnega medijskega servisa danes: »Za dobro delovanje javne RTV je potreben denar in mislim, da si ga zaslužimo, sicer se nam lahko zgodi, da nam bodo informacije posredovali mediji v tuji lasti. Lahko se zgodi, da bomo gledali, predvsem naši otroci, le še filme in oddaje v angleškem jeziku, zato mislimo, da je pomen javne radiotelevizije tudi danes velik.«

Zbrane je pozdravil tudi predsednik pokrajinskega odbora Zveze vojnih veterancev Slovenije Ljubljana – okolica Janez Gregorič in ob tem poudaril, naj bomo Slovenci ponosni na svojo državo. »Bodimo ponosni, da imamo državo. Na svetu je kar nekaj narodov, ki je nimajo, a si jo želijo.«

Slavnostni govornik Srečko Zajc z ministrstva za obrambo (desno) in direktor RTV Slovenija Igor Kadunc

Izdelujemo stroje, ki našim kupcem po vsem svetu omogočajo, da odpadke spremenijo v material, ki ga je mogoče reciklirati. Zato v mestih Špital / Spittal in Špatrjan / Feistritz ob Dravi v Avstriji iščemo okrepitev.

IŠČEMO

- CNC OPERATER (M/Ž)
- MAG VARILEC (M/Ž)

PRIČAKUJEMO

- KONČANA USTREZNA IZOBRAZBA
- CELOVITO ZNANJE TER IZKUŠNJE NA ISKANEM PODROČJU
- OSNOVNO ZNANJE NEMŠKEGA JEZIKA

NUDIMO

- Dolgoročno sodelovanje v resnem in profesionalnem delovnem okolju
- Varno delovno mesto z veliko prostora za razvoj
- Mesečno bruto plačo od 2400 evrov vključno z dodatki, možnost večjega plačila glede na znanje in izkušnje.

Prijavni obrazec in vsa prosta delovna mesta v podjetju najdete na spletnem mestu karriere.lindner.com.

Lindner-Recyclingtech GmbH | Villacherstraße 48 | 9800 Špital na Dravi | Avstrija
t.: +43 4762 / 2742-746 | www.lindner.com

Festival, ki utripa klasično

Od prvega do sedemnajstega julija na Bledu poteka štiriindvajseti Festival Bled.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Mednarodni glasbeni Festival Bled, ki je nepogrešljiv del dogajanja na kulturno-umetniškem področju, bo v 17 dneh na treh različnih lokacijah na Bledu – v cerkvi sv. Martina, Festivalni dvorani Bled in Grand hotelu Toplice – ponudil 16 koncertov, na katerih se bodo predstavili mednarodno priznani glasbeniki s celega sveta. Festival deluje pod okriljem Zavoda za kulturo Bled, oblikuje pa ga umetniški vodja in ustanovitelj festivala Jernej Brence. »Festival, ki izhaja iz klasične glasbe, tuje pa mu niso niti vse druge zvrsti glasbenega izraza, bo ponovno ponudil edinstveno glasbeno doživetje s številnimi novostmi in edinstvenimi nastopajočimi,« je pojasnil Brence. Vzporedno bodo potekali mojstrski tečaji, ki jih bo vodilo dvanajst profesorjev, in goslarska

Drugi dan Festivala Bled sta nastopila Saewon Suh in Bokjoo Suh-Cho. / Foto: Tina Dokl

Srečanje gorenjskih fotografov

Kranj – V sredo, 10. julija, ob 19. uri v Galeriji Kranjske hiše odprtje druge skupinske razstave izbranih del fotografov iz šestih gorenjskih fotografskih društev.

delavnica pod vodstvom Edgarja E. Russa.

V ponedeljek so otvoritveni koncert z naslovom Štirje letni časi v Buenos Airesu pripravili pianist Aleksandar Serdar, čelistka Karmen Pečar, umetnica, ki s pomočjo umetnosti povezuje ljudi, in violinist Jernej Brence. Naslednji dan je nastopil priznani umetniški par – pianistka Bokjoo Suh-Cho in violinist Saewon Suh iz Južne Koreje, ki sta tokrat v cerkvi sv. Martina pripravila koncert, na katerem sta poustvarila kakovostno glasbo velikih mojstrov. Včeraj je v Festivalni dvorani z Janijem Kovarjem nastopila skupina Same Babe, ki je vzorčni primer alternativnega šansona.

Danes pa se bo na velikem odru Festivalne dvorane ob 20.30 z raznolikim repertoarjem predstavila mlada skupina s kraljeve srednje šole (Colchester Royal Grammar School) v Veliki Britaniji.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Likovno društvo Kranj s številnimi razstavami, vsakoletnim mednarodnim festivalom in povezovanjem s sorodnimi društvi doma in po svetu velja za enega najbolj dejavnih v državi. Med novimi člani, ki se tokrat s štirimi različnimi pristopi k likovni umetnosti predstavljajo na skupinski razstavi v Mali galeriji, so tako umetniki mlajše generacije kot že uveljavljeni avtor. Aleksander Drakulič je Celjan, ki že 15 let živi in ustvarja v Budimpešti. »Lani sem sodeloval na Mednarodnem likovnem festivalu v Kranju, povežala sva se s Klavdijem Tutto, ki me je povabil v društvo. Imam kar precej povezav po Evropi, poznam aktualno sceno in umetnike. Tokrat pa se predstavljam z deli iz zadnjega obdobja iz cikla, v katerem se posvečam študijem trikotnika in kvadrata,« je povedal Drakulič. Kot je zapisala umetnostna zgozovinarka Melita Ažman, so njegova predstavljena črno-bela večplastna dela pravi zaklad preciznosti in premišljenosti.

Po starših tudi hči in sin

Letos sta se društvu pridružila tudi sestra in brat Anamarija Dimovska in Domen Dimovski. V društvu že dolga leta delujeta tudi starša. »V društvo sem se včlanila zato, ker sem Kranjčanka, že leta spremljam dejavnost društva in tudi sama želim biti dejavna v njem. Tokrat se predstavljam z najnovejšim delom, v katerem me zanimajo teksture, površine, barve,« pove Anamarija.

Novi v likovnem društvu

»Ker gre za zelo delavno in ustvarjalno društvo,« so najpogostejša razmišljanja štirih novih članov Likovnega društva Kranj. Več kot štiridesetim društvenim kolegom so se pridružili Anamarija Dimovska, Domen Dimovski, Andreja Srna in Aleksander Drakulič.

V juliju se v Mali galeriji predstavljajo štirje novi člani Likovnega društva Kranj: Domen Dimovski, Anamarija Dimovska, Andreja Srna in Aleksander Drakulič. / Foto: Tina Dokl

Tokrat nas popelje v svet keramike kot ostanka starodavnih kultur. Poglobi se v zgodbo o minljivosti in propadanju, a hkrati zavedanja o njiju.

Njen brat Domen je diplomiral na oddelku za slikarstvo iz smeri videa in novih medijev. »Eden od razlogov, da sem se pridružil društvu, je zagotovo družinski, s sestro tako na neki način nadaljujeva tradicijo. Drugi pa je, da bom kmalu zaključil magistriraj in je pomembno, da se na začetku ustvarjalne poti vključim na aktualno umetniško sceno. Sicer delujem na različnih področjih, video in animacija pa sta vendarle moja osnova. Zato sem se odločil predstaviti se z videom, s katerim se, kolikor vem, v društvu ne ukvarja nihče. Možnost za to je bila tudi nova tehnična podpora z ekrani, za katero so poskrbeli v društvu.« Tokrat

nas vabi v digitalni virtualni svet z računalniško animacijo Noč netopirjev. Gre za dve različni prostorski upodobitvi, v katerih trinitutno animacijo popestri krožno preletavanje netopirjev.

Društvo jo približuje domu

Nova članica v društvu je tudi slikarka Andreja Srna, ki izhaja iz Radovljice, zadnja leta pa živi in ustvarja na drugem koncu Slovenije v Loškem potoku.

»V kranjskem društvu so zelo dejavni na umetniškem področju, veliko se dogaja, več pa je tudi sodelovanja tako med avtorji kot povezovanja z umetniki doma in v tujini. Konec koncev je Kranj tudi blizu mojega gorenjskega izvora,« je povedala Andreja Srna in dodala, da se tokrat predstavlja s serijo aktualnih platen.

»Mogoče je ta bolj čustvena, saj gre za povezanost z domom. Povsod, kamor gremo – naj bo to med ljudi, v druge kraje, naravo – imamo občutek, da tam pustimo delček sebe, delček pa tudi vzamemo s seboj. To so kolaži spominov, zato so tudi izrisani, in ne naslikani.« Kot dodaja Ažmanova, njena umetnost kaže na preplet med realističnim in abstraktnim svetom, v katerem gre tako za doživeto, s čustvi zaznavano življenjsko kot fantazijsko in domišljjsko opevano zgodbo.

»Novi člani so nova energija in nove ideje za naše društvo. Zagotovo bodo v prihodnje pomemben doprinos pri našem delovanju in še širši predstavnosti v Sloveniji in v mednarodnem prostoru,« je ob sprejemu novih članov v društvo povedla umetniški vodja Klavdij Tutta.

Male instrumentalne skupine

Na dvanajsti festival malih instrumentalnih skupin v Dravograd prihajajo kar tri z Gorenjskega.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Na festivalu, ki bo v organizaciji Javnega sklada RS za ljubiteljske dejavnosti jutri potekal v Dravogradu in ga bo spremljala tudi strokovna komisija, se bodo predstavile različne instrumentalne zasedbe, orgličarji, kitaristi in trobilci, pogoj za sodelovanje pa je, da zasedba ne šteje več kot 25 članov. Z

Gorenjskega letos prihajajo tri skupine, nastopile pa bodo v prvem delu festivala, ki se bo začel ob 17. uri v tamkajšnji cerkvi sv. Vida. Kot je pojasnil organizator, je ambient cerkve primeren za skupine, ki izvajajo nežnejše zvoke, zato bodo tam nastopili Sorški orgličarji iz KUD Oton Župančič Sora, Kitarški ansambel Svarun iz Tržiča in Trobilna sekcija Godbe Medvode.

Prireditve se bo ob 19. uri preselila na Prireditveni prostor Lukna, saj glasbeniki skupine Čaga Boys iz Velenja prisegajo na glasnejšo, bolj dinamično glasbo. Klasična trubaška zasedba, v kateri poleg trobil ne manjka bobni in harmonika, bo izvedla program svojega tekmovalnega in predstavitevne koncerta v okviru mednarodnega festivala trobilnih skupin v srbski Guči.

Program srečanja ni omejen, instrumentalne zasedbe posameznih sestavov so zelo raznolike, zastopana so pihala, trobila, godala in instrumenti s tipkami, sodelujejo pa lahko sestavi ne glede na glasbeni slog, na primer jazz, klasika, rock, narodna glasba, zato so tudi njihove izvedbe pestre in zanimive. Festival malih instrumentalnih skupin se s tem razvija v novo smer, saj vse

Na festivalu bo nastopil tudi Kitarški ansambel Svarun iz Tržiča. / Foto: JSKD

bolj postaja festival, na katerem se bodo imele možnost predstaviti žiriji in drugi javnosti številne in raznovrstne instrumentalne skupine

– tako slovenske kot tuje. Prireditve pa je namenjena tudi medsebojnemu druženju in izmenjavi izkušenj različnih instrumentalnih skupin.

Nadaljuje tekaško kariero

Smučarska tekačica Katja Višnar se pripravlja na novo sezono svetovnega pokala. Poletje bo izkoristila tudi za tekmovanja na rolgah, ki so, kot pravi, najboljši trening.

MAJA BERTONCELJ

Bled – Za slovensko reprezentanco v smučarskih tekih je bila minula sezona uspešna. Vrhunec je bila srebrna medalja na svetovnem prvenstvu v nordijskem smučanju. V ekipnem sprintu sta jo osvojili Katja Višnar in Anamarija Lampič. Po prvenstvu je bila Višnarjeva deležna številnih vprašanj o nadaljevanju kariere. Že nekaj časa je jasno, da bomo Blejko na tekmovanjih videli tudi v prihodnji sezoni.

»Nič nisem premišljevala. Aprila sem še uživala na Norveškem na snegu, potem ko je bilo celo zimo dokaj stresno s potovanji. Privoščila sem si dolge tekaške ture, v katerih res uživam in zaradi katerih imam tek na smučeh tako rada: greš, ne veš, kam, in ne veš, kdaj boš nazaj. To je možno samo na Norveškem, kjer imajo toliko prog in takšne pogoje. To mi da energijo. Nato sem začela znova trenirati. Zdrava sem, nimam poškodb, rezultati so bili dobri in mislim, da sem bila v minuli sezoni zelo kvalitetno pripravljena in lahko to prenesem v naslednjo. Če imam lahko kariero, jo imam lahko sedaj,« je pojasnila članica TSK Bled, s katero smo se pogovarjali pred kratkim na teku v Radovljici. Zmagal je njen zaročenec svetovni in

Katja Višnar je na Radolški 10ki navijala za zaročenca Olo Vigna Hattestada in mu na koncu čestitala za zmago. / Foto: Tina Dokl

olimpijski prvak Norvežan Ola Vigen Hattestad, trener v slovenski reprezentanci, s katerim imata tudi sina Ludviga. »Ola zelo rad teče. Odkar ni več tekmoval v smučarskem teku, mislim, da mu ravno tek oziroma kros daje največ veselja, kar se tiče športne plati. Dela veliko zase in ima tudi željo biti boljši tekač. Manj ga vidimo na rolgah in precej več v tekaških copatih,« je dejala. Tudi sama se rada udeležila tekaških tekmovanj.

Če so bili na začetku poletja še na Bledu, so sedaj že na Norveškem, kamor so odšli za mesec dni. »Na priprave pride tudi slovenska

reprezentanca, tako da bomo nekaj časa skupaj. Čas bo tudi za druženje z našo norveško družino,« pravi Višnarjeva. Časa za kakšen daljši dopust ne bo, bili pa so na nekaj krajših. »Kupili smo avtodom. Ta življenjski stil nam ustreza, sem si ga že dolgo želela in sedaj se nam je želja uresničila. Vmes lahko normalno treniram, Ludvig je imel ustaljeni ritem in je obiskoval vrtec na Bledu. Drugače je, ko imaš otroka. Celo zimo smo bili okrog, nekaj časa je bil Ludvig z nami, nekaj časa tudi ne. In potem je dobro, da ima bolj ustaljen ritem,« je pojasnila. Na Norveško zaradi oddaljenosti z

avtodomom niso šli, parkiran je v Sloveniji.

Višnarjeva ima v načrtu tudi tekmovanja na rolgah. »Udeležila se bom Blink festivala na Norveškem, ki je zelo priljubljen. To je konec julija. Potem grem na še en festival v Francijo, ki je nov in bo konec avgusta potekal v organizaciji Martina in Simona Fourcada. Gre za biatlonski festival, na katerem pa bo tudi tekma v sprintu v prosti tehniki. Obeta se kar dobra konkurenca. Na tekme poleti grem rada, ker mi dajo dodatno motivacijo. Mislim, da je to tudi najboljši trening,« je še povedala 35-letna smučarska tekačica.

Veronika znova množična

Plavalni miting v Kamniku je znova privabil številne plavalce, ki so se pomerili na eni zadnjih tekem pred začetkom državnih prvenstev.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Minulo soboto je na kamniškem bazenu potekal 18. Plavalni miting Veronika. Letos se ga je udeležilo 332 tekmovalcev iz 22 klubov, tudi letos pa je nekaj

tekmovalcev prišlo iz tujine. »Zadovoljni smo z udeležbo, ki je podobna kot lani. Tako kot vsako leto nam je tudi tokrat uspelo privabiti goste iz tujine, letos so k nam prišli plavalci iz Bosne in Hercegovine ter Hrvaške, tako

da znova lahko govorimo o mednarodni udeležbi,« nam je povedal predsednik Plavalnega kluba Kamnik Sandi Uršič. Tudi tokrat pa so Kamničanom pri pripravi in organizaciji mitinga pomagali starši plavalcev.

Veronikin miting ponuja eno zadnjih možnosti za izboljšanje osebnih rezultatov na petdeset in sto metrov ter doseganje norm za uvrstitev na državno prvenstvo, zato je privabil nekaj najboljših slovenskih tekmovalcev, med katerimi sta bili Anja Klinar in Tjaša Pintar, udeležil pa se ga je tudi hrvaški reprezentant Mislav Sever.

Na mitingu so izvedli več kot tisoč startov in razdelili 67 kompletov medalj v 16 disciplinah in štirih kategorijah

ter v štafeti mešano. Najuspešnejši so bili tekmovalci kranjskega Triglava, ki so domov odnesli 32 medalj, od tega 12 zlatih, devet srebrnih in 11 bronastih. Med gorenjskimi klubi so bili četrti plavalci iz Radovljice, ki so osvojili 17 medalj, (devet zlatih, šest srebrnih in dve bronasti), na petem mestu pa so bili Kamničani s 23 medaljami (šest zlatih, sedem srebrnih in deset bronastih). Člani Plavalnega kluba Ratitovec Železniki so z eno osvojenim zlato medaljo pristali na 15. mestu.

Po tekmi v Koprju, ki bo potekala ta konec tedna, plavalce v prihodnjih tednih do konca julija čakajo državna prvenstva. Dobre rezultate si obetajo tudi v kamniškem klubu, kjer plavalci trenirajo pod vodstvom Emila Tahirovića, Mihe Potočnika in Karmen Kaple. »Glede na dozdajšnje rezultate so naša pričakovanja v vseh kategorijah vsaj stopničke, računamo pa tudi na nekaj naslovov državnih prvakov,« je optimističen Uršič.

Veronikin miting je ponudil eno izmed zadnjih priložnosti za doseganje norme za državna prvenstva.

Začetek skakalne sezone

Danes in jutri bosta v Kranju tekmi celinskega pokala tudi z močno slovensko zasedbo.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – V Kranju se bo danes, 5. julija, začela nova sezona za smučarske skakalce. Skakalnica pod Šmarjetno goro bo tradicionalno gostila uvodni tekmi sezone za točke celinskega pokala.

Danes in jutri se bo predstavilo veliko najboljših skakalcev, že po tradiciji pa kranjski uvod v sezono nakaže tudi smernice za prihajajočo sezono poletne

velike nagrade. V konkurenci bo tudi močna slovenska zasedba, v kateri bo kar osem članov A-representance, in sicer Peter Prevc, Domen Prevc, Anže Semenič, Anže Lanišek, Timi Zajc, Tilen Bartol, Žiga Jelar in Žak Mogel.

Današnji program se bo začel ob 16. uri z dvema serijama za trening, tekma bo ob 18. uri, jutri pa bo ob 8.30 poskusna serija, ob 9.30 pa začetek tekme.

Državni prvaki mladi vaterpolisti AVK Triglav

Kranj – Vaterpolska sezona 2018/19 se je končala z zaključnimi boji v državnem prvenstvu kategorije U19. Naslov prvaka so po pričakovanju osvojili mladi vaterpolisti AVK Triglav, ki so bili pod vodstvom trenerja Primoža Troppana v finalu boljši od VK Ljubljana Slovan z 22 : 8 (7 : 1, 4 : 2, 5 : 3, 5 : 2). Tretje mesto so osvojili vaterpolisti VD Kamnik, ki so po kazenskih streljih premagali mlade iz AVK Kokra.

Jadralni padalci na tekmovanju Ratitovec open

Železniki – Klub jadralnih padalcev Krok iz Železnikov je minuli konec tedna organiziral 17. Ratitovec open, tekmovanje v jadralnopadalskih preletih. Tekmovalo jih je več kot sedemdeset. Zmaga v absolutni konkurenci je ostala v Sloveniji. Najboljši je bil Primož Suša. Drugo mesto je osvojil Madžar Balazs Racz, tretji je bil Slovenec Jože Molek. Pri ženskah, letelo jih je pet, je šla zmaga na Madžarsko z Adel Honti. Druga je bila njena rojakinja Dora Furesz, tretja pa Hrvatice Sara Lovrec. Slovenk ni bilo na startu. V konkurenci mlajših jadralnih padalcev je zmagal Rok Lotrič.

Na sedemnajstem tekmovanju Ratitovec open je tekmovalo več kot sedemdeset jadralnih padalcev. / Foto: arhiv organizatorja

Uspehi atletov kranjskega Triglava

Kranj – Za atleti AK Triglav Kranj je uspešno tekmovalno obdobje. Rok Ferlan je na Atletskem pokalu Slovenije za člane dosegel normo v teku na štiristo metrov (47,53) za nastop na evropskem prvenstvu do 23 let, ki bo od 11. do 14. julija v švedskem Gavlu. Na državnem prvenstvu za mlajše člane in članice je Monika Podlogar osvojila prvo mesto v skoku v višino, Rok Markelj drugo mesto v teku na osemsto metrov, Petra Rahne je bila druga v teku na sto metrov z ovirami, Rok Ferlan drugi v teku na štiristo metrov. Na državnem prvenstvu za mlajše mladince je naslov državne prvakinje v teku na sto metrov z ovirami in štiristo metrov z ovirami osvojila Neža Dolenc, Ana Rus je bila tretja v teku na dvesto metrov, Brina Likar prva v skoku v daljino, Ajda Likar tretja v metu kopja, naslov državnih prvakinj je osvojila še ženska štafeta štirikrat tristo metrov (Ana Rus, Maja Marš, Brina Likar, Neža Dolenc), ženska štafeta štirikrat sto metrov pa je bila druga (Ana Rus, Ajda Likar, Brina Likar, Neža Dolenc).

Košarkarice izboljšale uvrstitev izpred dveh let

Beograd – Slovenske košarkarice so v repasažu izpadle iz elitne reprezentančne družine 37. evropskega prvenstva. V predtekmovanju v Nišu so premagale Turčijo ter izgubile z Madžarsko in Italijo, v izločilnem obračunu pa še z Belgijo. Prvič v zgodovini so se uvrstile med dvanajst najboljših ekip v Evropi in s tem izboljšale 14. mesto s premierne evropskega prvenstva leta 2017 v Pragi.

Poskus z različnimi sortami

Semenarska hiša Agrosaat na Poličarjevi njivi na Polici preskuša šest sort krompirja, sedem sort ozimnega žita in osem sort koruze za siliranje. V torek je pripravila Dan polja.

CVETO ZAPLOTNIK

Polica – Semenarska hiša Agrosaat in Kmetijsko gozdarski zavod Kranj sta v sodelovanju s Poličarjevo kmetijo pripravila v torek na Polici pri Naklem tradicionalni, že devetnajsti Dan polja, na katerem so predstavili nove slovenske in tuje sorte krompirja, novosti pri ozimnih žitih, poskus s silažno koruzo, apnenje tal ter pomen strniščnih dosevkov za rodovitnost tal in trav za pridelavo krme. Kot je povedal

Jože Mohar, vodja poslovne enote Osrednja Slovenija v RWA Slovenija, je letos v poskusu na Poličarjevi njivi šest sort krompirja, od tega sta dve slovenski in štiri tuje. Slovenski sta sorti KIS Slavnik in KIS Razor – prva je zelo zgodnja sorta, pri kateri je možen prvi pridelek že v 45 dneh, druga je še v preizkušanju, z rumeno kožico in mesom, dokaj odporna na sušo ter z manjšim številom večjih gomoljev. Albertine je nemška, zelo zgodnja sorta, ki je še v preizkušanju,

meireska je avstrijska srednje zgodnja sorta z rdečo kožico in svetlo rumenim mesom. Sorto electra so pri Agrosaaatu letos prvič trži, je zelo odporna proti suši

Jože Mohar: »Potrošniške navade se spreminjajo. Medtem ko so potrošniki nekdanj najraje posegali po krompirju z belim mesom, je zdaj vse več povpraševanja po tistem z rumenim mesom.«

in je tudi zdaj, ob pomanjkanju padavin, ostala dokaj vitalna. Za nemško sorto otolia strokovnjaki trdijo, da je najbolj odporna proti krompirjevi plesni in črni listni pegavosti.

Obiskovalci, teh se je kljub vročini zbralo veliko, so si ogledali tudi poskusni nasad z osmimi sortami koruze za siliranje, od zrelostnega razreda FAO 290 do FAO 400, pri tem pa so v Agrosaaatu dali poudarek sortam, ki so kakovostne za pripravo silaže. Kot je dejal Jože Mohar, so bile letos zaradi slabega vremena in zbite zemlje zelo neugodne razmere za setev, dogajalo se je, da so ponekod še konec maja sejali koruze zrelostnega razreda FAO 400.

V poskusu z žiti imajo letos štiri ječmene – dva dvo-redna in dva večredna –, dve pšenici in tritikalo. »Poudarek dajemo ječmenu, ki ga na gorenjskih, v živinorejo usmerjenih kmetijah tudi največ sejejo,« je dejal Jože Mohar in dodal, da je pri ječmenih zelo pomembna tudi njihova zgodnost. Če so sorte bolj zgodnje, je večja verjetnost, da uidejo vročinskimi valovom in prisilnemu dozorevanju in da dosežejo večji pridelek. Pri ječmenih je v Agrosaaatu največ

Jože Mohar ob sorti ječmena valerie

povpraševanja po sorti sandra, te so lani v vsej Sloveniji prodali skoraj devetsto ton. V poskusu imajo tudi novo sorto valerie, za katero pričakujejo, da bo postala dobra konkurenca sorti sandra; jeseni je bo v ponudbi

je krmna pšenica z visoko vsebnostjo beljakovin, srednje visoko slamo, visokim pridelkom zrnja in odpornostjo na bolezni, in sorta bernstein, ki je »top« krušna pšenica, saj daje zelo velik in kakovosten pridelek.

Udeleženci Agrosaatovega dneva polja

Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, je pozvala pridelovalce, da naj na svojih njivah spremljajo rast in razvoj rastlin. »Vem, da je na kmetijah vedno manj delovne sile, vendar kljub temu pridelave ne smejo poenostavljati – opuščati okopavanja, tehnoloških ukrepov ... To še posebej velja v letih, ko vreme zelo vpliva na pridelovalne razmere. Letos je vsaj glede vremena 'noro' leto. Žitom kaže dobro, najslabše pa za zdaj krompirju, ki je razvil slabe nastavke za rast in marsikje utrpel hude napade plesni.«

že okrog dvesto ton. V poskusu imajo tudi dva večredna ječmena – sorto azrah, ki je zelo odporna proti boleznim in daje velik pridelek slame, in sorto SU jule, ki je še v preizkušanju. Med žiti sta v poskusu tudi dve sorti pšenice: sorta spontan

Na Gorenjskem v zadnjih letih vse več sejejo tudi tritikalo, tovrstno žito dobro uspeva tudi na slabših, zakisanih tleh, daje pa dokaj velik pridelek slame. V Agrosaaatovem poskusu je sorta riparo, ki je lani dala rekordne pridelke.

Meso Kamnik z dvema šampionoma kakovosti

Z Gorenjskega bodo prejeli priznanja še Mesarstvo Oblak, Marko Dolenc in Nimrod.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V okviru priprav na 57. Mednarodni kmetijsko-živilski sejem Agra v Gornji Radgoni je že bilo jubilejno, štirideseto ocenjevanje kakovosti mesa in mesnih izdelkov. Osemindeset podjetij in drugih izdelovalcev iz Slovenije, Hrvaške, Madžarske in Avstrije je na ocenjevanje dalo skupno 277 izdelkov, izmed katerih je ocenjevalna komisija izbrala najboljši in jih nagradila s šampionskimi odličji, velikimi zlatimi, zlatimi, srebrnimi in bronastimi medaljami. Priznanja jim bodo podelili na sejmu, ki bo odprt od 24. do 29. avgusta.

Naziv šampion kakovosti bo prejelo 25 izdelkov, med njimi tudi zlata mortadela Anton in zlata mortadela Anton z olivami iz podjetja

Meso Kamnik, ki bo sicer dobilo še tri zlate medalje, pet zlatih medalj za tržno ponudbo, pet srebrnih medalj in dve srebrni medalji za tržno ponudbo. Mesarstvo Oblak iz Žirov bo prejelo zlato medaljo za pet izdelkov, srebrno medaljo za osem in bronasto za tri izdelke, Marko Dolenc s Hribarjeve kmetije v Predosljah zlato za tri izdelke in bronasto za en izdelek, Nimrod iz Škofje Loke pa šest zlatih medalj za tržno ponudbo.

Število sodelujočih podjetij in izdelkov na ocenjevanju je presegllo ocenjevanja v minulih letih, tudi letos pa so pogrešili več udeležencev iz tujine, predvsem tiste, ki svoje izdelke prodajajo tudi na slovenskem trgu. Med vsemi izdelki so bili letos ponovno nadpovprečno kakovostni perutninski izdelki.

Sodelovanje Sloge in Semenarne

Kmetijsko gozdarska zadruga Sloga Kranj in Semenarna Ljubljana sta podpisali pogodbo o sodelovanju pri pridelavi kakovostne domače hrane. Sloga že ponuja kupcem več kot osemdeset domačih izdelkov iz skupine sadje in zelenjava.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Kmetijsko gozdarska zadruga Sloga Kranj in Semenarna Ljubljana sta prejšnji teden podpisali krovno pogodbo o sodelovanju, pogodbo sta podpisala predsednik zadruga Janez Porenta in direktor Semenarne Ljubljana Gregor Kopriva. Pogodba bo omogočila izboljšanje samooskrbe s hrano v trikotniku slovensko seme–slovenski pridelovalec–slovenski potrošnik. Stopnja samooskrbe je namreč po podatkih državnega statističnega urada v Sloveniji pri zelenjavi, sadju, krompirju in žitu precej nizka; pri zelenjavi je le 39-odstotna, pri sadju in krompirju 48-odstotna in pri žitih 68-odstotna.

Semenarna bo za kmete, člane zadruga, zagotavljala

Stisk rok ob podpisu pogodbe: Janez Porenta (levo) in Gregor Kopriva

seme krompirja, zelenjave in žita, zadruga pa bo potrošnikom zagotavljala kakovostno, doma pridelano hrano. V Slogi že nekaj časa utrjujejo blagovno znamko

Polonca, v okviru te blagovne znamke imajo široko ponudbo izdelkov – pet vrst krompirja, več vrst fižola, ajdovo moko in kašo, koruzni zдроб in moko, proseno

kašo, bučnice ter kislo zelje in repo.

»V zadrugi zelo povečujejo oskrbo kupcev s slovenskimi izdelki, trenutno jim ponujamo že osemdeset izdelkov iz skupine sadja in zelenjave. V ta namen smo tudi prenovili skladišče za predelavo in pakiranje izdelkov,« je povedal predsednik zadruga Janez Porenta.

Semenarna Ljubljana sodi med ponudnike semen, pri tem pa ohranja avtohtone slovenske in udomačene sorte ter razvija nove slovenske sorte, še zlasti take, ki so ugodne za slovensko podnebje in značilne za slovenske prehranske navade. Zadruga Sloga ima na področju kmetijstva petdesetletno tradicijo, s svojim članstvom povezuje petsto kmetij, s svojim delovanjem pa še veliko več.

Slovenija za zgled drugim

Poslovne priložnosti so tudi na manj razvitih trgih, širitev poslovanja nanje pa slovenskim podjetjem omogočajo tudi projekti mednarodnega razvojnega sodelovanja, ki jih lahko delno ali v celoti financira Republika Slovenija. Več o tem sekretar na gospodarskem ministrstvu, Kranjčan mag. Janez Rogelj.

ANA ŠUBIC

Kranj – Slovenija ima kot majhna država omejene možnosti dostopa na oddaljene, manj razvite trge, ki pa so z gospodarskega vidika prav tako pomembni, pravi sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, Kranjčan mag. Janez Rogelj, ki je med drugim zadolžen tudi za projekte mednarodnega razvojnega sodelovanja (MRS). Z njimi slovenskim podjetjem omogočajo širitev poslovanja na manj razvite trge, poteka pa v sodelovanju z Organizacijo združenih narodov za industrijski razvoj – UNIDO ter s Centrom za mednarodno sodelovanje in razvoj – CMSR. V projektih sodelujeta tudi gorenjski podjetji: Lotrič Meroslovje iz Selca in GeoCodis iz Kranja.

Slovenskim podjetjem utirate pot na manj razvite trge predvsem prek Unida. Za kakšno organizacijo gre?

Gre za agencijo Združenih narodov s sedežem na Dunaju. Povezuje 170 držav, ustanovljena je bila, da najbolj razvite države s prenosom znanja in tehnologije v manj razvite nudijo razvojno pomoč. Slovenija je v Unidu od 2005 in na podlagi pogodbe, sklenjene z njim, izvajamo skupne projekte MRS. Glede na stopnjo gospodarskega razvoja Slovenija od vstopa v EU dalje ni več prejemnica mednarodne razvojne pomoči, pač pa je donatorka. Pomoč je prostovoljna, države same odločamo, katere projekte in v kolikšnem obsegu bomo podpirale. V prvih letih Slovenija ni bila tako aktivna kot v zadnjih, vlagali smo v projekte, ki jih je predlagal Unido, po letu 2011, ko sem prevzel koordinacijo tega področja, pa imamo skladno z izdelano strategijo pravico do izbire ustreznih razvojnih projektov. Zanje smo v zadnjih osmih letih vplačali okoli tri milijone evrov, kar nas glede na kazalnik velikosti države na prebivalca uvršča na visoko šesto mesto med državami donatorkami. Tudi na ministrstvu se vse bolj zavedamo koristi mednarodnega razvojnega delovanja, zato smo letos predlagali, da bomo sredstva zanj povečali s sedanjih 120 tisoč na 250 oz. 450 tisoč evrov letno.

Kakšne projekte podpirate?

Iščemo projekte, ki so še zlasti osredotočeni na

Mag. Janez Rogelj, sekretar na gospodarskem ministrstvu

trajnostni in sonaravni razvoj, razvojno pomoč pa lahko prejmejo le države z Zahodnega Balkana, centralne Azije in podsaharske Afrike. O možnih projektih se pogovarjamo na meddržavnih nivojih, še zlasti nam je v pomoč gospodarska diplomacija. Ekonomski svetovalci nam odpirajo vrata, pošiljajo predloge, saj najbolj poznajo potrebe in akutne probleme na terenu ter kako bi jih Slovenci lahko pomagali rešiti. Razvili smo svojevrsten model sodelovanja slovenskih podjetij z Unidom. Temelji na trikotniku sodelovanja med Slovenijo, ki je donatorka sredstev, državo prejemnico sredstev in Unidom kot agencijo, ki vodi projekte. Znotraj tega trikotnika pa skušamo umestiti interese slovenskih podjetij, ki v projektu sodelujejo s svojim delom, opremo, tehnologijami ali znanjem. S tem si naberejo dragocene mednarodne izkušnje in reference.

Kakšna podjetja sodelujejo?

Ni enostavno najti podjetij, ki iščejo priložnosti na tak način. Najpogosteje so to podjetja v proizvodnih ali storitvenih nišah, npr. na področjih meroslovja, ekoremediacij, vodne infrastrukture, čiste proizvodnje ali vseh zelenih industrij. V projektih mednarodnega razvojnega sodelovanja preko Unida je od leta 2011 sodelovalo več kot 35 podjetij in drugih subjektov: inštitutov, univerz... Prednostno se obravnavajo projekti iz avtomobilske in lesnopredelovalne industrije, s področja turizma, zelenih industrij, ekologije in okoljevarstva ter projekti izgradnje vodne in druge infrastrukture.

Koliko projektov ste izpeljali?

Med letoma 2011 in 2018 je potekalo 17 projektov, od tega je končanih trinajst,

projekt v Ukrajini pa smo ustavili zaradi začetka vojne. Več projektov se je navezovalo na t. i. čisto proizvodnjo. Pomagali smo restrukturirati industrije v manj razvitih državah in prevetrili njihovo proizvodnjo. V Črni gori, na primer, smo poskrbeli za ekološko čiščenje mrtvega rokava reke Bojane ter v porečju Tare - Mojkovac. Podobno je bilo v primeru jezera Modrac v BiH, šlo je za ekološko čiščenje enega od pritokov glavnega vodnega vira za Tuzlo, onesnaženega zaradi bližnjih rudnikov, zato smo naredili ekoremediacijsko polje, ki očisti s fekalijami onesnaženo odpadno vodo. Omenil bi tudi projekt z Lotrič Meroslovjem v Mostarju in tamkajšnjo univerzo. V BiH imajo probleme z izvozom v EU, ker nimajo ustreznih certifikatov kakovosti, zato Lotrič tam vzpostavlja center za zagotavljanje kakovosti. Podjetjem v BiH bo olajšan dostop na evropske trge. Projekt je pomemben, pa ne stane veliko. Iščemo nišne projekte, kjer lahko pomagamo predvsem z znanjem in izkušnjami. V Keniji smo na območju Mombase naredili infrastrukturo za črpanje vode iz podtalnice, v drugem delu projekta pa bomo to povezali še z bolnišnico, da bo imela dostop do čiste vode. Prej so zaradi kopičenja vode v kovinske vodne zbiralnike v času monsunov in njene pregrevanja imeli veliko umrljivost dojenčkov.

Omenili ste tudi turizem...

Tudi na tem področju je Slovenija močna. Dobro sodelujemo z mariborsko Univerzo, njihova specialistka za turizem je bila v Kirgizistanu, posledično smo njihove uradnike in predstavnike večjih turističnih podjetij gostili še na izobraževanju v Sloveniji. Sedaj že razmišljamo

o nadgradnji projekta. Izvedli smo tudi odlični projekt vzpostavitve turističnega grozda v Makedoniji.

Kateri projekti so še v načrtu?

Pripravili smo dva nova. Eden je v Egiptu, ki je velik pridelovalec poljščin. Načrtujemo projekt, kjer bo podjetje Duol z Brezovice postavilo pilotni rastlinjak, Lotrič Meroslovje pa ga bo opremilo s sistemom visokotehnološkega nadzora pogojev za čim boljšo rast. Podjetjema se tam v nadaljevanju odpirajo nove poslovne priložnosti. Pripravljamo še projekt krepitev infrastrukture kakovosti na področju standardizacije in zagotavljanja skladnosti proizvodov in razvoj infrastrukture za tehnološke parke v Azerbajdžanu, in sicer v sodelovanju s Slovenskim inštitutom za kakovost in meroslovje – SIQ in Tehnološkim parkom Ljubljana. S slednjim smo leta 2014 v Ljubljani izvedli tudi mednarodno konferenco za jugovzhodno Evropo o tehnoloških in industrijskih parkih, ki se je udeležil tudi generalni sekretar Unida Li Yong, lani pa smo na pobudo Unida pripravili konferenco o krožnem gospodarstvu v turizmu, ki jo je odprl Hiroshi Kuniyoshi, Yongov namestnik. Slovenija ima pri Unidu velik mednarodni ugled. Povsod nas postavljajo za zgled, kako lahko majhna država izvaja mednarodno pomoč po vsem svetu.

Projekte izvajate tudi prek Centra za mednarodno sodelovanje in razvoj – CMSR.

Gre za slovensko institucijo, enakovredno Unidu, deluje pa na območjih Balkana, severne Afrike in centralnoazijskih držav. Tam smo v sodelovanju s podjetji imeli bolj študijske, a kljub temu pomembne projekte, denimo priprava pravnega vidika za BiH na področju vetrnih elektrarn, malih hidroelektrarn in fotovoltaike. Izdelana je bila študija za ureditev sistema za klic v sili v Makedoniji. Izpostavil bi še podjetje GeoCodis iz kranjskega tehnološkega parka. Podjetje sodeluje z evropsko vesoljsko agencijo – ESA in iz Kranja nadzoruje vodne vire v Ruandi v Afriki. Skušali se bomo dogovoriti, da bi podjetje ob sofinanciranju ESA razširilo svoje visokotehnološke aktivnosti še v sosednje afriške države.

Priložnosti tudi na manj razvitih trgih

Lotrič Meroslovje sodeluje pri mednarodnih razvojnih projektih Unida v Egiptu in BiH.

ANA ŠUBIC

Selca – V projektih, sofinanciranih prek Organizacije združenih narodov za industrijski razvoj – Unido, sodeluje tudi podjetje Lotrič Meroslovje iz Selca. S programom Unida so se prvič srečali pred šestimi leti ob povabilu ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Ta čas končujejo dveletni projekt Krepitev sistema kakovosti tehnoloških in industrijskih proizvodov in storitev v BiH – Kompetenčni center za zagotavljanje kakovosti na področju koordinatne tehnike (CMM). Izdelki in storitve na prostem trgu EU lahko potujejo zgolj z ustreznim certifikatom, tovrstna primerljivost na mednarodne standarde in metode pa v BiH ne obstaja, zato jim bo kompetenčni center

vložilo sto tisoč evrov, preostalo pa sofinancirata Slovenija in BiH.

Lotrič Meroslovje pa sodeluje še v projektu Razvoj vključujoče in sonaravne globalne dobaviteljske verige za predelavo paradiznikov v Egiptu. Kot je razložil Lotrič, egiptovska stran ta čas ureja vse potrebno glede zemljišča, na katerem bo podjetje Duol z Brezovice postavilo sodoben rastlinjak, prilagojen afriškemu podnebnim razmeram, Lotrič Meroslovje pa bo razvil krmilno-nadzorni sistem, s katerim bodo poskrbeli za čimvečjo pridelavo paradiznika ob čimmanjši porabi vode. »Egiptovski partner bo z domačini poskrbel za dolgoročno in učinkovito upravljanje. Na ta način se slovenskim partnerjem odpira velik afriški trg

Laboratorij v Mostarju, odprtje načrtujejo jeseni.

CMM olajšal dostop do trgov EU, je pojasnil direktor meroslovnega podjetja Marko Lotrič. Nadaljnji cilj projekta je vzpostaviti unikatni izobraževalni center CMM in akreditacija pri nacionalnem akreditacijskem organu BiH za področje preskušanja proizvodov. Za potrebe projekta tako urejajo tehnološko ustrezne laboratorijske prostore, ki bodo v brezplačnem najemu pri Fakulteti za strojništvo in računalništvo Mostar. Laboratorij bo reševal dejanske probleme gospodarstva pri iskanju ustreznih kalibracij in preskušanj, izobraževanj na področju merjenja ter pri vzpostavitvi infrastrukture zagotavljanja kakovosti izdelkov in storitev. V 550 tisoč evrov vreden projekt bo Lotrič Meroslovje

na področju rastlinjakov,« je prepričan Lotrič. V dvesto tisoč evrov vreden projekt bosta Duol in Lotrič Meroslovje vložila 80 tisoč evrov, 120 tisoč bo zagotovila Republika Slovenija, egiptovski partner pa bo prispeval zemljišče in infrastrukturo.

»Izkušnje so pokazale, da je projekt trajnostno naraven, če ustrezno delovanje in uporabno vrednost po zaključku projekta prevzamejo v aktivno upravljanje domačini v državi prejemnici. Tako pride do zaposlovanja visoko strokovnega kadra, prenosa znanja, vsem partnerjem v projektu pa odpira pot do novih projektov in sodelovanja,« je še dejal in dodal, da je projekt uspešen le ob sodelovanju s partnerji in v sofinanciranju vseh deležnikov.

Zagorelo na žagi

V torek je izbruhnil večji požar na žagi v Nožicah.

ALEŠ SENOŽETNIK

Nožice – V torek je nekaj minut po dvanajsti uri prišlo do večjega požara na žagi v Nožicah v občini Domžale. V intervenciji je sodelovalo 115 gasilcev, poleg poklicnih gasilcev CZR Domžale še deset prostovoljnih gasilskih društev iz Domžal in PGD Šmarca. Gasilcem, ki so sprva požar omejili, da se ni razširil naprej, je požar v nekaj urah uspelo pogasiti, ogenj pa je uničil celotno ostrešje velikosti 30 krat 15 metrov in skladovalnico lesa, poškodovana sta bila tudi dva viličarja in druga oprema. Po končanem

gašenju je gasilsko stražo na kraju dogodka izvajalo domače gasilsko društvo PGD Homec.

Kraj dogodka so zavarovali policisti, ki so opravili tudi pregled. Po doslej zbranih obvestilih in ugotovitvah oglada je znano, da požar ni bil posledica kaznivega dejanja, temveč je zagorelo zaradi tehnične napake, so sporočili s Policijske uprave Ljubljana. Po prvih ocenah je nastalo za nekaj deset tisoč evrov škode, v požaru pa na srečo ni bil nihče poškodovan.

Gre za drugi požar na žagi, ki jo je ogenj zajel že novembra 2013.

Ogenj, ki ga je gasilec v nekaj urah uspelo pogasiti, je povzročil za nekaj deset tisoč evrov škode.

V Kranju zaradi neurja blizu petdeset intervencij

SIMON ŠUBIC

Kranj – Neurje, ki je v torek popoldne zajelo večji del Slovenije, je na Gorenjskem največ preglastic povzročilo v občinah Kranj, Šenčur, Naklo, Trzič, Kamnik in Komena. Največ dela z odpravljanjem posledic neurja so imeli kranjski gasilci. »Okoli 16. ure, ko se je nad Kranjem dobesedno utrgalo nebo, so klici občanov kar deževali. V nekem obdobju smo prejeli klic vsake pol minute. Skupno smo do približno 20. ure našli 47 intervencij zaradi poplavljanja stanovanjskih

in industrijskih objektov, najbolj pa so bila na udaru območja Britofa in Stražišča ter lokacija nekdanje Planike na Savski loki v Kranju.« je razložil Andraž Šifrer, poveljnik Gasilsko reševalne službe Kranj. Poleg poklicne gasilske enote je bilo aktiviranih tudi štirinajst prostovoljnih gasilskih društev z območja Gasilske zveze Mestne občine Kranj, skupno pa je bilo na delu 134 gasilcev. Vmes je prišlo tudi do požara v Podblici, za katerega pa so zaradi njegovega majhnega obsega poskrbeli kar domači gasilci sami, je še dodal Šifrer.

Policisti iščejo priče

Soteska – Policisti prosijo priče prometne nesreče med Seat Cordobo in manjšim tovornim vozilom, ki se je v sredo okoli 6.50 zgodila v Soteski na cesti med Bledom in Bohinjem, naj pokličejo na številki 113 ali 080 1200.

S turisti vedno več dela

Število reševalnih akcij v slovenskih gorah zadnja leta nenehno narašča, lani jih je bilo 537, letos pa že 250. Štirideset odstotkov gorskih nesreč je povezanih s tujci.

SIMON ŠUBIC

Brnik – Gorski reševalci so na poletno planinsko sezono dobro pripravljene, je na sredini novinarske konferenci v letalski bazi na Brniku poudaril predsednik Gorske reševalne zveze Slovenije (GRZS) Janez Rozman. Kot je že v navadi, je do konca avgusta na brniškem letališču vzpostavljeno tudi vsakodnevno dežurstvo gorskih reševalcev, ki v helikopterskih reševanjih sodelujejo v glavnini s Slovensko vojsko, približno deset odstotkov helikopterskih reševanj pa izpeljejo s policijo. Število reševalnih akcij v slovenskih gorah sicer zadnja leta konstantno narašča, lani jih je bilo prvič več kot petsto (537) v celotnem letu, letos pa že 250.

Gorski reševalci so razumljivo najbolj obremenjeni v poletni sezoni, ko gore preplavijo tudi številni tuji turisti, pogosto brez pravega gorskega znanja in neustrezno opremljeni, je razložil Jani Bele, predsednik komisije za informiranje in analize GRZS. Zaradi vse bolj pereče problematike tujih obiskovalcev naših gora je Gorsk reševalna služba Kranjska Gora v sodelovanju s Policijsko upravo Kranj letos izdala plakate z osnovnimi napotki o pravilnem ravnanju v gorah, GRZS

Za helikoptersko reševanje v gorah je licenciranih 62 oseb, od tega tudi sedemnajst zdravnikov. / Foto: Gorazd Kavčič

pa v sodelovanju s Planinsko zvezo Slovenije pripravlja tudi zgbanko s podobno vsebino, ki jo bodo delili predvsem v turistično najbolj obleganih krajih, je razložil Bele. Kot je dodal, več pri izobraževanju tujih turistov, ki se v Sloveniji ustavijo le za nekaj dni, niti ne morejo storiti, saj so tudi za slovenske gornike potrebovali petnajst, dvajset let nenehne opozarjanja in izobraževanja, preden so dosegli pravi učinek. Napredek v znanju in opremljenosti domačih obiskovalcev gora je sicer izjemen, ugotavljajo na GRZS.

Približno štirideset odstotkov vseh reševanj v slovenskih gorah je povezanih

s tujci, delež teh nesreč pa zadnja leta še narašča, je pojasnil Bele. Do teh nesreč prihaja predvsem zaradi onemoglosti in dehidracije planincev, ker se v gore odpravijo premalo fizično pripravljene in brez zadostne količine pijače. »Turisti, pa tudi številni slovenski planinci, se tudi ne zavedajo, da se vreme v gorah zelo hitro spremeni, in hodijo v hribe brez zaščitne opreme in oblačil. V slovenskih gorah pa zaradi podhladitve več ljudi umre poleti kot pozimi,« je opozoril Bele.

Ena največjih bojzani gorskih reševalcev pred prihajajočo sezono so tudi nesreče na vse bolj priljubljenih feratah, to so zavarovane

plezalne poti oziroma navpične previsne stene, kjer navrtajo kline in napeljejo jeklene vrvi, ponekod pa postavijo tudi mostove. V tujini so te nesreče v zadnjih letih že v izrazitem porastu, zato se bojijo, da se bo podoben trend zaradi množičnosti obiska ferat začel tudi pri nas.

V gorah se pogosto zgodi, da planinci zaidejo z markiranih poti, hote ali nehoti. V GRZS zato planincem, ki na poti že dolgo časa ne vidijo markacije, svetujejo, da se vrnejo po isti poti do zadnje markacije in od tam poiščejo pravo pot. Staršem na polagajo na srce, naj čim bolj poskrbijo za varnost otrok, ko se nahajajo v feratah in drugih nevarnih delih poti.

Predsednik Komisije za letalsko reševanje GRZS Toni Smolej je predstavil pripravljenost dežurnih helikopterskih ekip za reševanje v gorah na glavno sezono. Dežurstvo na Brniku izvaja 62 licenciranih oseb, od tega sedemnajst zdravnikov, je razložil. Helikopter trenutno vključijo v približno polovico vseh reševanj, ta delež pa si želijo še povečati, saj je reševanje s helikopterjem za ponesrečenca tudi najbolj ugodno. »Planinci naj helikopterju, ki prileti v gore, ne mahajo, saj s tem reševalcem le povzročajo težave,« je še povedal.

Najbolj iskani Slovenec spet prost

Joža Šmita iz Vrbe, ki so ga osemnajst let iskali zaradi spolnega napada na osebo, starejšo od petnajst let, in spolne zlorabe otroka (slednje je že zastaralo), so v Kranju obsodili na pogojno kazen zapora.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Joža Šmit iz Vrbe, z mednarodno tiralico najdlje iskani Slovenec, ki se je po 18 letih skrivanja februarja letos vendarle predal avstralski policiji, je konec junija na kranjskem okrožnem sodišču priznal krivdo za spolni napad na osebo, starejšo od 15 let, za kar ga je sodišče pogojno obsodilo na osemnajst mesecev zapora s štiriletno preizkusno dobo. 58-letni Šmit, ki so ga sicer iskali tudi zaradi domnevne spolne zlorabe otroka (gre za isto osebo), vendar je to dejanje po dolgih letih skrivanja na peti celini že zastaralo in mu zanj niso sodili, je tako spet na prostosti.

Obtoženi je kaznivo dejanje spolnega napada na

osebo, starejšo od petnajst let, priznal na predobravnavnem naroku, na katerem so stranke takoj sklenile sporazum o priznanju krivde, je za Gorenjski glas razložila predsednica Okrožnega sodišča v Kranju Janja Roblek. »Sodišče je takoj nadaljevalo narok za izrek kazenske sankcije in mu za očitano kaznivo dejanje izreklo pogojno obsodbo, v kateri mu je določilo eno leto in šest mesecev zapora ter preskusno dobo štirih let po pravomočnosti sodbe. Po razglasitvi sodbe so se okrožna državna tožilka, obtoženi in njegov zagovornik opovedali pravici do pritožbe, tako da je sodba 26. junija postala že tudi pravomočna,« je pojasnila Roblekova. Na vprašanje, zakaj

Joža Šmit je bil uvrščen tudi na Evropolov seznam najbolj iskanih ubežnikov v EU.

razmeroma blaga pogojna kazen za dejanje, za katero mu je grozilo do osem let zapora, je odgovorila, da sodišče v vsakem konkretnem primeru tehta tako obtoževalne kot tudi olajševalne okoliščine, čas storitve kaznivega dejanja, odmaknjenost časa storitve kaznivega

dejanja od časa sojenja, način storitve kaznivega dejanja in drugo. »Tako je bilo tudi v tem primeru. Zagotovo je na odmero kazni vplivalo tudi obtoženčevo priznanje in dejstvo, da se je, čeprav po osemnajstih letih, vendarle sam predal avstralskim oblastem,« je dodala.

**KURILNO
OLJE**

DATRIS

GREJE MOČNEJE

080 2341

Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Velik junak, ki premaguje raka

Rožle Valjavec iz Kranja ima enajst let. Zanimajo ga glasba, plezanje, raziskovanje narave, rezbarjenje. V viseči mreži najraje bere knjige. Rožle pa je predvsem velik junak, ki premaguje raka. V starosti šest let je prvič zbolel za angiosarkomom, tumor je imel v srednjem ušesu na levi strani. V kratkem ga v Parizu čaka že tretja operacija, kajti rak se je na novem mestu pojavil že tretjič. Z Rožletom za tri mesece odpotujejo mami, oči in trije sorojenci. Medsebojna družinska podpora v takšnih okoliščinah je izjemno pomembna, je pa bivanje v Parizu za družino velik finančni zalogaj.

SUZANA P. KOVAČIČ

Rožletu Valjavcu so prvič postavili diagnozo angiosarkoma julija 2014. »Pred tem je imel neznosne bolečine v levem ušesu. Pediatri niso ugotovili vzroka in so ga poslali k zobozdravniku, ker da mu verjetno raste šestica. Ni bil kriv zob, ampak se je kasneje izkazalo, da ima tumor v levem srednjem ušesu. Angiosarkom, hitrorastoči rak, je zelo redek rak pri otrocih. Biopsijo so naredili v Sloveniji. Ker je bil del tumorja čisto blizu živčnega vozlišča za požiranje in dihanje, ga je konzilij napotil na operacijo tumorja v Pariz, potem ko se je tumor s kemoterapijo že močno zmanjšal. Zato je bil januarja 2015 Rožle prvič operiran v Parizu, kjer smo morali ostati še tri mesece zaradi protonskega obsevanja,« je pojasnila Urška Valjavec, Rožletova mami.

Prvič, ko je zbolel, mu starša o boleznih nista podrobno razlagala. »Imel je komaj šest let. Rekla sva mu samo, da je hudo bolan in da bomo vse naredili, da se bo pozdravil. Sam se je počutil zdravega že, ko ga je prenehalo boleti v ušesu,« se spominja Urška, Rožletova mami.

Ali lahko kaj rešiš, če ležiš in jokaš?

Prvič, ko je zbolel, mu starša o boleznih nista podrobno razlagala. »Imel je komaj šest let. Rekla sva mu samo, da je hudo bolan in da bomo vse naredili, da se bo pozdravil. Sam se je počutil zdravega že, ko ga je prenehalo boleti v ušesu,« se spominja Urška. A kako to prenese starš? »Ko izveš za tako diagnozo, bi se ulegel in umrl. Ampak ali lahko kaj rešiš, če ležiš in jokaš? Ne moreš. Zato si rečeš, danes bom rešil ta dan, za naslednjim dnevom še enega in greš naprej. Meni veliko pomaga molitev,« je pojasnila. Rožletova starša sta se poglobila tudi v alternativo, pravilno prehrano, ker verjmeta le v celostno, komplementarno zdravljenje.

Nova diagnoza: tumor v levem sinusu

Prvega januarja 2018 je Urška Valjavec rodila četrtega otroka, tretjega januarja 2018 se je Rožletu pojavil nov rak. Prav tako angiosarkom. Bolel ga je zob, odpeljala sta ga k zobozdravnici, ki ga je napotila takoj na stomatološko kliniko. Bolelo ga je čedalje bolj, zatekel je v lice, oko, nebo. Urška se spominja, da je dlesen tako zatekla, da se zob sploh ni več videlo. Diagnoza: tumor v levem sinusu. Do konca junija 2018 so tumor zmanjševali s

kemoterapijo, potem ga je čakala že druga operacija v Parizu. Tudi tedaj je z njim odpotovala cela družina; najmlajši Lovrenc je imel pol leta. Dvanajst ur je trajala operacija, eno samo trpljenje je bilo, se spominja Urška: »Izrezali so mu na levi strani obraza vse obrazne kosti, zobe, polovico neba. Vzeli so mu hrustanec iz rebra, da so mu podprli oko, v ustih ima protezo.« Zdravljenje je bilo po nekaj mesecih zaključeno, Rožle se je vrnil domov, v šolo, med vrstnike.

Zakaj se meni to dogaja?

Letos januarja bi moral v ustih dobiti novo protezo. A nekam sumljiva je bila razjeda v ustih, ki se je vnela, obraz je spet zatekel. Nov tumor – tokrat v levem licu in za levim očesom. »Zato gremo že tretjič v Pariz, na tretjo operacijo, kemoterapije, protonsko obsevanje,« je pojasnila mami Urška. Rožle, ki je na pragu najstniških let, ima tudi za starša vse več zahtevnih vprašanj: zakaj se to njemu dogaja, zakaj mora na kemoterapije, ali bo umrl ...

Hvaležni za vsak cent pomoči

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v Parizu pokrije strošek operacije, bolnišnično oskrbo, terapije za Rožleta, za enega odraslega spremljevalca in še

Družina Valjavec lani v atriju pediatrične bolnišnice Necker v Parizu / Foto: arhiv družine Valjavec

pavšal za pot, pavšal za hrano in nastanitev. Za vse ostale družinske člane mora družina sredstva zagotoviti sama. Kdor pa je kdaj bil v Parizu, ve, kako visoki življenjski stroški so tam. »Predana sem molitvi in veri, saj nam na pot prihajajo dobri ljudje. Tako so nam pomagali urediti bivanje v Slovenskem domu v Parizu. Veliko ljudi našo zgodbo pozna, zgodi se, da kdo kar v domači nabilnih vrže kuverto z dobrimi željami, tudi s kakšnim prispevkom, da bomo finančno lažje zmogli tri mesece bivanja v Parizu. Prijetno smo presenečeni, da se nas spominjajo z dobredelnimi dogodki,

pred nedavnim so nam podarili izkupiček z dobrodelnega koncerta s tombolo v Kavka baru v Kranju in izkupiček iz dobrodelne prireditve Senkresne noči v stolpu Pungert. Hvaležni smo za vsak cent pomoči, da gre v Pariz lahko cela družina, da se možem lahko podpirava, kajti psihični napori so neopisljivi, in da ima Rožle v teh težkih trenutkih in v njemu tujem svetu ob sebi tudi mlajše sorojence Ožbeja, Brino in Lovrenca, s katerimi se lahko pogovarja in igra. Če je kdo pripravljen kakorkoli pomagati v kakršnikoli obliki, nam lahko piše na e-naslov urska.valjavec@gmail.com.

Treba je gledati in verjeti v nov dan

Leta 2014, ko je imel Rožle prvič postavljeno diagnozo, je bil prvošolec. Zdaj je bil četrtošolec, le da šola zaradi bolezni kdaj tudi malo počaka. Sošolci mislijo nanj, učitelj DSP ga je prve tri mesece letos, ko je imel Rožle neznosne bolečine in v šolo ni hodil, obiskoval na domu. Ob koncu leta je kljub vsemu pridobil najnujnejše ocene in zaključil razred. Tumor pa se mu je močno zmanjšal. Le skupaj zmorejo prestati to težko situacijo – in kot je že poudarila Urška, je treba gledati in verjeti v nov dan ...

Pogovor

Ivanka Šušteršič, prejemnica državne nagrade za dosežke na področju prostovoljstva Stran 18

Pogovor

Tomaž Rotar se je v treh letih povzpел na tri najvišje gore na svetu. Stran 19

MultiKulti

Abdel Touhami iz Alžirije, pripadnik Tuaregov, živi med Slovenijo in Nemčijo. Stran 20

Od petka do petka

Opozorilo iz Bruslja

Evropska komisija je Slovenijo opozorila na možnostčasne zaustavitve povračil evropskih sredstev za izvajanje kohezijske politike 2014–2020 v slovenski proračun.

SIMON ŠUBIC

Sodnica ovadila neznanega storilca

V preiskavi poskusa umora mariborske sodnice Daniele Ružič 16. junija je ta teden prišlo do nenavadnega preobrata. Medtem ko policija storitve dejanja sumi njenega partnerja in je sodišču predlagala tudi ukrep prepovedi približevanja, česar pa sodišče ni odobrilo, pa je napadena sodnica zaradi napada kazensko ovadila neznanega storilca. Kot je javnosti sporočila prek svoje hčerke, se svojega partnerja, ki da ni bil nikoli nasilen in je bil vedno sočuten in ljubeč, ne boji in zato tudi ne potrebuje odredbe o prepovedi približevanja. Sodnica si zato želi, da se prenehata »gonja in klevetanje njene družine z nepreverjenim in neresničnim pisanjem.« S Policijske uprave Maribor so na sodnično sporočilo odgovorili, da razumejo, v kakšnem položaju se trenutno nahaja oškodovanka, vseeno pa ne nameravajo polemizirati s člani njene družine ter komentirati razmer v družini in razlogov, ki so pripeljali do njene izjave. Dodali so, da so kaznivo dejanje poskusa umora obravnavali resno, hitro in z vsemi možnimi rešitvami in ukrepi, ki jih imajo na razpolago. Z izvedbo različnih ukrepov in procesnih

opravil so utemeljili sum, da je kaznivo dejanje storila določena oseba, vendar pa je mariborsko okrajno državno tožilstvo, ki je usmerjalo predkazenski postopek, ocenilo, da zbrani dokazi sicer utemeljujejo sum, a ne v zadostni meri, da bi osumljenega privedli na zaslišanje k preiskovalnemu sodniku. Ker sodišče ni izdalo ukrepa prepovedi približevanja, policisti še naprej izvajajo ukrepe v okviru svojih zakonških pooblastil, s katerimi zagotavljajo varnost oškodovanke, so dodali.

Zavrnil zamik uvedbe enotne tobačne embalaže

Odbor državnega zbora za zdravstvo je v ponedeljek zavrnil predlog sprememb zakona o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov, s katerim bi uvedbo enotne embalaže za tobačne izdelke zamaknili za tri leta. Predlog je v parlamentarno obravnavo vložila skupina 38 poslancev s prvopodpisanim poslancem NSi Jernejem Vrtovcem, podprli pa so ga tudi številni koalicijski poslanci. Vrtovec je ocenil, da je za preprečevanja uporabe tobačnih izdelkov ključno ozaveščanje, zlasti med mladimi, ne pa restrikcija, uvedba enotne embalaže pa bi lahko pomenila tudi poseg v poslovno pobudo. Številne civilne in zdravstvene organizacije

so na drugi strani poudarile, da je uvedba enotne embalaže učinkovit ukrep, kar so dokazovali tudi s podatki iz držav, ki so ta ukrep že sprejele in se je število kadilcev zmanjšalo. Ob tem je bilo slišati tudi opozorila, da je na pripravo predloga vplivala tobačna industrija, sum nezakonitega vplivanja predstavnikov tobačne industrije pa preiskuje tudi Komisija za preprečevanje korupcije.

Evropska komisija opozorila Slovenijo

Evropska komisija je pred dnevi Slovenijo opozorila na možnostčasne zaustavitve povračil evropskih sredstev za izvajanje kohezijske politike 2014–2020 v slovenski proračun. Do tega bi lahko prišlo, če Slovenija ne bo odpravila pomanjkljivosti v informacijskem sistemu vladne službe e-MA, so sporočili. Minister za razvoj in evropsko kohezijsko politiko Iztok Purič sicer verjame, da se lahko Slovenija začasni zaustavitvi plačil izogne. »Tudi v najslabšem primeru, da bi se na Evropski komisiji odločili začasno zaustavitev plačil, razpoložljiva sredstva obdobja 2014–2020 za Slovenijo nikakor ne bi bila izgubljena,« je ob tem poudaril Purič. Slovenija ima za odgovor Evropski komisiji dva

meseca časa, v vladni službi pa sicer pravijo, da so ukrepe za odpravo pomanjkljivosti že izvedli.

Mešane policijske patrulje

V ponedeljek so na podlagi sporazuma o čezmejnem policijskem sodelovanju, sklenjenega med slovensko in italijansko vlado, začele delovati mešane policijske patrulje. Svoje delo pri preprečevanju ilegalnih prehodov meje bodo predvidoma do 30. septembra opravljale na zeleni meji in na območjih nekdanjih mejnih prehodov, kar pa po zagotovilih odgovornih ne bo imelo vpliva na potnike. »Mešane patrulje na notranjih šengenskih mejah predstavljajo obliko tesnejšega policijskega sodelovanja med državama. Nikakor ne gre za vzpostavitev ponovnega začasne mejnega nadzora,« je poudaril Marjan Štubljar z generalne policijske uprave. Po besedah Viljema Toškana s Policijske uprave Koper skupne policijske patrulje omogočajo lažje operativno sodelovanje, boljšo koordinacijo dela, znatno hitrejšo reakcijo pri zasledovanju pobeglih oseb in vozil ter njihovem prijetju pa tudi istočasno pokrivanje državne meje v obeh državah. Delo bodo izvajale po štiri mešane patrulje na teden.

Foto: arhiv GG

Čeprav je mariborska sodnica Daniela Ružič sporočila, da za brutalnim napadom nanjo ne stoji njen partner, policija zatrjuje, da so preiskavo poskusa umora obravnavali resno.

Foto: Simon Šubic

Ali je na pripravo predloga sprememb zakona o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov vplivala tobačna industrija, preiskuje tudi Komisija za preprečevanje korupcije.

Foto: Tina Dokl (arhiv GG)

Evropska komisija je Slovenijo opozorila na možnostčasne zaustavitve povračil evropskih sredstev za izvajanje kohezijske politike 2014–2020 v slovenski proračun.

Slovinci v zamejstvu (701)

Šola ni več tujek

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Starši slovensko govorečih otrok iz Celovca so že leta 1976 želeli ustanoviti zasebno dvojezično ljudsko šolo, pa jim to ni uspelo. Obupali niso in poskušali znova in znova. Leta 1989, torej pred tridesetimi leti, jim je uspelo. V prvi razred takrat edine dvojezične šole v Celovcu se je vpisalo 41 otrok, streho nad glavo pa jim je dala Mohorjeva. Prva leta, dokler šola ni v popolnosti zaživela, so morali marsikaj postoriti starši in učitelji brezplačno. Tudi brez tabel je nekaj časa šlo. Vendar je uspelo in so zato pri delu uživali, se spominja ena od pobudnic za ustanovitev dvojezične ljudske šole v Celovcu in prva ravnateljica, ki je šolo vodila 26 let, Marica Hartman.

Pretekli teden so v Tišlerjevi dvorani Mohorjeve hiše v Celovcu počastili 30-letnico delovanja dvojezične ljudske šole. Direktor Mohorjeve, v okviru katere deluje šola dr. Karel Hren, je dejal, da je šola danes celovška stvarnost in da ji partnerji, s katerimi sodeluje, zagotavljajo zanesljivo prihodnost. Da je šola za Celovec nekaj dobrodošlega in običajnega, je povedal tudi celovski mestni svetnik Franz Petritz. Šola, ki ima izmenično en teden pouk v slovenščini in nato en teden v nemščini, vključila pa je tudi učenje angleščine in italijanščine, ima raznovrsten program, od glasbe do športa in drugih dejavnosti. Izdajajo svoj časopis in prijateljujejo z osnovno šolo v Rušah v Sloveniji. Ravnateljica šole

Tajana Tolmaier je povedala, da je bilo v letošnjem šolskem letu vpisanih 81 otrok, ki so obiskovali dva prva, dva druga in po en tretji in četrti razred. Po proslavi so učenci, učitelji, starši in gostje uživali v senci na vrtu Mohorjeve hiše.

Konec tedna bo na Koroškem več prireditev. V nedeljo popoldne bo v Vesavi pri Kotmari vasi (Kötmanndorf) družabna prireditev Prepevanje pod hruško. Popoldne ob dveh se bo pri Peršmanu v Podpeci nad Železno Kaplo začela tradicionalna spominska prireditev, uro kasneje, ob 15. uri, pa bodo na Rebrci pri Železni Kapli slavili 40-letnico mladinskega centra in tradicionalnega Tedna mladih umetnikov.

Skupnost koroških Slovencev in Slovenk je v torek podelila 13. Kugyjevo nagrado. Prejel jo je dolgoletni pedagog, športni delavec in trener Rudi Kropiunig.

Sedanja ravnateljica šole Tatjana Tolmaier se je na proslavi zahvalila vsem dosedanjim in sedanjim zaposlenim na šoli.

Marica Hartman, ki je ustanovljala in šestindvajset let vodila Mohorjevo Dvojezično ljudsko šolo v Celovcu

Po svetu

Petdeset najboljših

Slovita lista The World's 50 Best Restaurants – petdeset najboljših restavracij na svetu – je tudi letos razglasila svoj izbor. Zmagala je restavracija Mirazur, ki jo v Mentonu na Azurni obali vodi v Argentini rojeni kuharski šef Mauro Colagreco ...

MIHA NAGLIČ

Tridesetletna vojna

Razglasitev je bila v prestižnem hotelu Marina Bay Sands v Singapurju. Letos so tekmovalni seznam s sto restavracij razširili na sto dvajset in tako se je nanj (zaslužen) uvrstilo nekaj tistih, ki se jim je ta izbor prejšnja leta vedno nekako izmuznil. Akademija 50 Best je že pred glasovanjem s seznama izločila vse dosedanje zmagovalce in tako zagotovila, da se ne bi na vrhu spet izmenjali Osteria Franciscana in Celler de Can Roca. Na seznamu so zdaj naslednje restavracije: 1. Mirazur, Menton, Francija; 2. Noma, Kopenhagen, Danska; 3. Asador Etxebarri, Atxondo, Španija; 4. Gagan, Bangkok, Tajska; 5. Geranium, Kopenhagen, Danska; 6. Central, Lima, Peru; 7. Mugaritz, San Sebastian, Španija; 8. Arpège, Pariz, Francija; 9. Disfrutar, Barcelona, Španija; 10. Maido, Lima, Peru; 11. Den, Tokio, Japonska; 12. Pujol, Mexico City, Mehika; 13. White Rabbit, Moskva, Rusija; 14. Azurmendi, Larrabetzu, Španija; 15. Septime, Pariz, Francija; 16. Alain Ducasse au Plaza Athénée, Pariz, Francija; 17. Steirereck, Dunaj, Avstrija; 8. Odette, Singapur; 19. Twins Garden,

Moskva, Rusija; 20. Tickets, Barcelona, Španija; 21. Frantzén, Stockholm, Švedska; 22. Narisawa, Tokio, Japonska; 23. Cosme, New York, ZDA; 24. Quintonil, Mexico City, Mehika; 25. Alléno Paris au Pavillon Ledoyen, Pariz, Francija; 26. Boragó, Santiago, Čile; 27. The Clove Club, London, Velika Britanija; 28. Blue Hill at Stone Barns, Pocantico Hills, ZDA; 29. Piazza Duomo, Alba, Italija; 30. Elkano, Getaria, Španija; 31. Le Clandre, Rubano, Italija; 32. Nerua, Bilbao, Španija; 33. Lyle's, London, Velika Britanija; 34. Don Julio, Buenos Aires, Argentina; 35. Atelier Crenn, San Francisco, ZDA; 36. Le Bernardin, New York, ZDA; 37. Alinea, Chicago, ZDA; 38. Hiša Franko, Kobarid, Slovenija; 39. A Casa do Porco, São Paulo, Brazilija; 40. Restaurant Tim Raue, Berlin, Nemčija; 41. The Chairman, Hong Kong; 42. Belcanto, Lizbona, Portugalska; 43. Hof Van Cleve, Kruishoutem, Belgija; 44. The Test Kitchen, Cape Town, Republika Južna Afrika; 45. Sühring, Bangkok, Tajska; 46. De Librije, Zwolle, Nizozemska; 47. Benu, San Francisco, ZDA; 48. Ultraviolet by Paul Pairet, Šanghaj, Kitajska; 49. Leo, Bogota, Kolumbija; 50. Schauenstein Schloss, Fürstenu,

Švica. Brati seznam sam po sebi je precej dolgočasno, bolj bi uživali, če bi vsaj katero od teh restavracij osebno preizkusili. Najbližja možnost je seveda Hiša Franko, ki jo v Kobaridu s partnerjem Valterjem Kramarjem vodi Ana Roš in je letos z lanskega 48. napredovala na 38. mesto ... (Vir: Kaja Sajovic, MMC RTV SLO)

Elton John proti Putinu

»Liberalna ideja je postala zastarela. Prišla je v konflikt z interesi večine prebivalstva. Tradicionalne vrednote so stabilnejše in za milijone ljudi pomembnejše od liberalnih idej.« To je le ena od trditve, ki jih je v nedavnem intervjuju za Financial Times izrekel ruski predsednik. Razložil je tudi svoje nasprotovanje skupnosti LGBTQ. »Nikogar ne želim žaliti. Obtoženi smo bili homofobije, toda z LGBT nimamo nikakršnih težav. Naj živijo, kot želijo ... Naj bodo vsi srečni, s tem nimamo težav. Toda to ne sme zasenčiti kulture, tradicije in tradicionalnih družinskih vrednot milijonov ljudi, ki sestavljajo temelj prebivalstva.« Na Putinove trditve se je odzval tudi stari roker Elton John. »Dragi predsednik Putin, branje vašega nedavnega intervjuja za Financial Times me je

zelo razburilo. Nikakor se ne strinjam z vašim mnenjem, da je uveljavljanje politik, ki si prizadevajo za multikulturnost in spolno raznolikost, v sodobni družbi zastarelo ... V vaših komentarjih vidim dvoličnost. Pravite, da si želite, da so pripadniki skupnosti LGBT srečni in da s tem nimate težav, hkrati pa je bil film Rocketman v Rusiji deležen stroge cenzure z odstranitvijo vseh referenc na mojo 25-letno zvezo z Davidom, ki je vir moje sreče in s katerim sva vzgojila dva čudovita sinova.« Angleški glasbenik, o katerem je bil posnet film Rocketman, ki se trenutno predvaja v kinematografih po svetu, se je s svojim partnerjem Davidom Furnishom spoznal leta 1993, poročil pa leta 2014.

Tusk proti Putinu

V gornji debati se je oglašil tudi predsednik Evropskega sveta Donald Tusk. »Kdor koli trdi, da je liberalna demokracija zastarela, trdi tudi, da so svoboščine zastarele, da je vladavina prava zastarela in da so zastarele človekove pravice. Čeprav se včasih zdijo učinkoviti, se meni zdijo zastarele avtoritarnost, kult osebnosti in vladavina oligarhov ...« Tako. Zdaj pa naj vsak sam presodi, kdo ima bolj prav.

Pogled iz zraka na sloviti hotel Marina Bay Sands v Singapurju, kjer je bila razglasitev petdesetih najboljših restavracij na svetu. / Foto: Wikipedija

Prizor iz igranega filma Rocketman (2019), o življenju Eltona Johna. V Rusiji so iz filma izrezali prizore, ki prikazujejo glasbenikovo razmerje s partnerjem Davidom Furnishom. / Foto: Promocijsko gradivo

Evropski politiki, ki se počasi poslavljajo. Z leve: Donald Tusk, Angela Merkel, slovaški premier Robert Fico in Jean-Claude Juncker, Bratislava, 16. 9. 2016 / Foto: Wikipedija

Za boljšo šolo (27)

Naj učiteljica

IVKA SODNIK

Sredi junija se je v enem od slovenskih medijev zaključila akcija izbiranja najučitelja oziroma učiteljice za šolsko leto 2018/2019. Najboljšo osnovnošolsko učiteljico so bralci letos našli na Bizeljskem, izbranka pa bi lahko bila tudi z Gorenjskega, saj je tudi v naših osnovnih šolah veliko dobrih učiteljev. Starši, glasujte v prihodnje za najučitelja oziroma učiteljico! Vsakoletna akcija izbiranja najboljšega učitelja se je začela pred desetimi leti v sodelovanju s civilno iniciativo Kakšno šolo hočemo. In kaj so o nagradjenki povedali njeni učenci, sodelavci in sokrajani, zakaj zasluži naziv slovenska najučiteljica? V utemeljitvi je rečeno, da odlično povezuje šolski prostor z okoljem, da

poprime za vsako delo, da je izredno pripadna šoli in kraju, zato šola s takšnimi učitelji lahko postane srce kraja. Ta učiteljica je vsem za vzor. Naredi red, kjer ga je premalo. Najučiteljica je oseba, ki zna ustvarjati skupnost. Poučevanje je zanjo življenjsko poslanstvo, iz učencev zna izvabiti nekaj več, vedno išče nove izzive, ima rada svoje delo, otroke in odrasle spodbuja, da bi postali boljši ljudje. Otroke nauči moralnega zavedanja, kaj je prav in kaj ne. Učencem odpira vrata v prihodnost, saj jih opremi s trajno popotnico za življenje, kot so delavnost, poštenost, spoštovanje, odgovornost, iskrenost.

Je srčen, dober in iskren človek, so zanj rekli sodelavci. Ima avtoriteto, zna

postaviti meje. Je človek, ki dela tisto, kar govori. S humorjem zna omehčati in sprostiti resne in težke situacije, do katerih pride v vseh delovnih okoljih. Pri učencih zna spodbujati radovednost, uči jih razmišljanja in kritičnega presojanja.

Njeni učenci so povedali, da je njihova učiteljica vedno vesela, da je zelo zabavna in se rada šali. Vselej jim rada pomaga, kadar se jim kaj zatakne. Učno snov razloži na toliko načinov, dokler je vsi ne razumejo. In učiteljica pravi, da po sproščenih in veselih obrazih otrok vidi, da je vsem jasno, kaj je želela povedati.

Poučuje tudi tako, da jim pripoveduje zgodbe iz svojega življenja. Te so za otroke še posebno zanimive

in radi jo poslušajo, saj so to zgodbe, ki niso zapisane v njihovih učbenikih in delovnih zvezkih. Učiteljica želi, da bi učenci veliko znali. Velikokrat jim reče, da jih ima rada, vselej se zavzame zanje.

Predsednica iniciative Kakšno šolo hočemo Manca Košir je ob razglasitvi zmagovalke povedala, da je učiteljski poklic zanjo najpomembnejši na svetu, saj učitelj otroka lahko dvigne v samozavestno osebnost ali pa ga potepa na dno in mu vzame veselje do učenja in celo do življenja. Šola stoji in pade z učiteljem. Učiteljski poklic je najpomembnejši in najbolj odgovoren, saj slab učitelj lahko "zašuštra" cele generacije in s tem uničuje del naše

prihodnosti. Dodala je še, da je dobra samo tista šola, ki gradi skupnost, ne pa individualizma in tekmovalnosti.

In kaj bi letošnja najučiteljica spremenila v šolskem sistemu? Uvedla bi prožen urnik brez 45-minutnih šolskih ur. Številčne ocene bi dala že v drugi razred ali pa bi jih povsem opustila. Ocene so preveč stresne, zato bi jih nadomestila s sprejemnimi izpiti na prehodu v četrti in sedmi razred ter na koncu pri vpisu v srednje šole.

Letošnja najučiteljica se bo jeseni upokojila. Pravi, da se otroci v teh desetletjih niso kaj dosti spremenili. Ko stopa po hrupnem šolskem hodniku, se vse umiri in obmolkne. Pravi, da zato, ker ima avtoriteto.

Pogovor

Prostovoljka skoraj trideset let

Ivanka
Šušteršič

Ivanka Šušteršič je prejemnica državne nagrade za izjemne dosežke na področju prostovoljstva, njegove promocije in razvoja.

MAJA BERTONCELJ

Ivanka Šušteršič s Seničice v medvoški občini je prostovoljka že skoraj trideset let. Za svoje delo je prejela že kar nekaj priznanj, minuli teden tudi nagrado na področju prostovoljstva za leto 2018, najvišje državno priznanje za izjemne dosežke na področju prostovoljstva, njegove promocije in razvoja, ki jih vsako leto podeljuje Odbor Republike Slovenije za podelitev državnih priznanj na področju prostovoljstva.

Najprej klasično vprašanje: kaj vam pomeni nagrada?

Po eni strani je to priznanje, zahvala, po drugi strani pa razmišljam, ali je res treba nagrajevati delo, ki bi ga morala opraviti država. Malce sem ob tem tudi žalostna. Država nagrajuje nas, ki delamo stvari, ki bi jih morala sama urediti. Če pa kot državljanka Slovenije pogledam na to nagrado, je to veliko priznanje, sploh glede na to, da je ogromno prostovoljcev, ljudi, ki opravljajo podobna dela, pa so izbrali ravno mene. To je nekaj čisto posebnega.

To ni vaše prvo priznanje.

Po rangi je to najvišje priznanje, ki sem ga doslej prejela, osebno pa mi je zelo pri srcu priznanje, ki sem ga od nadškofa v prisotnosti številnih prostovoljcev prevzela v Dvorani Golovec v Celju za 25-letno delo v Karitas. To je bilo najbolj čustveno.

Za tem in tudi drugimi priznanji je veliko let vašega prostovoljnega dela. Kdaj ste začutili, da je tudi to vaše poslanstvo?

Verjetno mi je bilo to položeno že v zibelko. Starša sta zaradi službe že pred drugo svetovno vojno odšla v Srbijo, kjer sem bila rojena. Po vojni smo štiri sestre začele tam hoditi v šolo, oče pa je stalno težil k temu, da bi se potem vrnili v Slovenijo. Skupnost Slovencev v Nišu v Srbiji je živela skupaj. Vrata so bila vsakomur vedno odprta. Naša mama je vedno znala narediti čudež. Tudi če je kdo prišel ravno v času kosila, smo vsi jedli, pa nihče ni bil lačen. Ko sem bila v Srbiji na obletnici zaključka osnovne šole, je ena od sošolk obujala spomine in mi rekla, da se je enkrat tako slabo počutila in da sem bila jaz edina, ki sem jo peljala domov. Nekaj tega čuta za sočloveka mi

Ivanka Šušteršič je prejela nagrado Republike Slovenije za prostovoljstvo za leto 2018.

je bilo vsekakor položeno v zibelko. Lahko pa potem to razvijaš ali pa zatreš.

Vaša pot prostovoljke?

Pripravljala sem se za upokojitev, ki je prišla leta 1991, v glavi delala bilanco, kaj sem naredila v teh tridesetih letih delovne dobe. Nič kaj posebnega, da bi bilo za večnost. Ponudila se je priložnost za obiskovanje tečaja o Karitas na Teološki fakulteti, za tri tedne sem na izobraževanje nato odšla še v Francijo. Teoretično sem se podkovala, kako k ljudem pristopiti, kako problem odkriti, kako izpeljati projekt... To je bilo zame vse novo, mi je pa veliko pomagalo. Po vrnitvi iz Francije sem se vključila v Slovensko karitas, prišli so begunci in začela sem opravljati prostovoljno delo v Župnijski karitas Preska. Vse do danes sem ostala na vseh treh koncih: na slovenski, škofijski in župnijski Karitas. Ta širina mi veliko pomeni. Nekaj je izobrazba, nekaj pa karizma.

V vseh teh letih ste spoznali številne težke zgodbe ...

Zgodbe so bile različne. Kolikor se je dalo, smo ljudem pomagali. Da bi se kakšna težka zgodba vlekla še do danes, je na slovenski, škofijski ali župnijski ravni. Na začetku smo veliko pomagali beguncem. Najprej so bili s Hrvaške, potem so prišli iz Srebrenice, od katerih jih nekaj še živi tukaj. Sledilo je obdobje stečajev

podjetij in veliko teh delavcev je potrebovalo pomoč, a so si potem opomogli. Bilo je obdobje, ko smo pomagali kar nekaj mladim študentskim družinam. Kadar je problem, je vedno težak, a ga sproti rešujemo. Trenutno imajo največje stiske starejši, upokojenci, ljudje z nizkimi osebnimi dohodki, družine z več otroki ...

Organizacije, kot je Karitas, so zelo pomembne, čeprav bi, kot ste dejali, za ljudi v stiski morala poskrbeti država.

Treba je vedeti, da državni uradniki sledijo predpisom. Cenzus je strog. Če ga presežeš za en evro, nisi upravičen do pomoči. V Karitas gledamo celotno sliko, bolj široko na sam problem.

Kakšna je hvaležnost ljudi?

Se zgodi, da me kdo sreča in se mi zahvali ali me naprej priporoči. Tega ne pričakujem niti tega ne pričakujemo naši prostovoljci. Sem pa močno prepričana, če kdo pride dvakrat na razgovor in ga tretjič ni, pomeni, da je navodilo pomagalo in da je zadevo rešil. Ni vedno vse le v denarni pomoči, ljudje kdaj potrebujejo tudi pogovor, nasvet.

Zdi se, da danes v Sloveniji ljudje večinoma dobro živijo. Kaj pa zazna vaše oko?

Glede na zaloge, ki jih imata Karitas in Rdeči križ, ni potrebe, da bi bil kdo lačen. Se pa zgodi, da pridejo po hrano in z izborom niso

zadovoljni. Na primer radi bi mleko z manj maščobe, čokolino namesto zdroba ali polente ... To me kar razjezi. Plačamo jim tudi položnice, a ne na primer za mobilni telefon in podobno, kar se nam ne zdi nujno potreben strošek. Pokrijemo pa račun za elektriko, zdravstveno zavarovanje, šolske potrebščine, denar namenimo za izredne situacije ... Pomembna je tudi duhovna oskrba stanovalcev v domu starejših v Medvodah, ki jih redno obiskujemo.

Kako senzibilna je družba do ranljivih skupin?

Lahko bi bila bolj, kadarkoli pa so bile akcije za konkretno osebo, za konkreten problem, so se ljudje vedno odzvali.

Po izobrazbi ste diplomirana pravnica. Zagotovo vam je to prišlo prav tudi na področju prostovoljstva?

To znanje mi je na začetku zelo veliko pomagalo, ker sem bila v ekipi, ki je pravno urejala in ustanavljala Slovensko karitas. Začetek je bil zelo pravno obarvan, z mojega področja zelo pester. Še vedno na Slovenski karitas nudim pravno svetovanje. Tudi po telefonu me kdaj kdo pokliče za nasvet.

Znani ste po tem, da ste brez dlake na jeziku. Kot prvi in edini doslej ste zavrnila občinsko priznanje.

Tako sem čutila in še danes sem prepričana, da sem

naredila prav. Ni mi žal. Zanimivo je, da na to mojo potezo ni bilo nobenega komentarja vodilnih, kot da se ne bi zgodila. Veliko ljudi je stalo za predlogom, da postanem častna občanka, in niti slučajno mi ni prišlo na misel, da bi sprejela nižje priznanje, kot je odločila komisija. To se mi ni zdelo pošteno, ne do mene, še posebej pa ne do tistih, ki so me predlagali. Narejena jim je bila krivica.

Vaše delo prostovoljke v prihodnje?

Bo odvisno od zdravja. Čaka me operacija na srcu – menjava srčne zaklopke. Pravijo, da si po tem kot nov človek. Tega se sedaj veselimo. Glava pa mi k sreči še zelo dobro dela.

Kdo je Ivanka Šušteršič, ko ni prostovoljka, ko je doma v krogu družine?

Sem poročena že 55 let, mama trem hčeram in sinu, imam enajst vnukov. Rada sem delala na vrtu, sedaj pa so mi tudi domači to zaradi zdravja prepovedali. V prvi vrsti skrbim za moža, ki uspešno okreva po kapi. Zavedam se tudi, da vsa ta leta mojega dela v prostovoljstvu brez nje ne bi bila mogoča. Bil je moj osebni voznik, osebna tajnica, tisti, ki je slišal vse, kar je dobro in kar ni. Za to sem mu posebno hvaležna. Po dobrem delu se reče še hvala Bogu za opravljeno delo.

»Država nagrajuje nas, ki delamo stvari, ki bi jih morala sama urediti. Če pa kot državljanka Slovenije pogledam na to nagrado, je to veliko priznanje, sploh glede na to, da je ogromno prostovoljcev, ljudi, ki opravljajo podobna dela, pa so izbrali ravno mene.«

Pogovor

V treh letih osvojil tri najvišje gore

**Tomaž
Rotar**

Tomaž Rotar se je v treh letih povzpел na tri najvišje gore na svetu. Predlani na Mount Everest (8848 m n. m.), lani na K2 (8611 m n. m.) in maja letos še na Kančendzengo (8586 m n. m.). S tem je postavil slovenski hitrostni rekord v osvajanju osemtisočakov. Dosežek je še toliko osupljivejši, če vemo, da Rotar ni profesionalni alpinist, temveč predan in uspešen zobozdravnik. Star je 47 let, je poročen (žena je zdravnica) in oče dveh hčerk. Z družino živi v Lescah.

URŠA PETERNEL

Predlani Mount Everest, lani K2, letos Kančendzenga. V čem je bil letošnji vzpon drugačen, poseben?

K2 je gora z zvenečim imenom, vzbuja strah in spoštovanje, navdihnila je pisce mnogih knjig, ki vsaka po svoje gradi svoj mit. In mite je vedno težko podreti. Kanče kot tiha sestra na čisto drugem koncu pozabljene Himalaje čaka v senci, čeprav so nekoč mislili, da je to najvišja gora na svetu. Pristop do gore je popolnoma drugačen kot v Pakistanu, moker, gozdat, krasijo ga ogromni rododendroni, ljudje, sicer nepismeni, živijo kot pred nekaj sto leti, nasmejani in dobrosrčni. Ciklon Fani, ki je ravno v času našega trekinga treščil v sosednji Bangladeš in preselil milijon ljudi, je poskrbel, da se do baznega tabora nismo nikoli posušili, pijavke so nas bile zelo vesele in nisem še videl živali, ki se lahko tako zelo in hitro zredi na račun svojega gostitelja. Gora je ogromna, prelepa in le nekaj deset metrov nižja od K2. Vršni del je skoraj popolnoma skalnat in tehnično zahtevnejši od K2. Kanče je od vseh treh do sedaj najbolj pokazala zobe ...

Bi lahko rekli, da imate z vsakim vzponom več izkušenj in je morda zato lažje? Ali je prav zato, ker veste, kaj vas čaka, vsakič težje?

Izkušnje so najpomembnejša oprema na visokih gorah. Ko zmanjka izkušenj, ostane le še sreča. In tudi te se nikoli ne branim.

Posebnost tokratne odprave je bila tudi v tem, da je bila ekipa pretežno ženska. Se

Na vrhu svojega tretjega osemtisočaka, Kančendzenge / Foto: osebni arhiv

takšna ekipa zelo razlikuje od moške?

Na Kanče so bile vse alpinistke zelo profesionalne, brezkompromisne, izredno dobro telesno in duševno pripravljene, kar je bila razlika od popolnoma moške indijske odprave. Mislim, da so sposobne boljše koncentracije kot moški. Domotožja dejansko niso imele ali pa ga le niso pokazale. Na zajtrku so bile vedno ob točno določeni uri, kar ni lastnost moških članov ekipe. Stopnja osebne higijene je pri ženskah na zavidljivo višjem nivoju.

Vsaka takšna odprava je verjetno povezana z veliko pripravami, terja veliko časa, tudi stroškov ...

Himalaja je ogromna, težko dostopna, cest je malo in so slabe, največkrat zaprte zaradi plazov,

poplav ... Zaradi aklimatizacije so vzponi počasni, človek mora preživeti v bazi nekaj tednov, da telo zmora živeti pri tako nizkem zračnem tlaku. Vse to potegne za sabo ogromen logističen zalogaj, ki ga posameznik ni sposoben izpeljati, zato pomagajo agencije, ki prisrčijo nosače, šotore, hrano, kisik, medicinsko opremo, tovarne živali, helikop-

nimate večjih finančnih težav. Kaj vas žene?

Odprava pomeni neke vrste beg iz vsakdana in veliko avanturo. Vsi si želimo avantur, vendar mnogi nimajo poguma, da bi jih začeli, ker je življenje v vsakdanu domačega zavetja preveč udobno. A v resnici gre le za vprašanje odrekovanja prestižu, ki ga imamo doma. V mislih bi vsak ple-

»Po hribih hodim, smučam in plezam že štirideset let. Prečesal sem Julijce, Dolomite, Centralne Alpe, Patagonijo, bil sem na Aconcagui, Antarktiki, Arktiki, Grenlandiji, v afriških gorah ... Kondicijsko se pripravljam predvsem na kolesu. Če ni turnosmučarskih pogojev, prekolesarim od pet do osem tisoč višinskih metrov na teden. Tudi delo v ordinaciji je neke vrste priprava, saj moram ves denar, ki ga za odpravo potrebujem, zaslužiti sam.«

terje, dovoljenja, telekomunikacije, sončne celice ... Tudi tako imenovani solo vzponi so na isti način podprti s strani agencij, le da se alpinist na vrh povzpne sam. Tudi podpora 'klasičnih' oziroma nekomercialnih odprav je preskrbljena s strani istih lokalnih agencij, zato bo potrebno še nekaj govora okrog definicije 'odprav'. Moje odprave na tri najvišje vrhove so trajale od sedem do osem tednov. Cena vseh treh skupaj je znašala približno 70 tisoč evrov.

Lahko poveste: zakaj? Ste eden najboljših zobozdravnikov, imate lepo družino,

zal na Everest, le poskusiti je težko. Vsak bi prepotoval svileno cesto ali obiskal Veliki koralni greben, ko pa je potrebna izbira med novim avtomobilom ali plačilom agencije, se po navadi odločimo za avtomobil, ki ga 'nujno' potrebujemo. Avantura nič ne stane, plačamo le varnost na avanturi. Cena pa je sorazmerna tveganju ... Himalaja je avantura vseh avantur, vendar je tudi drugje po svetu mogoče najti zavetja nebeškega miru in kraje, ki nudijo nepozabno avanturo.

Po vrnitvi ste v svojem blogu napisali čudovit zapis, posevečen ženski, ki pogumu

daje ime, to je vaši ženi, ki, kot pišete, zna napovedati vreme, zdravi boleznih prek SMS-ov, skrbi za dom in posel in hčerki, ko vas vaš egoizem žene više in dlje. Bi lahko rekli, da je prav spoznanje o pomenu brezpogojne ljubezni, ki jo dajeta žena in družina, eno glavnih spoznanj, ki ste jih prinesli z osemtisočakov?

Brezpogojne ljubezni ni. Imam pa srečo, da me žena razume in podpira pri mojih odločitvah. Vendar ima vse svojo ceno, razlika je v tem, da jo v ljubezni z veseljem plačam.

Do kam? Je življenje res le pot na vrh, četudi se tam konča?

Alpinisti v napadu egoizma včasih življenje preveč poistovetimo z vzponom na vrh in preveč zanemarimo tveganja, ki jih vzpon prinaša. Na dolgih odpravah življenje postane drugačno, nelagodno, polno odrekaj, včasih trpljenja, žalosti, obupa. Ko vrh postaja vse bližji, ko postanejo vremenske napovedi boljše, ko verjetnost za uspeh postane velika, se vsa preživeta agonija aklimatizacij, zmrzovanja v bazi in socialne osame spremeni v en sam cilj: priti na vrh, ne glede na posledice. Pri tem pa pozabimo na vse, kar je sicer v življenju pomembno, in postanemo egoisti brez primere. Človek mora zbrati veliko več moči, da prekinemo vzpon, kot pa da priplezemo na sam vrh.

Bi lahko opisali, česa so vas naučili vaši osemtisočaki?

Da moramo vse življenje iskati lepoto in ljubezen. Da ne smemo pričakovati, da nas nikoli ne bo strah, ampak moramo razviti metode za obvladovanje strahu. Da si moramo dopovedati, da je življenje minljivo in da so trenutki na tem planetu privilegij, ki ga ne smemo zamuditi. Da je naš obstoj nepomemben za okolico, v kateri bivamo, in da smo pogrešljivi. Da moramo zaslužek vlagati v avanture in duhovne dobrine. Da le avanture ustvarijo spomine in spomini dajo vrednost življenju ...

In kaj sledi? Vas že kliče Lotse?

Nikoli ne razmišljam o tako oddaljeni prihodnosti.

»Moje odprave na tri najvišje vrhove so trajale od sedem do osem tednov. Cena vseh treh skupaj je znašala približno sedemdeset tisoč evrov.«

Navzgor ...

Slovenija ga je toplo sprejela

**Abdel
Touhami**

Med deseterico lokalnih turističnih vodnikov, ki jih je letos izšolal Zavod za turizem Preddvor, je eden še posebej zanimiv. To je Abdel Touhami iz Alžirije, pripadnik saharskega ljudstva Tuaregi. Z ženo Miro, domačinko iz Preddvora, in sinom Aminom živi med Slovenijo in Nemčijo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Povejte za začetek, kako ste sploh prišli v Slovenijo, v Preddvor.

Nikoli nisem načrtoval, da bom kdaj prišel v Slovenijo, zanjo sploh nisem vedel. Spoznal sem jo, ko je prišla v Afriko moja sedanja žena Mira (ddr. Delavec Touhami, op. avt.). Mira, ki je med nas prišla kot humanitarka, je spoštovala kulturo v Alžiriji živečih Tuaregov, spoznali smo jo ne kot Evropejko, turistko, temveč predvsem kot človeško bitje. Tudi osebno sem pri njej začutil nekaj posebnega, česar nisem še pri nikomer. Ko sva se srečevala in se pogovarjala, mi je predstavila tudi Slovenijo, in to v najbolj plemeniti luči, kar me je še dodatno motiviralo, da izvem kaj več. Mira je prihajala v Afriko in videla, kako revno živijo mnogi ljudje v puščavi, pomagala je z zdravili, oblačili in drugimi potrebščinami. Tudi prek tega sem spoznal njeno plemenito naravo, začutil sem, da je prava ženska zame. Poročila sva se in prišla sva v Slovenijo, kjer sem videl, v kakšnem lepem okolju sredi narave je odrasčala, kako jo je zaznaval duh tega okolja, in tako sem doumel, zakaj ona vse to počne za druge. Slovenijo sem vzljubil kot svoj drugi dom. Zdaj že nekaj let s sinom živiva v Nemčiji, kjer Mira izobražuje potomce Slovencev in jih tako povezuje z njihovo domovino. Verjamem, da izobraženci predstavljajo most med narodi in jih povezujejo med seboj, kar se mi zdi tudi ženinino poslanstvo. Osebno se z Nemčijo ne čutim tako tesno povezanega kot s Slovenijo, se pa s tamkajšnjo slovensko skupnostjo.

Kako pa v tuji deželi čutite do svoje domovine?

Svojo deželo ves čas nosim v srcu. V naši kulturi pravimo, da je drevo močno in raste, če ima trdne korenine, sicer propade. Sicer pa med svojo in vašo kulturo ne vidim velike razlike. Obstajajo razlike v naravi, geografiji, ekonomiji, glede človeških vrednot pa ne. V vsaki deželi avtohtoni ljudje predstavljajo vrednote, ki so prava podoba dežele. K takim ljudem sem prišel tudi v Slovenijo. Izkazali so se s prav tako žlahtnostjo in gostoljubnostjo, kot jo poznam

Abdel Touhami

pri svojih rojakih. Ko prideš k njim, te sprejmejo in postrežejo in ne dobiš vtisa, da si tujec.

V svoji domovini ste bili turistični vodnik, ali to delo opravljate tudi v Nemčiji?

Izviram iz turistične družine, območje, iz katerega izhajam, je med turisti zelo priljubljeno. V domovini sem bil turistični vodnik v puščavi. Lahko bi rekel, da imam turizem v genih. V Nemčiji živi moj stric, ki se prav tako ukvarja s turizmom. Sam zdaj ne opravljam nekega uradnega dela. Trenutno skrbim za otroka, medtem ko je žena zaposlena s šolskim delom. Prav tako veliko sodelujem pri projektih s Slovenci v Nemčiji. Ti so zelo ponosni na svoje korenine in se veliko družijo, nenehno poteka jo aktivnosti, jaz pa pri tem z veseljem sodelujem.

Kaj vas je pripravilo do tega, da ste se v Preddvoru prijavi li na tečaj za turističnega vodnika?

To je povezano z vašim prvim vprašanjem. Kot sem dejal, je Mira delala kot humanitarka v Afriki in veliko naredila za nas, kar pripisujem tudi vrednotam okolja, iz katerega izvira. Začutil sem, da moram to na neki način vrniti in pokazati tudi hvaležnost Sloveniji in Preddvoru, kjer so me lepo sprejeli. Če ste me obdarili, bi rad to vrnil in to lahko storim najbolje, kot znam,

s turističnim vodenjem. Na srečanju ob podelitvi licenc za lokalne turistične vodnike sem povedal zgodbo iz svoje kulture. Vnuk vpraša starega očeta, kako naj postane uspešen in srečen. Ded mu je dejal, da mu bo odgovoril pri večerji. Ko je babica prinesla skupno skledo z jedjo in jo postavila sredi mize, je ljudem okoli mize razdelila žlice na dolgih ročajih. Hoteli so začeti jesti, a z dolgimi žlicami niso mogli prinesiti jedi v usta. Ko so se pritožili, da tako ne gre, jim je stari oče svetoval, da se bodo nasitili, če bodo z žlicami hranili drug drugega. In je šlo. Tako to deluje tudi v življenju: če želiš biti srečen, moraš 'hraniti' drugega. Drug drugega lahko dopolnjujemo. Ta vrednota je pomembna za naše harmonično življenje, za naše sobivanje.

Kaj ste se naučili na tečaju?

Vsebinsko je bilo to zelo bogato izobraževanje, ki je predstavilo ne le Preddvora, pač pa tudi zgodovino Slovenije. To je podobno kot pri človeku: predstaviš se z imenom, a tudi s priimkom, kar označi tvojo družinsko pripadnost. V tem primeru gre za pripadnost Sloveniji. Pri šolanju za lokalnega turističnega vodnika mi je zelo pomagalo predhodno znanje, ki sem ga dobil o Sloveniji od Mire. Zelo sem ji hvaležen, enako tudi občini in zavodu za turizem za priložnost in zaupanje, da kljub

dejstvu, da sem tujec, verjamejo, da bom pri svojem delu dal vse od sebe. Pred nekaj dnevi sem že vodil skupino turistov iz tujine. Povedal sem jim veliko iz zgodovine Preddvora, o gradu Dvor, o Franu Lakmayerju ... Vse se jih je zelo dotaknilo. Zanimalo jih je tudi, zakaj se iz cerkve vsake toliko časa sliši zvonjenje. Ogledali smo si poročni drevored pri gradu Hrib, povedal sem jim zgodbo o dolgoletni sreči mladoporočencev in pare spodbudil, naj moški svoje žene v naročju odnesejo skozi drevored, kar so z veseljem tudi naredili. Take zgodbe so v turizmu zelo pomembne. Kot človek iz družine, ki se ukvarja s turizmom, lahko povem, da v turizmu ni toliko pomembna količina kot kakovost, ne toliko število turistov, ki obiščejo deželo, temveč vtisi, ki jih odnesejo o gostoljubju njenih ljudi. Te potencialne Slovenija kot zelo slikoviti del Evrope nedvomno ima, lahko bi se morda celo preživljala izključno s turizmom.

Izpit za turističnega vodnika ste menda delali v angleščini ...

Res je. Test je bil sicer v slovenščini, vendar sem v slovenski slovnici še šibak, zato sem se dogovoril, da na vprašanja v slovenščini odgovarjam v angleškem jeziku. Hvaležen sem, da mi je zavod za turizem to omogočil.

Tudi turiste vodite v angleškem jeziku. Katere jezike še govorite?

Najprej je to moj materni jezik, »tamašek«, jezik Tuaregov. Govorim tudi arabško, prav tako francosko, slednjič je bila Alžirija dolgo francoska kolonija. Govorim angleško in nekaj nemško, zdaj tudi slovensko. Jezik je sicer težak, a če imaš nekaj rad, ti gre lažje.

Povejte kaj o svojem turističnem vodenju v domovini, kjer ste turiste vodili predvsem po puščavi.

Turizem v puščavi je povsem nasproten tistemu v mestih. Tja potuje nekdo, ki potrebuje mir in povezanost z naravo, ki se želi poglobiti vase. Filozofija Tuaregov pravi, da je puščava ogledalo duše. Puščava, ki je v naši kulturi navdihnila mnoge velike duhove, sodobnemu človeku lahko nudi poduhovljeno izkušnjo, lahko je vir zdravljenja njegove duše. Tam je človek brez elektrike, hladilnika, telefona, televizije ... Tam se lahko poveže z naravo, zazre sam vase in dobi odgovore na svoja notranja vprašanja. Narava je nekaj živega, govori ti s svojim jezikom, če ji le želiš prislusniti in jo razumeti. Turisti, ki prihajajo v puščavo, so pogosto zelo izobraženi in znajo ceniti kakovost obiska in dragocenost izkušnje, ne iščejo zabave, ne želijo se razkazovati, pač pa iščejo potrditev svojih notranjih vrednot.

Zdaj ste daleč od doma. Kako se počutite? Kako ste bili sprejeti v Sloveniji?

Svoj dom ves čas nosim v srcu, kjerkoli že sem. V Sloveniji pa sem bil zelo toplo sprejet in hvaležen sem za ponujeno roko in za odprtost vaših domov. Tudi sam iskreno pristopam k ljudem in moja energija očitno deluje. Želim si, da bi bil moj otrok povezan z obema kulturama, saj to pomeni, da bo notranje bogatejši. Trenutno z družino živimo med Nemčijo in Slovenijo, pogosto potujemo sem in tja (takšno je tudi življenje nomadskih Tuaregov), v prihodnje bi se radi v Slovenijo tudi vrnili. Moja žena je zelo navezana na domovino, na domači kraj, ljubi svoj jezik, ponosna je in želi domovini dati čim več. Jaz jo pri tem z veseljem podpiram.

»Filozofija Tuaregov pravi, da je puščava ogledalo duše. Puščava, ki je v naši kulturi navdihnila mnoge velike duhove, sodobnemu človeku lahko nudi poduhovljeno izkušnjo, lahko je vir zdravljenja njegove duše. Tam je človek brez elektrike, hladilnika, telefona, televizije ... Tam se lahko poveže z naravo, zazre sam vase in dobi odgovore na svoja notranja vprašanja.«

Na robu

Življenja za eno debelo knjigo, 2. del

Agata

MILENA MIKLAČIČ

usode

»Če kaj, ded ni nikoli "jedel pogrete juhe"! V času, ko je bil sam z dvema majhnima otrokoma, se mu je ponudila neka malo starejša ženska iz sosednje vasi, ki tudi ni imela kam, da mu pride za gospodinjjo. A je vroča kri naredila svoje. Še preden se je Anica vrnila, sta se rodila dvojčka. Ko je Anica videla, da oba njena otroka rečeta Marinki mama, se je obrnila in šla ter se vrgla pod vlak. Očitno se ji ni več zdelo vredno živeti.

Marinka je bila, četudi preprosta in neizobražena

ženska, zelo podjetna. Z delom sta popravila hišo, napeļjala vodo, elektriko, uredila podstrešje, kjer so potem spali otroci. Le eno grdo navado je imela: žvečila je tobak in preklinjala kot furman! Kadar ni bilo takoj po njeno, je delo pustila na pol dokončano ter se lotila naslednjega. Ni dobro prenesla počasnosti. Vse, česar se je lotila, je moralo biti hitro narejeno. V nedeljo, ko so šli k maši, je takoj po svetem obhajilu vstala in šla domov. Menda zato, ker se je obred preveč vlekel, ona pa je imela še toliko opravkov. Dolgih zim z veliko snega ni marala. Obsojena je bila na gibanje med kuhinjo in hišo, štiri stene pa so jo panično utesnjevale. Ljudje, ki so jo vlačili po zobeh, so povedali, da jo je ded "obrajtal" tudi zato, ker ga je v postelji prisilila, da je bila ona zgoraj, on pa spodaj.

Agata ob teh bolj intimnih utrinkih doda: »Verjamem govoricam tudi zato, ker bi se, če bi pristala na spodaj, počutila preveč utesnjeno. Če so bili otroci pridni, jih je zmeraj nagradila z melisnicami ali bomboni iz požgane sladkorja, ki jih je sama naredila. Pomembne so ji bile delovne navade, zato so imeli otroci v šoli nemalo težav. Vtepla jim je v buče, da

za knjigami sedijo le lenuhi. Da bi ji ustregli, so šolske torbe z veseljem vrgli za peč, kjer so jih naslednje jutro spet pobrali, ko so šli k pouku.

Nekoč se je Marinka pri kosilu obrnila k dedu in mu povedala, da se ji ne ljubi več živeti. Da je doživela vse, kar je bilo kaj vredno. Ded se je zasmel, prepričan, da se šali. Pa se ni. Ponoči se je izmuznila na kozolec in se tam obesila. Njena smrt ga je zelo prizadela. Nanjo je bil precej navezan, saj mu je bilo pisano na kožo, da je tudi njega komandirala kot otroke. Ata mi je povedal, da so ga velikokrat zalotili, ko je z vrvo hodil okoli kozolca le za črtico poguma, pa se bo obesil tudi sam. A tiste črtice na srečo ni našel.

Ded je moral skrbeti za Aničinega otroka, za njegova očeta Martina ter za oba dvojčka, Roka in Florjana. Ni jih znal trdo prijeti, zato so ga imeli za norca. Namesto da bi mu pomagali pri delu, so se raje potepali po vasi. Namesto da bi se ukvarjal z njimi, je raje molil. Zdelo se mu je, da bi brez te molitve šla Marinka v pekel, ker je položila roko nase.

Še dobro, da se takšni izgnubljeni moški ženskam smilijo. Na vasi se je odpirala

trgovina z živili (štacuna). Med prodajalkami je bila ena, ki ji je bil ded všeč. To mu je nekoč, ko je prišel po štruco črnega kruha, tudi povedala. Ded jo je menda samo premeril s pogledom od vrha do tal in jo vprašal, kdaj bi se preselila k njemu. Češ da je že toliko star, da nima več časa za snubljenje in podobne traparije. Marija je svoje skromno imetje pripeljala še isti dan, a pod večer. Za družino je postala dragocena tudi zato, ker je imela avto in šoferski izpit. Prav fičko je bil tisti, ki je mojemu očetju rešil življenje, ko ga je opikal roj sršenov. Marija je, ko smo ji pritekli povedat, kaj se je zgodilo, zaklenila trgovino, sedla v avto, odbrzela do jase za hišo, pobrala otroka, ga naložila v avto in v zadnjih trenutkih, preden bi se zadušil, parkirala pred zdravstvenim domom.

Vsi so jo trepljali po rameh, bila je zelo vesela in ponosna, da je Martinu rešila življenje. Zanimivo je, da so to dejanje "videle" v svojih kartah tudi vedeževalke, ki jih je redno obiskovala. Ena od njih ji je že pred leti omenila, da ji bo "ponudil zavetje" starejši gospod, in samo zato se je preselila k dedu, ker je verjela, da ji bo prinesel srečo. Žal pa se v kartah ni razkrilo, da bo apnenica smrtonosna za enega od dvojčkov. Ko je padel vanjo, so ga našli šele po enem dnevu in mu ni bilo več pomoči. Ded je obvestil tudi Marinkine sorodnike, a se nikomur ni zdelo vredno, da bi prišel na pogreb.

Kot mi je povedal ata, so potem leta do njegove poroke tekla mirno in brez pretresov. Ded in Marija sta bila velika prijatelja. Do otrok sta bila stroga, a več kot toliko ju niso ubogali, saj so odraščali in so imeli svojo pamet. So se pa vsi po vrsti izučili vsaj poklica, ker "teličkov" pa nihče ne bi želel zaposliti.

Oče Martin je spoznal prvo ženo na vlaku. Skupaj sta se vozila v Ljubljano, v šolo. To je bila lepa, najstniška ljubezen, čista in nedolžna. Do skrivne poroke pri devetnajstih letih nista imela intimnih odnosov. Žal pa njeni starši za hčerkinjo ljubezen niso imeli niti najmanjšega razumevanja. Najprej so jo zaklenili v sobo, prepričani, da jih bo ubogala in se z mojim očetom ne bo več družila, a jim je ušla skozi okno. Starši so jo lovili vsepovsod. Končno so jo našli v neki restavraciji, kjer je delala kot pomivalka posode. Odklekli so jo s seboj. Ušla jim je še enkrat, a takrat dokončno: vrgla se je pod vlak, ker je bila prepričana, da njena ljubezen z mojim očetom nima prihodnosti.

Oče je kar nekaj let žaloval za njo. Vdal se je tudi pijachi. Ponoči ni mogel spati, pa si je pomagal s slivovko. V kadrovske službi se je zaposlila Sonja, novepečena diplomantka Fakultete za organizacijske vede v Kranju. Moj oče ji je padel v oči. Pritegnila jo je žalost, ki je bila zarisana na njegovem obrazu. Kar precej se je morala namučiti, da jo je končno

opazil. Skoraj leto dni sta prijateljevala, šele potem je prišla ljubezen. Že ko je bila moja mami noseča, je oče zahteval, da bo pri porodu zraven. Takrat to še ni bilo v navadi, a so mu željo vseeno uresničili. Vez med menoj in njim je bila zato še močnejša.

Čez tri leta se je rodila še sestra. Žal so pri porodu nastopile težave. Diagnoza cerebralna paraliza je moje starše zelo prizadela. Bujim se, da sta se zaradi težav, ki sta jih imela s sestro, med seboj tudi precej odtujila. Mama se ni več smejala, ata pa je hodil po stanovanju neprespan, večno utrujen in tudi zadirčen. Moram reči, da sestrice nisem marala. Želela sem si, da bi umrla. Želja se mi je čez šest let izpolnila. Še danes se včasih žrem, ko pomislim, kaj se mi je kot majhnemu otroku motalo po glavi.

Bila sem v petem razredu, ko je mama pospravila kovčke in odšla z drugim. Tudi očetovih besed, da bi raje videl, da bi umrla, ne bom nikoli pozabila.

Mislím, da ni bila le sestrična smrt tista, ki je povzročila razdor med njima. Odtujila sta se tudi zato, ker je bil oče "le" navaden delavec brez kakršnekoli ambicije, da zleze še kam višje, mama pa je hrepenela po vedno novih in novih intelektualnih priložnostih. Ne rečem, saj je njen Jani zelo dober človek, vseeno pa ji ne morem odpustiti, da je očeta ranila v dno srca.«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Škofja Loka s porečjem Sore

PETER COLNAR

Nemški cesar Oton II. je Škofjo Loko z okolico izročil v trajno last brižinski (freisinški) škofiji. To potrjuje prva ohranjena podelilna listina z datumom 30. 6. 973. Listino, v kateri je omenjena Škofja Loka z okolico, sedaj hrani bavarski arhiv v Münchnu, kopijo pa imajo tudi v Loškem muzeju. V tej listini je prvič omenjena tudi Kranjska. Pojma Kranjska in Kranjci sta vse do 19. stoletja predstavljala najbolj uveljavljeni oznaki za Slovenijo in Slovence.

Na Kranjskem je tedaj nastalo dvojno veliko gospostvo, ki je obstalo do konca 18. stoletja. Loško in blejsko gospostvo sta bili v posesti freisinških in briksenških škofov. Freisinška škofija je že leta 880 pridobila posestva na južnem Koroškem v Rožni dolini. Njen vpliv se je razširil prek Ljubelja na Gorenjsko. Nemški cesar Oto II. je

daroval freisinškemu škofu Abrahamu precej obsežno zemljišče v loški okolici, večinoma porečje Selške Sore. A čez nekaj desetletij so škofje svojo posest tako razširili, da je obsegala ves svet, po katerem se stekajo vode v reko Soro, in tudi ravnino ob desnih pritokih reke Save od Kropce pa do Mavčič, torej praktično vse gorenjske pokrajine med Idrijo, Radovljico in Bohinjem. Onstran Save so si leta 1274 pridobili le vas Okroglo. Vse to se je imenovalo loško gospostvo.

Loški škofje niso bili le gospodarji zemljišč, gozdov in voda, ampak tudi pravi vladarji in najvišji sodniki svojim podložnikom. Ko je deželica prešla v last bavarske škofije, je bila zelo skromno obljudena. Na njej je bilo le nekaj majhnih slovenskih naselbin: Suha, Žabnica, Selca, Praše, Breg. Zato so začeli škofje zgodaj,

deloma že leta 1030, posebno pa v 12. stoletju tu naseļjevati Nemce. Na lepo rodovitno ravan med Kranjem in Loko so privedli svoje bavorske rojake in ta kraj imenovali »županstvo Bavarcev«. Tu so zasnovali več nemških vasi: Veitingen (Bitnje), Dorfarn (Dorfarnje), Emern (Virmaše), Oberaern (Zgornje Virmaše), Burgstall (Puštal). Ob desnem bregu Sore, po hribih od Poljan do Loke, so škofje naselili Korošce in kraj imenovali »koroško županstvo«. To ne pomeni, da je šlo za ponemčevanje, saj so bili koroški priseljenci verjetno Slovenci. To dokazujejo njihova slovanska osebna imena (Svetec, Svobodin, Valkun in drugi).

Nasprotno pa naj bi v samotne in gozdne kraje okoli sedanje Sorice škof Emihon leta 1283 naselil nemške Tirołce iz Pustriške doline.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Radovljici se je 1. 7. 1811 rodil podjetnik Primož Hudovernik. Leta 1857 je kupil Tovarno za izdelovanje prešitih odev v Kranju. Šestnajst let je bil direktor Kranjske hranilnice.
- V Cerkljah na Gorenjskem se je 1. 7. 1858 rodil gledališki igralec in režiser, utemeljitelj umetniškega gledališča na Slovenskem Ignacij Borštnik.
- V Hrastjah pri Kranju se je 1. 7. 1885 rodil politik Janez Brodar. Bil je odločen nasprotnik kmečkolovarskega gibanja. Po prvi svetovni vojni je bil dvajset let poslanec SLS in senator.
- V Zavrhu pod Šmarno goro se je 6. 7. 1845 rodil slovenski planinski organizator, glasbenik in duhovnik Jakob Aljaž. Bil je župnik na Dovjem. Odkupil je vrh Triglava in na njem postavil stolp, da bi tako označil, da gre za slovensko goro.

Te nemške naselbine sicer sredi slovenske okolice niso »preživeli«. Prebivalci so se skozi stoletja počasi poslovenili. Valvasor je zapisal, da so v njegovem času (leta 1680) ljudje v Bitnjah

govorili čudno slovensko-nemško mešanico. Kot primer navaja naslednji stavek: Nim du mreža, ich die puša, wermer tiča fangen (Vzemi ti mrežo, jaz pa puško, bova ptiče lovila).

Prednica brez primere

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Letos mineva 840 let, odkar so leta 1179 k večnemu počitku položili Hildegardo Bingensko, prvo nemško mistikinjo, benediktinico, zdravilko, skladateljico, pesnico in svetnico. Rodila se je 1098 v nemški plemiški družini kot deseti otrok. Zelo kmalu je imela močna videnja svetlobe, ki si jih nekateri znanstveniki danes razlagajo kot nekakšne bolezenske znake. Postati redovnica je bil poziv njenih videnj. Ni bila deležna posebne izobrazbe in je obžalovala, ker njeno znanje latinščine ni bilo perfektno. Zato je svoje spise po

navadi narekovala tajniku, katerega latinščina je bila brezhibna, patru Volmerju. Leta 1150 je z velikimi težavami v Porenju ustanovila prvi samostan Rupertsberg, v katerem je napisala kar nekaj svojih del. Včasih je prišla celo v spor s cerkvenimi dostojanstveniki, saj ni bila pristašinja skrajne askeze, ki je vladala v nekaterih samostanih. V vse delovne prostore samostana je velela napeljati preprost vodovod, kar je bila v tistih časih velika izjema. Poznejše redovnice, ki so jih sprejemali na Rupertsbergu, so bile iz plemiških družin, zato v samostanu pomanjkanja ni bilo. Nato je na drugem bregu reke Ren ustanovila še en samostan, kjer so se na redovniški poklic pripravljala dekleta iz meščanskih pa tudi kmečkih družin. Ta drugi samostan v Eibingnu je redno obiskovala dvakrat na teden in ga vzorno vodila.

Ljudje so v samostana prihajali po nasvete za zdravje, saj je slovela po dobrih diagnozah in naborku zdravilnih rastlin. Ohranjenih je več kot tristo njenih pisem; vodila je živahno korespondenco s številnimi znanimi osebnostmi svoje dobe o vprašanih etike, verskega nauka, o medicinskih vprašanih in zglednem življenju. Nekaterim je bila celo svetovalka. Nekateri sodobni znanstveniki celo trdijo, da je bila prva, ki je opisala ženski orgazem. Na stara leta je veliko potovala, pridigala in zavzeto pripovedovala o svojih videnjih.

Zavzemala se je za – danes bi rekli – zdravo prehrano, posebno je cenila piro: »Pira je polnovredna in milejša kot druga žitna zrna. S piro se utrjujejo mišice, skrbi za dobro kri, in če jo redno uživaš, si radostne volje. Kakorkoli že, če ješ piro kot kruh ali v kuhanih jedeh, pospešuje prebavo.«

Vsa čast Hildegardi. Njeni pirini piškotki k čaju so zdravi, a za ta letni čas presuhi. Naj nam odpusti kakšen tekoči »grehec«.

Malinova kislica

Za 10 kozarcev potrebuje: 4 vejice mete (nekaterim bolj prija melisa), 250 g malin, 60 g kristalnega sladkorja, 40–60 ml finega belega vina ali kisa (beli balsamico), 1 steklenico penine ali 1 steklenico mineralne vode, 20 celih malin, lističe mete/melise.

Stebelca mete/melise osmukamo. Listke damo v posodo s pokrovom in dodamo sladkor ter maline. Pokrijemo in posodo čez noč pustimo v hladilniku.

Naslednji dan mešanico skozi gosto sito precedimo in pretlačimo. Če je treba, jo spiriramo.

Kis dodajamo po žlicah – eni marajo bolj kisló, drugi manj. Zalijemo z dobro ohlajeno penino ali mineralno vodo.

Za okras dodamo v kozarec lističe mete/melise in na dno spustimo eno ali dve malini. Ponudimo s slamico.

Pa dober tek!

Vaš razgled

V dneh, ko poletna vročina urbana naselja spreminja v razbeljeno betonsko džunglo, mnogi pohodniki napolnijo svoje nahrbtnike ter se pred žgočo pripeko umaknejo v zeleni raj visokogorja ali pa vsaj do bližnjega gozda – še zadnje prečkanje pregretega asfalta do odrešitve, ki jo ponuja objem narave. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Prvi vročinski val nas je prisilil v iskanje hladnejših kotičkov nekje v senci, kjer smo ob osvežilnih ledenih napitkih lahko ponovno normalno zadihali. Marsikdo pa nima te sreče, še zlasti to velja za delavce na gradbiščih ter cestne delavce, ki marljivo nadaljujejo delo tudi v pasji vročini, upajoč na vsaj dežno osvežitev. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (493)

H. D. Thoreau in njegova Hoja

MIHA NAGLIČ

»Rad bi zastavil besedo za naravo, za absolutno svobodo in divjino, ki se kaže v nasprotju s svobodo in kulturo, ki sta le civilni, da bi človeka obravnaval kot prebivalca ali del ali košček narave, ne kot člana družbe ... Jaz, ki ne morem niti en dan ostati notri, ne da bi nekoliko zarjavel, sem se, ko sem si kdaj ob enajstih ali štirih popoldan, prepoznano, da bi še lahko popravil dan, ko so se nočne sence že začele mešati s sončno svetlobo, ukradel čas za hojo, počutil, kot da sem storil nekakšen greh, za katerega bi se moral kesati; priznam, da sem osupel ob moči vzdržljivosti – da sploh ne omenjam moralne neobčutljivosti – svojih sosedov,

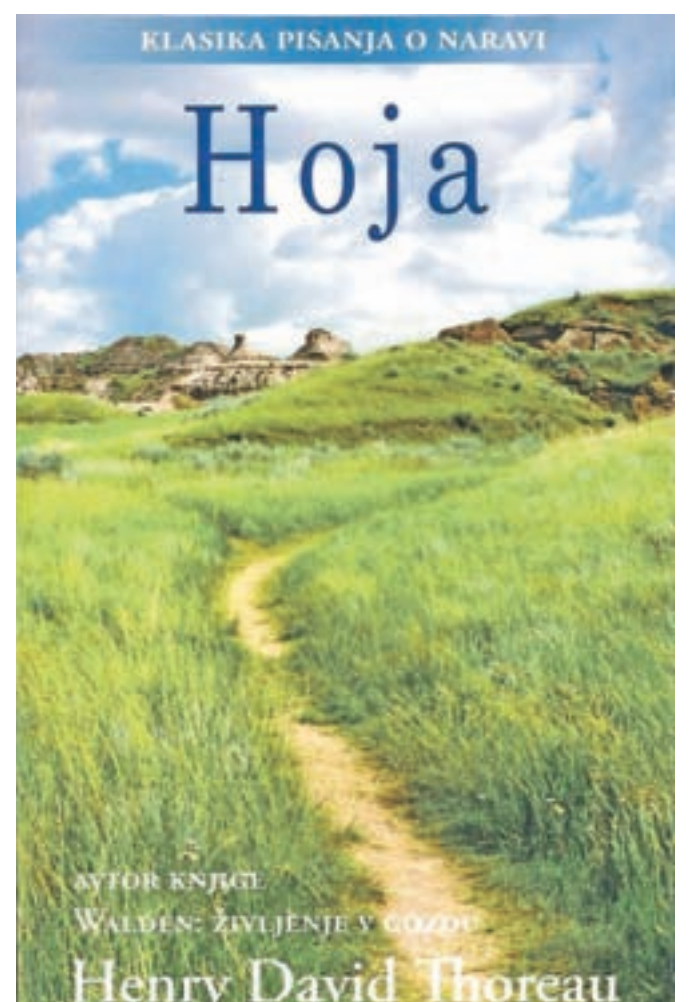
ki se tedne, mesece, da, celo leta, za ves dan zapirajo v svoje trgovine in pisarne. Ne vem, iz kakšne snovi so, da lahko ob treh popoldan sedijo tamkaj, kakor da bi bila ura tri zjutraj ... Toda hoja, o kakršni govorim, nima nič opraviti z rekreacijo, kakor se temu reče, kakor bolnik vzame zdravilo ob določeni uri, kakor dvigovanje uteži ali stolov, temveč je sama po sebi podvig in dogodivščina dneva. Če bi radi telovadili, poiščite vrelce življenja. Pomislite na človeka, ki v dobro svojega zdravja dviguje uteži, medtem ko ti vrelci brbotajo na oddaljenih pašnikih, ki jih ni nikoli iskal. Poleg tega morate hoditi kot kamela, za katero pravijo, da je edina žival, ki med hojo premišluje. Ko je popotnik

prosil Wordsworthovo služabnico, naj mu razkaže študijsko sobo njegovega gospodarja, je odgovorila: »Tukaj je njegova knjižnica, toda njegova študijska soba je na prostem.« (str. 7, 13, 17)

Ta drobna, a dragocena knjižica je slavospev hoji. Pa ne (samo) tisti hoji, ki jo najbolj slavimo danes in je namenjena predvsem rekreaciji. Gre bolj za hojo, ki je namenjena meditaciji. Hoji, ki je take vrste, da lahko med njo premišluješ. Vsi drugi načini športne rekreacije – tak je že hojin hitrejši brat tek, da ne govorimo o kakšnem tenisu ali plesu – so

takšni, da zahtevajo zase več miselne pozornosti. Med hojo pa je misel najbolj svobodna in sama sebi namenjena. Thoreau je svoj esej (Walking) napisal leta 1862, ko je bilo tudi v evropski naravi, še bolj pa v ameriški, veliko divjine in divjosti, poudarjal je, da je prava, tako rekoč sveta hoja tista, ki poteka v divjini, »da se v divjosti skriva ohranitev Sveta«. Pol drugo stoletje pozneje je v neposredni bližini naših bivališč take divjine komaj še kaj. Zato je najbrž nujno, da v možna območja za hojo, kakor jo uči Thoreau, pritegnemo tudi »podivjano« urbanizirano krajino ...

Henry David Thoreau, Hoja, prevedla Anja Radaljac, UMco, Ljubljana, 2019, 113 strani

razvedrilo GG

KMALU BOSTA ZIBALA

Po koncu šova Ljubezen po domače se na kmetiji Hafnerjevih v Papirnici pri Škofji Loki pripravljajo na prihod dojenčka.

Ana Šubic

Junak pravkar končnega šova Ljubezen po domače Jaka Hafner in Ana Podobnik, ki se je sicer v šovu prijavila zaradi njegovega starejšega brata Gašperja, bosta vsak čas postala starša. Deklici se očitno ne muči na svet, saj je mamica imela predvideni rok poroda že v torek. »Zadnji čas je že, da rodi, ker prav sedaj na Logu koljejo odojke in bi na zabavi radi jedli svežega,« je v smehu pripomnil bodoči stric Gašper, s katerim smo se pogovarjali včeraj.

Vesel je, da je njegov brat našel srečo. Ana, ki sicer prihaja iz Naklega, se je namreč

Jaka Hafner in Ana Podobnik se bosta vsak čas razveselila prvorojenke. / Foto: Pop tv

med snemanjem spoprijateljila z njuno sestro in je tako tudi po koncu šova še prihajala v Papirnico, nakar je sčasoma med njo in Jakom preskočila iskrica. Tako velika, da bosta kmalu pozdravila prvorojenke. Stanovanje sta si uredila pri Hafnerjevih, sčasoma pa bi rada zgradila svojo hišo.

Gašper se je s svojo izbranko, Korošico Patricijo Love-njak po šovu razšel. Že pred snemanjem se je namreč zagledal v drugo dekle. Razmišljal je, da bo na koncu šova odstopil in da ne bo izbral nobene kandidatke, a je storil drugače, saj se je, kot pravi, punce, na katero je mislil med snemanji, malce »ustrasil«. »Na koncu sem izpeljal tako, kot sem. Nisem naredil

Gašper Hafner je znova samski. Kmalu bo postal stric. / Foto: Tina Dokl

prav. Če se bom še kdaj v življenju znašel v podobni situaciji, bom ravnal drugače,« je napovedal. Sodelovanja v šovu sicer ne obžaluje, saj je prepričan, da se iz vsake stvari lahko česa naučiš, bi pa sedaj kaj izpeljal drugače.

Prepoznavnost ga ne moti, kot pravi, si vzame čas za fotografiranje in klepet, ko ga pocukajo za rokav. »Saj smo vsi samo ljudje, nobena zvezda nisem. Tudi nisva

šla z Jakom v šov zaradi prepoznavnosti, ampak iz radovednosti in da bi se zabavala,« je razložil. In kaj poročne na komentarje, med katerimi se najdejo tudi negativni? »Več je komentarjev, bolj je je. Potem sva očitno nekaj naredila prav. Je pa res, da jih ne preberem prav veliko,« je odvrnil Gašper.

Posebni načrtov za zdaj nima. »Bo, kar bo prineslo življenje,« je še povedal.

MOJSTRICA PODALJŠEVANJA TREPALNIC

Jeseničanka Anja Kucko je dosegla lep uspeh na mednarodnem tekmovanju v podaljševanju trepalnic. »Prednost umetnih trepalnic je v tem, da si ves čas, tudi sredi noči, urejena,« pravi.

Urša Peternel

Anja Kucko z Jesenic je na nedavnem mednarodnem tekmovanju v podaljševanju trepalnic AS-Lashes v Ljubljani osvojila drugo mesto v kategoriji barvnih trepalnic. Model je bila njena sestra Lara, ki ji je Anja morala v treh urah namestiti in oblikovati umetne trepalnice. »Pomembna je pravilna lega, koticiki, čistoča, celoten stil in efekt,« je povedala Anja, ki je pri oblikovanju

upoštevala Larino barvo oči, obliki oči pa je prilagodila dolžino in ukrivljenost trepalnic. Tekmovanja so se sicer udeležile tekmovalk iz 18 držav, ki so bile razdeljene v različne skupine, od začetnic do profesionalk, ter različne kategorije (klasika, volumen, barvne trepalnice, dramatičen videz).

Anja, ki ima na Jesenicah že nekaj let svoj salon Lepotni koticček pri Anji, se s podaljševanjem trepalnic ukvarja zadnja štiri leta. Začela je z nego rok in nohtov, kasneje pa se je navdušila tudi nad podaljševanjem trepalnic, ki

so zadnja leta trend med ljubiteljicami lepote. Kot ugotavlja Anja, si stranke srednjih let želijo predvsem trepalnice naravnega videza, medtem ko se za zelo dolge trepalnice odločajo mlajša, drznejša dekleta.

»Prednost umetnih trepalnic je v tem, da si ves čas, tudi sredi noči, urejena. Črna maskara se razmaže, kar je neprijetno zlasti poleti. Veliko strank pride po umetne trepalnice samo poleti, nekatere za enkratno priložnost, denimo poroko, maturantski ples, rojstni dan, spet druge prihajajo

redno in si ne predstavljajo, da bi bile brez umetnih trepalnic.« Umetne trepalnice se zelo natančno nalepijo na naravne, zamenjati pa jih je treba v dveh do treh mesecih.

Anja redno obiskuje izobraževanja, tako za oblikovanje nohtov kot trepalnic, sledi trendom in novim materialom. Kot pravi, je ena redkih na območju Zgornje Gorenjske, ki se s podaljševanjem trepalnic ukvarja uradno, v salonu. Samostojni podjetnik, slikopleskar, je tudi njen mož, v kratkem pa pričakujeta že tretjega sina.

Anja (levo) in njen model na tekmovanju, sestra Lara / Foto: osebni arhiv

Na Melodijah morja in sonca tudi Gorenjci

V amfiteatru portoroškega Avditorija bo jutri, v soboto, že 39. festival Melodije morja in sonca, ki ga bodo ob 21. uri neposredno prenašali tudi na prvih programih nacionalnega radia in televizije. Občinstvo bo slišalo štirinajst novih poletnih skladb. Med izvajalci, ki so se uvrstili na festival, so tudi Gorenjci: Škofjeločana Tomaž Hostnik (skladba Irena) in Canegatto (Praktična ljubezen), Kranjčanka Mila (Lahko sva vse to) in Kvatropirci (Veter je vel) s sedežem v Mengšu. Na odru se bodo zvrstili še Rina K (Svet), Samuel Lucas (Vse bo ok), Bro (Dokler je še vetra kej), Bassless (Take noči se zgodijo), Nada Barle (Z vlakom do morja in nazaj), 2B (Kot morje), Tinkara Kovač (Bodi z mano do konca), Dare Kaurič (Povozil me je čas), Orter (Orkan) in Swing Deal (Chiudi gli occhi).

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

- Oven (21. 3.–21. 4.)**
Spraševali se boste, kako povečati svojo učinkovitost in ob dobri motivaciji vam bo hitro uspelo. Energija, ki vas je zapuščala ravno v najpomembnejših trenutkih, bo zopet udarila iz vas in poskrbeli boste, da dokončate vse, kar ste imeli v mislih.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**
Izzivi, ki so pred vami, vam ponujajo precej novih priložnosti, zato kar pogumno stopajte po tej poti naprej. Če boste sledili sebi sedaj, ne boste razočarani. Razmislite, ali se splača upoštevati slišani nasvet, ki ima negativen prizvok.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**
Začenja se učenje na določenem področju vašega življenja. Prepustite se in iz tega potegnite le najboljše, četudi se vam v tem trenutku ne zdi najbolj smiselno. Uspeh, ki ga boste deležni, vas bo napolnil z optimizmom. Pričakujte darilo.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**
Informacija, ki bo do vas prišla z zakasnitvijo, bo v vas vzbujala najrazličnejše dvome. V odnosih z ljudmi boste zelo odprti in sproščeni. Našli boste dovolj primernih trenutkov, da uredite vse, kar treba urediti je na prijateljskem področju.
- Lev (23. 7.–23. 8.)**
Izgovorov, kako bi se ognili kopici dela pred seboj, ne bo treba iskati. Dobra organiziranost vas pripelje do hitrega cilja. Zaslužen dopust, pa čeprav kratek, vam bo ostal v spominu. Na ljubzenskem področju ostajate še naprej skrivnostni.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**
Uspelo vam bo podkrepiti finančno stanje, kot si že nekaj časa želite. Možnosti za še večji dobiček so vsekakor odprte, glejte pa le, da ne zaspate na lovorikah. Kompromis na čustvenem področju bo odlična rešitev, da se izognete nesoglasju.
- Tehnica (24. 9.–23. 10.)**
Visoka pričakovanja do sebe boste tokrat znižali in v počasnejšem tempu opravljali svoje obveznosti. Presenečeni boste, kako sproščenost dobro vpliva na uspešnost tudi na ostalih področjih. Konec tedna se vam zmenek ne izmuzne.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**
Skrbi zaradi udeležbe na družabnem dogodku so povsem odveč, saj bo vse potekalo po merilih, ki bi si jih vi zamislili. Nakup, s katerim odlašate, boste končno opravili in ga celo obogatili z dodatnimi stvarmi.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**
Ljubezen, ki se vas je začela nežno dotikati, v vaše življenje prinaša spremembe. Z vsakim dnem boste bolj romantični in svojih čustev ne boste skrivali. Zasanjano ozračje nad vami vam bo skorajda spodneslo tla pod nogami.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**
Zamenjava okolja vam bo dobro dela, saj si boste pošteno odpočili od vseh skrbi in svojemu raztresenemu jazu privoščili prijetnejše misli. Kovanje načrtov za najrazličnejše izlete bo v tem tednu vaše najljubše opravilo. Petek bo vaš dan.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**
Nenaden materialni strošek vas bo presenetil, a kmalu boste spoznali, kaj je res tisto, kar je najbolj vredno. Dneve boste preživljali na malce drugačen način. Zamenjava rutine bo v vaše družinsko življenje prinesla polno zabave.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**
Četudi boste mislili, da ljudje okoli vas ne opazijo vašega dela, boste za svoj velik doprinos v podjetju nagrajeni. Skrb za svoje telesno zdravje boste vzeli resno in začeli spreminjati svoje življenjske navade. Naj začetni elan traja in traja!

TA JE DOBRA

Rada bi bila ...

Se srečajo Američanka, Francozinja in Slovenka. Malo debatirajo, kaj bi katera od njih rada postala, če bi bilo mogoče prav vse na svetu. Američanka razmišlja in reče: »Če bi lahko v življenju izbrala, kaj bi bila, bi bila naftno polje.«
»Zakaj?« vprašata drugi dve.
»Ker ga kar naprej vrtajo!«
Francozinja izstrelji: »Jaz bi bila pa sladoled!«
»Zakaj?« vprašata ostali dve.
»Ker ga kar naprej ližejo!«
Pa pravi še Slovenka: »Jaz bi bila pa univerza.«
Kolegici se začudita, od kod zdaj univerza, in vprašata: »Zakaj?«
Slovenka odgovori: »Ker fantje v povprečju ne končajo prej kot v šestih letih!«

Že je bil kaznovan

Na sodišču. »Ste že bili kdaj kaznovani?«
»Da, enkrat.«
»Za kaj pa?«
»Z glavo sem butal v zid.«
»Zaradi tega pa že niste bili kaznovani!«
»Seveda sem bil, saj glava ni bila moja!«

Istega učitelja imata

»Luka, kako da imaš v kontrolni nalogi enake napake kot Jure, ki sedi poleg tebe?« je vprašal učitelj.
»Istega učitelja imava,« mu ne ostane dolžan Luka.

Nogavice

Janez: »Micka, daj mi 'golf nogavice'!«
Micka: »Katere pa so 'golf nogavice'?«
Janez: »Tiste z devetimi luknjami.«

LAŽJI SUDOKU

2	8		4		9	1	6	
5		3	8					7
	4		7			9		
	6	1		3				5
4			9	8				2
3			7		6	4		
		2			1		8	
7					2	5		1
	1	9	5		7		3	

Rešitev:

9	1	2	7	5	6	1	8	
1	6	5	8	9	7	6	2	3
8	7	1	6	2	5	9		4
6	9	5	4	1	3	2	8	7
2	1	8	9	6	5	7		3
5	4	8	7	2	1	9	6	
8	5	6	2	3	5	7	1	4
2	3	9	1	8	7	4	6	5
7	8	2	5	9	1	6	3	4
6	9	1	8	5	6	2	7	3
5	1	6	5	7	4	9	2	8

TEŽJI SUDOKU

5	6			4				
	3		6			9		
			1	8				7
8							5	
		5	3	2	9	6		
	2							9
4			8	3				
		2		6		4		
			7			3		

Rešitev:

9	1	2	7	5	6	1	8	
1	6	5	8	9	7	6	2	3
8	7	1	6	2	5	9		4
6	9	5	4	1	3	2	8	7
2	1	8	9	6	5	7		3
5	4	8	7	2	1	9	6	
8	5	6	2	3	5	7	1	4
2	3	9	1	8	7	4	6	5
7	8	2	5	9	1	6	3	4
6	9	1	8	5	6	2	7	3
5	1	6	5	7	4	9	2	8

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: F. KALAN	LESENO PIHALO	GOVOR- NIŠTVO	ATLET BOLDON	ITAL. IGRALEC (FRANCO)	JOŽA ČOP	KREPAK MOŠKI	MESTNA CETRTR	UMETNOST	DEDNA ZASNOVA	KRUŠNI OČE	FR. PESNIK (JEAN)	NAJVIŠJI VRH V TURČIJI
NAŠ SMUČARSKI CENTER			15									
DREVESNI PLAZILEC IZ AVSTRA- LIJE												19
FENI- ČANSKA BOGINJA, HATOR					KRVNA ŽILA				4			
ROY ORBISON			PEVEC NABER					REKA V SRBIJI	ČAS BREZ VOJNE			
MAVRAH, JIRS			IGRALKA STONE						FEVDNI PODOŽNIK			
ELEMENT NIHANJA			7	DELOVNA SKUPINA					NATRIJ			12
ACETATNA CELULOZA	25											
TEŽA OVOJNINE					DEKOR					23		
GORENJSKI GLAS	NOVOZE- LANDSKI KUŠČAR	AFRIŠKA GAZELA		1					KAVBOJ- SKA VRV			
POHORSKI GRANIT		STAVČNI ZNAK							TNALA (NAREČNO)	OKRAS (NAREČNO)		13
UROŠ KOČEVAR			SLABA NAMERA					21		NEON		
NJORKA			ITA RINA (IDA)							ORODJE ZA DOLBENJE LESA		
REKA NA KAVKAZU		10				KORALNI OTOK					VODO- NOSEC	ZNAMKA KOZME- TIČNIH SREDSTEV
STROJ												
OTOK PRED ZADROM					RUS. POLITIK (NIKOLAJ)							8
MUSLI- MANSKI TEOLOG					SL. PESNIK (JANEZ)							
IGNATOV KISILACEK OVSEC SARANDON TASILO	NEENAKOST MED PRED- METI	LITERARNA ZVRST										
PARADIŽ			22	OSTRO- STRELEC								
DIPLOMAT- SKI PRED- STAVNIK						PUŠČAVSKA KAČA, PURSA	IZVOR				NASLOV BEVKOVE POVESTI	
ZVONE REGEN												
NAPRAVA ZA PRENOS TV SIGNALA		KRITIKA PRESOJA										
VRBA IVA (NAREČNO)		KUHINJSKI ELEMENT										
ODREZEK NA SREČKI												
NAPAD	3											

Kranjfest
18.-20. julij

BAJAGA & INSTRUKTORI KINGSTON TRIO VIVERE ADI SMOLAR

VESELI SVATJE | HELENA BLAGNE | KLAPA BONACA | TILEN LOTRIČ

PRAZNIK KRANJSKE KLOBASE / DRŽAVNO PRVENSTVO V ODBOJKI NA MIVKI / ULIČNO GLEDALIŠČE / STAND UP / KRANSKA KUHNA / OTROŠKI KRANFEST

www.visitkranj.com

ZTKK, Gorenjski Glas, RADIO, PETROL

Letno gledališče **Khislstein**

KONČNO 2025

PETEK 5 JULIJ ob 21h
NINA PUŠLAR

SOBOTA 13 JULIJ ob 21h
RUDI BUČAR in ISTRABEND

PETEK 23 AVGUST ob 21h
BRADÉ

PETEK 6 SEPTEMBER ob 20h
ANDREJ ŠIFRER: 40 LET NOROSTI

SOBOTA 31 AVGUST ob 21h
DUBIOZA KOLEKTIV

www.visitkranj.com

Vstopnice so na voljo na vseh Petrol servisih in prodajnih mestih Eventim.

Nagrade, ki jih poklanja Zavod za turizem Kranj, so:
3-krat po 2 vstopnici za koncert Rudija Bučarja, ki bo 13. julija v letnem gledališču Khislstein.

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 10. julija 2019, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7	8	
9	10	11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24	25	

DRUŽABNA KRONIKA

PONOSNI NA »PLEH MUSKO«

Cel kraj je ponosen, da imamo v Železnikih »pleh musko«, je ob 40-letnici Pihalnega orkestra Alpes ugotavljal njegov predsednik Matic Prevc. Lepega odziva je bila deležna tudi nedavna Karavana domačih pivovarn s Kransko kuhno.

Ana Šubic

Letos mineva štiri-deset let, kar so v Železnikih ustanovili pihalni orkester. Okrogli jubilej so godbeniki pod vodstvom dirigentke Darje Seliškar praznovali minuli konec tedna v okviru Čipkarskih dnevov. V petek je bilo Pihalnemu orkestru Alpes možno prisluhniti na slovesnosti ob občinskem prazniku, kjer so se predstavili z zelo raznolikim programom. Zai-grali so nekoliko slavnostno obarvano skladbo Fanfare and Triumph, v program so

uvrstili tudi legendarne Que-ene, spremljali so baritonis-ta Lucasa Somoza Osterca v skladbah Slovenija v Svetu in Slovenija, od kod lepote tvo-je, za konec pa so zaigrali še koračnico Selška dolina.

V soboto so sprejeli prijatelje iz pobratenega orkestra Limena glazba iz hrvaške Lepoglave, s katerimi so zve-čer pred plavžem imeli kon-cert. Tam so se predstavili z nekoliko bolj zabavnim pro-gramom, ki ga je občinstvo sprejelo z velikim odobravn-jem, je ugotavljal predse-dnik železnikarskega orke-stra Matic Prevc. V nedeljo sta se jim pridružila še God-ba Gorje in Pihalni orkester

Mestne občine Kranj. Popol-dne jim je bilo možno prislu-hniti pred plavžem. »S pra-znovanjem smo zadovoljni. Vidi se, da je celoten kraj ponosen, da je v Železnikih 'pleh muska',« je dejal Prevc in pristavil, da s tem njihovo praznovanje še ni končano, saj poteka celo leto. Skleni-li ga bodo konec decembra s slavnostnim božično-novole-tnim koncertom, na katerem bodo gostili Tilna Artača.

Na dober odziv pa je nale-tela tudi Karavana doma-čih pivovarn, ki se je v sobo-to ustavila v Kranju in jo je pospremila še Kranska kuh-na. Okoli petnajst ponudni-kov je obiskovalcem na vrtu

gradu Khislstein ponudilo sveže varjeno pivo in razli-čne kulinarčne specialite-te: burgerje, reklet oz. krom-pir z indijskimi začimbami in posebnim sirom, najmlaj-še je razveselil ocvrtni spiralni krompirček na palici ... Obi-skovalci so se zabavali tudi ob različnih igrah.

Med pivovarnami je bilo tudi več gorenjskih, med njimi bohinjski Lintvern, kjer so točili tudi pšenično pivo, narejeno za gorsko-kolesarski dogodek v Bohi-nju Trans Julius. Seveda ni manjkal niti kranjski Tankr, »craftmobil« oz. potujoča pivovarna, v katero je prede-lan legendarni kombi IMV.

Nedeljski nastop Pihalnega orkestra Alpes Železniki na trgu pred plavžem / Foto: Tina Dokl

Dirigenti pihalnih orkestrów iz hrvaškega mesta Lepoglava, Železnikov in Kranja: Željko Hutén, Darja Seliškar in Matej Rihter / Foto: Tina Dokl

Izmenjava daril ob jubileju: takole sta si jih izmenjali godbi iz Železnikov in Gorij na čelu s predsednikoma Maticem Prevcem (levo) in Janom Potočnikom (drugi z desne).

Na kranjskem festivalu so pivo točili tudi komendski pivovarski »profesorji«. / Foto: Ana Šubic

Kranjčanu Alešu Koširju (desno), ki vari Mammut pivo, sta družbo delala kolega Peter Stovanje in Nina Rot. / Foto: Ana Šubic

VRTIMO GLOBUS

Danielle Brooks v veselem pričakovanju

Danielle Brooks (29), igralka iz serije Oranžna je nova črna, pričakuje prvega otroka. »Vesela sporočam, da sem nose-čka v dvajsetem tednu,« je na tverterju oznanila igralka, ki sicer svojo zasebnost skrbno čuva. Otrok naj bi na svet prišel konec oktobra. Zadnja, sedma sezona zaporniške serije se bo na Netflixu začela predvajati 26. julija.

Bieberjeva koreografinja premalo plačana

Koreografinja in soproga igralka Ellen Page Emma Portner (24) nima lepih spominov na poslovno sodelovanje z Justinom Bieberjem. S pevcem je sodelovala pri več projektih, oblikovala je tudi celotno koreografijo njegove turnee Purpose World. Kot pravi, je bila za svoje delo tako malo plačana, da ni imela za hrano, s pomivanjem tal pa si je zaslužila za najemnino, kjer je vadila. »Obžalujem, da sem kadarkoli sodelovala s tabo. Dala sem vse, dobila pa manj od minimalne plače za vsebino, iz katere si ti naredil milijone,« je pevcu očitala Emma.

Posvil se je komik Arte Johnson

Umril je komik Arte Johnson, najbolj poznan po vlogi v seriji Laugh In. Star je bil devetdeset let. Umril je v losangeleški bolnišnici po treh letih borbe z rakom na mehuru in prostati. Med drugimi se je pojavil še v Šovu Dannyja Thomasa ter v serijah Sanjam o Jeannie in Kojak. Leta 1968 je prejel emmyja za vlogo v Laugh In. Za seboj je pustil brata ter soprogo Giselo, s katero sta bila poročena enainpetdeset let.

Miley Cyrus brani zaničevane

Miley Cyrus (26) je zaradi spota za pesem Mother's Daughter, v katerem nastopa gola debelejša ženska, tarča kritik celo med svojimi oboževalci. »Poveljuješ ljudi, ki se ubijajo. Jej manj. Odloži torto, vzemi jabolko in pojdi na sprehod,« so se vrstili komentari. »Vedno sem branila tiste, ki so jih drugi zaničevali. Pa naj bom to jaz, prijatelji ali celo neznanci. To je del moje osebnosti. Vsi debeli ljudje si zaslužijo spoštovanje,« je komentirala Miley.

Članice Mažoretnega društva Železniki Lauro Rant, Rebeko Štamfelj, Niko Uranjek in Tino Nastran smo v objektiv ujeli ob nedavni štiridesetletnici Pihalnega orkestra Alpes. Mažoretke se godbenikom rade pridružijo na nastopih ter ob taktih pihalnega orkestra korakajo in spretno vrtijo mažoretne palce. / Foto: Tina Dokl

Reševali družino štorcelj

V Cerkljah so reševali štiri štorcljine mladiče, ki so po poškodbi samice ostali brez hrane.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – Včeraj zjutraj se je v Cerkljah odvijal precej nenavaden in redek prizor. Člani Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) so namreč iz gnezda reševali štiri štorcljine mladiče, ki so bili ogroženi, potem ko se

je mama poškodovala. »V ponedeljek sem opazil, da štorclja hodi po vrtu, kar se mi je zdelo precej nenavadno, saj je sicer na vrtu nikoli ne opazimo,« je prvi nenavadno dogajanje v štorcljini družini opazil cerkljanski župnik Jernej Marenk. Štorclje namreč že kakšnih pet ali šest let gnezdi na

dimniku nad župniščem in so se v tem času prikupile domačinom, ki so z županom Francem Čebuljem na čelu pomagali organizirati reševanje.

»Ko smo po župnikovem klicu prišli v Cerklje, je bilo očitno, da je s štorcljo nekaj narobe. Odpeljali smo jo na veterinarsko kliniko in ugotovili, da ima zlome v ramenskem obroču,« nam je povedal dr. Damijan Denac iz DOPPS-a, ki pravi, da so takšni dogodki precej redki, v zadnjih letih so v podobnih situacijah posredovali le dvakrat.

Cerkljanski par štorcelj ima sicer štiri mladiče, kar je po besedah Denaca precejšen zarod, saj imajo štorclje v Sloveniji v povprečju le okoli dva mladiča. Čeprav je samec še v bližini gnezda, pa sam ne more preskrbeti številne družine.

Štiri približno enomesečne mladiče bodo po oskrbi v azilu izpustili v naravno okolje. / Foto: Tina Dokl

Štorclje v Cerkljah gnezdiijo že pet ali šest let. / Foto: Tina Dokl

»Le oba osebka lahko prehranita družino. Štirje mladiči namreč potrebujejo od kilograma in pol do dva kilograma hrane na dan, poleg tega pa mora samec tudi sam jesti,« pravi Denac.

Kljub nesreči v družini pa bodo v Cerkljah štorclje na župnišču najverjetneje lahko spremljali tudi v prihodnjih letih. »Mladiče bomo odpeljali najprej

na veterinarsko kliniko, nato pa v azil na Muto, kjer se bodo srečali z mamo, ki okreva, vendar ni rečeno, da bo še kdaj lahko letela. Čez kakšen mesec jih bomo izpustili v naravo. Če samica ne bo letela, si bo samec najverjetneje poiskal drugo samicco in se z njo znova vrnil v gnezdo in življenje bo šlo naprej,« pravi sogovornik. Na Gorenjskem imamo

sicer deset gnezdišč štorcelj, kar je sicer precej manj kot v Prekmurju, a kot pravi Denac, imajo gorenjske štorclje večje zarode. »V Prekmurju je nosilnost okolja dosežena, tudi kvaliteta hrane je slabša. V iskanju novega življenjskega prostora so ga našle na Gorenjskem, kjer več parov opazamo v zadnjih desetih letih,« je še dodal Denac.

Rogisti s srebrnim rogom

Bohinjski lovski rogisti so na tekmovanju v Avstriji osvojili srebrni rog.

CVETO ZAPLOTNIK

Bohinjska Bistrica – Ob koncu junija je bilo v avstrijskem Wieselburgu jubilejno, petdeseto mednarodno tekmovanje lovskih rogistov, na katerem je nastopilo 120 skupin, med njimi tudi Lovski rogisti Bohinj in Domžalski rogisti. Bohinjski lovski rogisti Janez Smukavec, Iztok Soklič, Jernej Cesar,

Domžalski rogisti so v drugi skupini kot bohinjski (v skupini ES) osvojili zlati rog.

Gašper Mikelj, Bogdan Rupnik, Timi Sodja, umetniški vodja Martin Zupanc in predsednik rogistov Peter Benedik so se odlično odrezali, v močni mednarodni konkurenci so osvojili srebrni rog. »Vse se je

začelo februarja, ko smo na internetu zasledili razpis za udeležbo na tekmovanju. Že na prvi vaji smo se soglasno odločili, da oddamo prijavo in v mednarodni konkurenci preverimo, kam sodimo. Ker so bili za vse kategorije zelo zahtevni kriteriji, se je naš umetniški vodja Martin Zupanc odločil za sodelovanje v srednje teži kategoriji. Že na prvih vajah smo ugotovili, da tako zahtevnih skladb doslej še nismo igrali,« je dejal vodja skupine Peter Benedik in dodal, da se je kmalu pokazala tudi precejšnja »šibkost« pri višjih rogovih, zato so v skupino povabili domačina, komaj 13-letnega Timija Sodja, ki vadi trobento v Glasbeni šoli Radovljica. Vadili so tudi po trikrat na teden.

Tekmovanje v Wieselburgu so začeli malo zaskrbljeni,

saj so bile skupine, s katerimi so se merili, precej številčnejše, štejele so tudi do trideset članov. Nadaljevanje je bilo bolj optimistično. Na družabnem srečanju, na katerem so se skupine lahko predstavile s kakršnokoli instrumentalno glasbo, so Jernej (harmonika), Gašper (bariton), Martin (trobenta) in Primož (kitara) zaigrali priljubljeno Avsenikovo Golico in za to poželi bučen aplavz, pri igranju pa so se jim pridružili še trije klarinetisti iz avstrijskih društev. Vrhunec je bilo tekmovanje, bohinjski lovski rogisti so dosegli visoko uvrstitev, ob kateri se za vztrajnost zahvaljujejo umetniškemu vodji Martinu Zupancu pa tudi svojim podpornim članom, Občini Bohinj in Zvezi lovskih društev Gorenjske.

Bohinjski lovski rogisti v Wieselburgu

Gorenjski glas z vami na počitnicah!

Sporočite nam vašo počitniško lokacijo in Gorenjski glas vam bomo brez dodatnih stroškov dostavljali tja.

Želimo vam
lepo poletje.

Gorenjski Glas

Pokličite nas na: 04/201 42 41 ali pošljite e-pošto na: narocnine@g-glas.si

11C predstava na prostem v Predosljah

DESETI BRAT

petek, 5. 7.
sobota, 6. 7.

ob 20. 30 |
Župnijsko posestvo v Predosljah

WWW.KUD-PREDOSLJE.SI
041 955 000

Gorenjski Glas

Nova zgodba pašništva

Tradicionalno, tokrat že dvanajsto srečanje rejcev drobnice je na Soriško planino privabilo člane Društva rejcev drobnice Škofja Loka in Pašne skupnosti Soriška planina II.

MAŠA LIKOSAR

Soriška planina – Kot je uvo doma pojasnil Anton Kos, predsednik Pašne skupnosti Soriška planina II, so izgradnjo ceste začeli pisati novo zgodbo soriškega pašništva. »Do sedaj smo morali živež za drobnico dostaviti peš

in na roke, sedaj je dostop do pastirske staje na Soriški planini mogoč z avtomobilom,« je dejal Kos. Pobudo za izgradnjo ceste je dala ravno pašna skupnost, prav tako so investicijo, vredno trideset tisoč evrov, v celoti financirali sami. Gradnja ceste od Litostrojske kočice do

pastirske staje, ki meri 3800 metrov, je potekala tri mesece, od avgusta do oktobra lani. »Začeli smo tudi prenavljati stanovanja v pastirski staji. Uredili smo vodovod in cisterno za vodo. Naš razvoj in razvoj planine bo lahko zaradi novih pridobitev stekel še v smeri turizma,« je še povedal Kos in dodal, da se na Soriški planini trenutno pase dvesto deset ovc, za katere skrbi pastir Jože Nemeč. »Letos smo zaradi snega pašo zamaknili za 14 dni. Prve ovce so na planino običajno prispele že konec maja, tokrat pa šele šestega junija – in bodo tu ostale, kot veleva predpis, vsaj 92 dni,« je povedal Kos.

Na srečanju so člani razpravljali tudi o aktualnih problemih. »Trenutno največji

Udeleženci srečanja rejcev drobnice so slavnostno prerezali trak in uradno odprli novozgrajeno cesto, ki vodi od Litostrojske kočice do pastirske staje na Soriški planini. / Foto: Primož Pičulin

problem predstavlja volk, s katerim še nimamo izkušenj in ne vemo, kako se vede, a na srečo do nas še ni prišel in nam ni povzročil škode. Je pa lansko leto jeseni raztrgal že nekaj srn,« je pojasnil Kos in nadaljeval: »Že deset let je na naši planini prisoten tudi medved, a ta je obvladljiv. Pred njim ovce zaščitimo

tako, da jih ponoči pastir zapre v ogrado poleg staje. Letos smo zgradili tudi novo železno ogrado, ki je bila do sedaj lesena.« Podpredsednik Društva rejcev drobnice Škofja Loka Janez Kisovec je omenil tudi problem, katerega vzrok tiči v rejcih. »Manjši rejci opuščajo ovčerejo. Tisti, ki jo še ohranjajo, ovce poleti

le oddajo na pašo in s tem opustijo tudi vsakršno skrb in obveznosti do njih, kar pomeni, da vse pade na pastirja,« je dejal Kisovec. Člani so srečanje obogatili s pogostitvijo s pečenim jagenjcem ter s prerezom traku slavnostno odprli novo cesto, ki vodi do pastirske staje na Soriški planini.

Anton Kos / Foto: Primož Pičulin

Janez Kisovec / Foto: Primož Pičulin

Srečanje bolnikov in invalidov

Na Tomaževičevi kmetiji v Lahovčah so v soboto pripravili srečanje bolnikov in invalidov iz Krščanskega bratstva bolnikov in invalidov Slovenije.

JANEZ KUCHAR

Lahovče – Na Tomaževičevi kmetiji v središču Lahovč so zadnjo junijsko soboto pripravili srečanje za bolnike in invalide iz Krščanskega bratstva bolnikov in invalidov Slovenije, ki se ga je udeležilo 86 invalidov iz vse Slovenije. Srečanja so začeli s sveto mašo v cerkvi v Lahovčah, nadaljevali pa na Tomaževičevi kmetiji. Mašo je za pokojno Tomažičevo mamo Marijo Galjot, ki je umrla 17. decembra lani, daroval upokojeni nadškof Alojzij Uran, ob somaševanju cerkljanskega župnika Jerneja Marenka in prelata Stanislava Zidarja. Bogoslužje so polepšali pevci Mešanega cerkvenega pevskega zbora sv. Florjana iz Lahovč pod vodstvom Mitja Žibera ter mladi pritrkovalci.

Tomažičeva družina je letos sprejela 86 invalidov in bolnikov z vse Slovenije, upokojenega nadškofa Alojzija Urana in ljudski pevki Anico Rehberger in Francko Rozman.

Upokojeni nadškof Alojzij Uran je v okviru srečanja do sedaj že šestkrat daroval sveto mašo, pred tem pa dvakrat tudi metropolit dr. Alojzij Šuštar.

Organizacija srečanja in stroški so vedno Janezova skrb, v veliko pomoč pri peki in strežbi so mu gospodinje iz Lahovč. Dela na kmetiji mu nikoli ne zmanjka, z ženo Magdo

skrbita za bolno sestro Mari, ki je leta 1977 zbolela za sklerozo multipleks in je bila do leta 2014 na invalidskem vozičku. Letos pa se srečanja zaradi boleznih ni mogla udeležiti.

5.7. 20.30 Festivalna dvorana Bled Festival Hall COLCHESTER GRAMMAR SCHOOL	11.7. 20.30 Cerkev Sv. Martina St. Martin's Church AMADEO ORCHESTRA
6.7. 20.30 Festivalna dvorana Bled Festival Hall PERCUSSIVE COLOURS	12.7. 20.30 Festivalna dvorana Bled Festival Hall DIVANHANA
7.7. 20.30 Grand Hotel Toplice CONCERT BY THE END OF MASTERCLASSES (KONCERT OB ZAKLJUČKU MOJSTRSKIH TEČAJEV)	13.7. 20.30 Grand Hotel Toplice CONCERT BY THE END OF MASTERCLASSES (KONCERT OB ZAKLJUČKU MOJSTRSKIH TEČAJEV)
8.7. 20.30 Festivalna dvorana Bled Festival Hall GORAN BOJČEVSKI QUARTET	14.7. 20.30 Cerkev Sv. Martina St. Martin's Church SALLY BYTHEWAY CHORALE
9.7. 20.30 Festivalna dvorana Bled Festival Hall DUSIKA	15.7. 20.30 Cerkev Sv. Martina St. Martin's Church LUX BEATA TRINITAS
10.7. 20.30 Grand Hotel Toplice CONCERT BY THE END OF MASTERCLASSES (KONCERT OB ZAKLJUČKU MOJSTRSKIH TEČAJEV)	16.7. 20.30 Festivalna dvorana Bled Festival Hall COMMUTERS
	17.7. 20.30 Cerkev Sv. Martina St. Martin's Church CELLO ATTACCA! DOLCISIMO

www.festivalbled.com

FESTIVALI BLED
UMETNOST IN KULTURA

GG IZLET // sobota, 20. julij 2019

Z MUZEJSKIM VLAKOM PO BOHINJSKI PROGI

Organizator izleta je
ABC Rent a car in turizem.

Vožnja po Bohinjski progi je prav gotovo posebno doživetje. Pogledi na Blejsko jezero, na številne soteske, grape in predore, med katerimi je najdaljši dolg kar 6327 metrov, so nepozabni. Na vlaku je za potnike dobro poskrbljeno, saj za vzdušje skrbijo vodniki in animatorji. V Mostu na Soči bomo prestopili na ladjico, kjer bo organizirano kosilo.

Odhodi: Ob 9.03 odhod muzejske kompozicije z Jesenic, ob 9.17 z Bleda, ob 9.48 iz Bohinjske Bistrice, sledi vožnja proti Mostu na Soči. Povratek iz Mosta na Soči je ob 17.32, na Jesenice predvidoma vlak pripelje ob 19.53.

Cena:
Če se na izlet prijavite na Gorenjskem glasu, je cena le 69 EUR.
Cena za otroke do 12 let je le 39 EUR.

Otroci do 6. leta potujejo brezplačno (doplata le kosilo!)

Cena vključuje:
Povratno vozovnico z muzejskim vlakom na relaciji: Jesenice–Most na Soči–Jesenice, vožnjo z ladjico in kosilo na ladjici, vodenje ter organizacijo izleta.

Prijave in rezervacije sprejemamo na Gorenjskem glasu, po tel. št.: 04/201 42 41 ali po e-pošti na narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Planinstvo je način življenja

Kamniški planinci so z Dnevom kamniških planin želeli planinstvo približati otrokom, hkrati pa so opozorili tudi na izzive, s katerimi se soočajo.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamniška Bistrica – Člani Planinskega društva Kamnik so v nedeljo organizirali Dan kamniških planin, ki je letos prvič potekal v dolini Kamniške Bistrice. Pred tem so namreč organizatorji druženje planincev izmenično pripravljali na Kamniškem ali Kokrškem sedlu. Z novo lokacijo so želeli prireditve približati vsem, ki ne zmorejo vzpona v visokogorje, predvsem pa pritegniti mlade družine z otroki.

Dogajanje je bilo pestro že v dopoldanskih urah, ko so potekale različne delavnice za otroke, obiskovalci pa so med drugim lahko spoznali tudi osnove prve pomoči in delo markacistov ter t. i. geocaching.

»S prireditvijo bi radi tudi mladim staršem z majhnimi otroki pokazali, da je planinstvo zdrav način življenja, saj danes otroci, obkroženi z elektronskimi napravami, izgubljajo stik z naravo,« je

Predsednik društva
Marko Petek

Člani kamniškega planinskega društva so pripravili pester Dan kamniških planin v Kamniški Bistrici.

povedal predsednik kamniškega planinskega društva Marko Petek.

Popoldanski del dogajanja so nadaljevali s pestrim glasbenim programom kamniške Lire, ki planince na tovrstnih dogodkih spremlja že vrsto let, citrarjem in pevko Tomažem in Ano Plahutnik ter mladimi glasbeniki družine Rakar, nazadnje pa so na oder stopili še člani zasedbe Sprucki. Še posebej zanimiv pa je bil pogovor z znanimi kamniškimi planinci. Tako je Tone Škarja spomnil na štiridesetletnico prvega slovenskega vzpona na Everest, Bojan Pollak pa na obletnico prve šole za šerpe, ki jo je ustanovil Aleš Kunaver. Franče Malešič, zdravnik, gorski

reševalec in pisec o gorništvu je opozoril na to, da planinstvo niso samo moški, temveč tudi kamniška planinska zgodovina pozna nekaj odličnih planink, med katerimi je marsikatera pomagala tudi pri gradnji planinskih koč. Cene Grilj, gorski reševalec, ki se ukvarja s slikanjem, je predstavil nekaj svojih slik motivov Kamniške Bistrice, ki jih danes obiskovalci ne morejo več občudovati. Markacist Zdravko Bodlaj pa je spregovoril o izzivih, s katerimi se markacisti soočajo pri vzdrževanju gorskih poti, saj so zaradi vse večjega obiska gora poti vse bolj obremenjene, vzdrževanje pa temelji na prostovoljstvu. Le kamniški markacisti skrbijo

za 120 kilometrov planinskih poti. »Planinci sami lahko veliko naredijo s tem, da ne ubirajo bližnjic in tako ne prispevajo še dodatno k eroziji gorskih pobočij,« je planincem priporočil Bodlaj.

»Planinarjenje veliko ljudi danes jemlje kot obliko športne aktivnosti, a je lahko veliko več, to je namreč tudi način življenja. Zato sta pomembna ozaveščenost in vzgajanje mladih. Mlade želimo vzgajati v duhu planinstva. Tako smo v društvu oživel mladinski odsek, s šolami organiziramo taborne in izlete v gore,« je še povedal predsednik kamniškega društva, ki šteje okoli 1300 članov in velja za enega največjih v Sloveniji.

Urhov semenj v Begunjah

MARJANA AHAČIČ

Begunje – V nedeljo pred praznikom župnijskega patrona sv. Urha in v Begunjah spet pripravili Urhov semenj, letošnji je bil že četrti zapored. Domače organizacije – krajevna skupnost, turistično društvo, gasilsko društvo, župnija, društvo Eja in kulturno društvo – ter številni posamezniki so se povezali in s skupnimi močmi pripravljajo zanimiv in pester program, ki ga povezuje skupna želja po ohranjanju tradicije in povezovanja v kraju.

Semanje dogajanje se je začelo s slovesno mašo v župnijski cerkvi, ki sta ji sledila pester kulturni program in odprtje razstave na prostem, ki na panojih predstavlja Plečnikovo dediščino v Begunjah. Na vrtu graščine

Katzenstein, ki so jo v Plečnikovem času upravljale sestre usmiljenke, še danes stojita kapeli Jožamurka in Brezjanka, ki pa ju je že hudo načel zob časa, a bosta, potem ko je bilo pred časom vendarle urejeno lastništvo, zdaj vendarle deležni temeljite obnove.

V sklopu prireditve je Turistično društvo Begunje pripravilo že osmo Begunjsko avanturo – rekreativno, pohodniško in zabavno prireditev z zanimivimi, sproščujočimi in interaktivnimi točkami na poti, povezanimi s spoznavanjem kraja in okolice, popoldan pa se je Urhov semenj na prizorišču nasproti Avsenikove domačije nadaljeval z druženjem ob glasbi Veselih Begunjčanov. Sejemske dogajanje so zaokrožile stojnice z dobrotami in izdelki domače obrti.

Na panojih v središču Begunj je na ogled razstava, ki predstavlja dediščino arhitekta Jožeta Plečnika v Begunjah.

Praznik gasilcev

URŠA PETERNEL

Smokuč – PGD Smokuč praznuje devetdeset let. Jubilej bodo obeležili z vrsto dogodkov, tako sta že potekali meddruštvena gasilska vaja in slavnostna seja. Jutri, v soboto, ob 18.15 pa bo potekala še gasilska parada, manjkali ne bosta niti veselici, ena noč in ena jutri zvečer.

Po podatkih dolgoletnega člana Marjana Dobnikarja so se leta 1929 člani srenje dogovorili, da ustanovijo gasilsko društvo. Glavni pobudnik je bil načelnik srenje Janez Žemva - Bavah. Do poletja so ustanovili Gasilsko društvo Smokuč Rodine. Vsi krajani, ki so imeli srenjske pravice, so se odrekli denarju od lova in ga namenili za nakup motorne brizgalne in za gradnjo doma, za katerega je zemljišče poklonila Osvarjeva mama. Do vojne so bili zelo uspešni, zgradili so dom, kupili novo motorno brizgalno, delovne obleke ter čelade. Med vojno so

Nemci prepovedali društveno dejavnost. Člani so shranili vso opremo in čakali na boljše čase. Po vojni dolgo niso mogli doseči začetne zagnanosti. Društvo je ponovno zaživelo po letu 1972, ko je krmilo prevzel Ciril Jalen in zbral okoli sebe mlade člane. Z ustanovitvijo samostojne občine Žirovnica so se stvari še izboljšale.

Danes je v društvu 72 članov. »Imamo novo kombinirano vozilo Iveco, obnovljen dom in dovolj opreme za vse operative člane. Vse to je za naše malo društvo velik dosežek in dokaz, da smo kljub majhnosti pomemben člen v sistemu zaščite in reševanja,« je poudaril Dobnikar. Ob praznovanju si želijo, da bi se čim več mladih odločilo, da postanejo gasilci, da nadaljujejo gasilsko izobraževanje in prevzamejo vodilne funkcije v društvu. »Edino na ta način bomo ohranili tradicijo gasilstva v Smokuču,« je še dodal Dobnikar.

GG | IZLET // SREDA, 10. JULIJA 2019

LUKA KOPER IN KOPANJE

Vabimo vas na izlet na Primorsko. Najprej bomo obiskali Luko Koper. Predstavniki nam bodo pokazali vse njene koticke. Izvedeli bomo, kako velike ladje lahko tam pristanejo in koliko tovara pretovorijo v našem največjem pristanišču. Nato se bomo odpravili v Ankaran na kopanje. Najprej se bomo razgibali, sledilo bo kopanje v morju. Vmes bo organizirano kosilo.

Cena izleta je 28 EUR.

Odhodi avtobusa: z AP Radovljica ob 6.30, z AP Creina Kranj ob 6.55, z AP Mercator Primskovo ob 7.05, z AP Škofja Loka ob 7.25
Vrnitev v Kranj predvidevamo okrog 20. ure.

Cena vključuje: ogled Luke Koper, telovadbo, kopanje v morju, kosilo, vodenje na poti, prevoz in DDV.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št. **04 201 42 41** ali po elektronski pošti: narocnine@g-glas.si. Za odjave, ki prispejo kasneje kot dva delovna dneva pred odhodom, zaračunamo potne stroške.

Gorenjski Glas

KOPANJE

LUKA KOPER

TELOVADBA

PREJELI SMO

Obvestilo! (2)

Sosedje Čopove domačije, kot je podpisano pod pismo bralcev, objavljeno v Gorenjskem glasu 28. junija, obveščajo o napaki, zapisani v članku V spomin materi in prijatelju, objavljenem v taistem časopisu 7. junija. Zapisal sem, da je spominska plošča z zapisom, da se je tam rodil Matija Čop, na Poharjevi hiši (ki jo danes poznamo kot Čopovo hišo) v Žirovnici. Tamkajšnji sosede me v pismu opozarjajo, da Poharjeva domačija stoji kakih dvesto metrov vzhodno od hiše, v kateri se je rodil spoštovani jezikoslovec, in da se tu reče pri Ovseniku (tak je bil tudi priimek Čopove matere, oče pa se je na domačijo priženil). Naj najprej povem, da sem omembo domačega imena te doma-

čije z namenom obogatitve zapisanega v članek dodal jaz, ne mladi prodorni zgodovinar Ivan Smiljanič, podatek o tem pa sem dobil na dveh spletnih portalih, in sicer Zgodovina.si, ki ga pišejo zgodovinarji, in Kamra.si, ki je v domeni več slovenskih knjižnic, ki delujejo tudi na področju domoznanstva. Prav tako je to zapisano tudi na sicer precej manj zanesljivi Wikipediji. Naj se na tem mestu zahvalim našim bralcem domačinom iz Žirovnice za opozorilo, v upanju, da bodo podatek ponovno preverili tudi na omenjenih spletnih portalih in ga po potrebi osvežili oziroma popravili. Z velikim spoštovanjem do sosedov Čopove domačije in raziskovalcev slovenske kulturne dediščine

IGOR KAVČIČ

V soboto bo v Kropi Kovaški šmaren

Kropa – V Kropi tudi letos pripravljajo Kovaški šmaren. Osrednja prireditev se bo v soboto, in ne v nedeljo, kot je bilo napačno navedeno v torkovi številki Gorenjskega glasa, začela ob 10. uri, ko si bodo obiskovalci lahko ogledali prikaz umetniškega kovanja in kuhanje oglja ter obiskali stojnice z izdelki domače obrti. Ob 11. uri bo odprtje razstave z naslovom Janez Potočnik, slovenski slikar v Kovaškem muzeju Kropa. Vrata bodo odprli Kovaški muzej, vigenjc Vice, tovarna UKO in Muzejska hiša Fovšaritnica, ob 13. uri bo s predstavo Ta gosposka talnga pred Fovšaritnico nastopila domača Dramska skupina Čofta, ob 17. uri bo na športnem igrišču nastopil Pihalni orkester Lesce, ob 18. uri bo slovesno ob prevzetju novega gasilskega vozila, od sedmih naprej bo gasilska veselica. Za uvod v praznik bo danes, v petek, za zaključek letošnjega Festivala gledališča ob pol devetih zvečer v kulturnem domu premierna uprizoritev predstave domačega gledališča Lov na coprnice.

OTROCI NAS
POTREBUJEJO

S poslanim SMS sporočilom
ZVEZEK5 na 1919
boste darovali 5 EUR. Hvala!

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, A1, Telemach, T-2, Bob in HOT.si.

Zbiramo šolske potrebščine za 11.000 otrok v stiski.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

KOPALNI IZLET V IZOLO 11. 7. IN 13. 7. NAPREJ VEČ TERMINOV. TRST: 10. 7.; DOLOMITI: 8. 7.; MANDARINE 4.–6. 10. MEDŽUGORJE Z MANDARINAM 12.–14. 10. BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI 20.–27. 10. MORJE: DUGI OTOK 16. 7.–23. 7., 23. 7. + 30. 7., www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

Na Porze

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 20. julija, na Porze (Monte Palombino, 2599 m n. m.) nad zgornjim tokom reke Zilje. Hoje bo za okrog osem ur. Pot je zelo zahtevna, na nekaterih mestih izpostavljena (ferata – jeklenice) in zato primerna le za izkušene in ustrezno usposobljene planince – gornike. Odhod s posebnim mini avtobusom izpred Mercator Centra Primskovo bo ob 4.30. Prijave, informacije, vplačila: v pisarni društva v PD Iskra Kranj na Laborah ob sredah med 17. in 18. uro ali z nakazilom na TRR društva ali pri vodnikih: Klemen Ručigaj, 051 693 294, klemen.rucigaj@gmail.com; Žiga Hočevar, 031 304 040, ziga.hocevar@gmail.com.

Pohod do slapov v Spodnji Bohinjski dolini

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na pohodniški izlet do slapov v Spodnji Bohinjski dolini (to je izlet, ki je aprila odpadel), in sicer v četrtek, 18. julija. Odhod s posebnim avtobusom bo ob 7. uri izpred Globusa. Hoje bo za približno tri ure, pohod bo lažji pohodniški z malo težjim pristopom do prvih dveh slapov. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do ponedeljka, 15. julija.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Glasu občine Naklo, je bilo Šiviljstvo Sirena iz Naklega pri Kranju. Nagrajencem za pravilno rešitev križanke poklanja naslednje nagrade: obleko za plažo dobi Ana Mohorič z Bleda, kapri hlače dobi Janez Kavčič iz Škofje Loke, bon za popravilo v vrednosti 10 EUR dobi Marija Pezdinik iz Mojstrane. Nagrajence prosimo, da nagrade prevzamejo v podjetju Šiviljstvo Sirena, Gorenjska cesta 16, 4202 Naklo, tel.: 051/625 939. Čestitamo!

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 6. julija, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Bog je ustvaril ob 9. uri ter predavanje Eliminacija stare zaveze ob 10.30.

RAZSTAVE

Slovenci, začenjajo se novi časi

Kranjska Gora – Gornjesavski muzej Jesenice vabi danes, v petek, 5. julija, ob 19. uri v Liznjekovo hišo na odprtje razstave Zgodovinskega arhiva Ljubljana z naslovom Slovenci, začenjajo se novi časi ... (1918–1920). Glasbeni program bo oblikoval Mešani pevski zbor Kranjska Gora pod vodstvom Petra Novaka.

Baročni slikar Janez Potočnik

Kropa – V Kovaškem muzeju bo v času Kovaškega šmarna jutri, v soboto, 6. julija, ob 11. uri odprtje gostujoče razstave Gornjesavskega muzeja Jesenice Janez Potočnik (1749–1834). Razstavo bo odprl radovljiški župan Ciril Globočnik. Življenje in delo baročnega slikarja bo predstavil Aljaž Pogáčnik, kustos Gornjesavskega muzeja Jesenice.

PREDSTAVE

Kino pod zvezdami

Žiri – V Kulturnem središču Stare Žiri bo danes, v petek, 5. julija, ob 21. uri Kino pod zvezdami z animiranimi filmoma Boles in Nočna ptica Špele Čadež. S prvo in edino Slovenko, ki ima glas pri podeljevanju oskarjev, se bo pogovarjal filmski poznavalec in urbani čebelar Gorazd Trušnovc.

O alpski prehranski dediščini

Jesenice – V torek, 9. julija, bo ob 20. uri v okviru Torkove kinoteke, ki vsak torek ob 20. uri poteka na Stari Savi, predvajano pet kratkih dokumentarnih filmov o alpski prehranski dediščini s skupnim naslovom AlpFoodway. Predvajani bodo filmi: Zelje na Zalem Logu, Koruza trdinka v Bohinju, Rateški krapi, Hruška tepka in gorenjski tepkovec in Velikonočni žegen. Vstopnine ne bo.

LOTO

Rezultati 53. kroga – 3. julija 2019
19, 20, 25, 33, 35, 37, 39 in 17

Loto PLUS: 6, 14, 18, 21, 27, 30, 34 in 9
Lotko: 4 1 0 6 0 1

Sklad 54. kroga za Sedmico: 3.090.000 EUR
Sklad 54. kroga za PLUS: 900.000 EUR
Sklad 54. kroga za Lotko: 210.000 EUR

NOVOST

Doktor Gregor Voglar
ZBORNIK NA DVOH KROGICAH LAMPA PETRA VESBEKA
Pripovedi in umetniški besedila

Knjiga opisuje zapleteno življenjsko zgodbo našega "zdomca" od skromne naklanske hišice do mogočnih kremeljskih palač in ga obenem uvršča v takratni čas in življenjski prostor. Dr. med. Jurij Kurillo je delo zasnoval in prispeval poglavja o zgodovini evropske medicine, o Gregorju Voglarju, o "terapevtskem" postopku puščanja krvi ter o usodnih valovih kuge.

128 strani, trda vezava

15 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Milena Miklavčič

Ogenj, rit in kače niso za igrače
2. del

Babice, hčere, vnukinje

461 strani
155 x 220 mm
mehka vezava

25 EUR
+ poština

Uspešnica Ogenj, rit in kače niso za igrače je zabeležila več kot enajst tisoč prodanih izvodov, tri leta zapored kraljuje na prvem mestu po branosti v slovenskih knjižnicah, predstavljena pa je bila na več kot osemstotih literarno-pogovornih dogodkih. Sedaj je izšel drugi del knjige Ogenj, rit in kače niso za igrače – Babice, hčere, vnukinje. Tako kot prvo tudi to odlikujejo objektivnost, primeren besedni zaklad in spoštljiv odnos do pripovedovalca. Avtorica želi biti le zapisovalka slišanih zgodb in nič drugega.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Daniela Strauß

Vrtni ptiči v naravni velikosti

Če na vaše rolete in okenske police sedajo različni ptički, ki iščejo zavetje pred mrazom, boste s tem priložnikom lahko natančno določili, za katerega ptička gre. Pernati obiskovalci so prikazani v naravni velikosti, zato pri prepoznavanju skoraj ne more priti do pomot.

AKCIJA

Cena knjige, ki je lahko tudi lepo darilo, je

9,90 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
**za objavo v petek do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek
neprekinjeno od 8. do 16. ure,
sreda od 8. do 17. ure,
petek od 8. do 15. ure,
sobote, nedelje in prazniki
zaprti.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

ODDAM
GARSONJERO v Kranju, 24 m², v 1. nadstropju, delno opremljena, ostalo po dogovoru, tel.: 031/506-673 19001774

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, E: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljivo in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami. Obiščite nas na naši spletni strani: www.domplan.si

POSESTI

PRODAM
KMETIJSKO zemljišče k.o. 02855 Babni Vrt, p.š. 959/2, 474 m², 2.850 EUR, tel.: 031/736-332 19001798

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM
POSLOVNI prostor, 85 m², okolica Kranja - Čirče, tel.: 041/643-194 19001746

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

MOTORNA VOZILA

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM
KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od let. 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drušlovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 19001541

STROJI IN ORODJA

PRODAM
ČRPALKO za odpadno vodo - gnojevko, cirkular za žaganje drv, ALU ohišje za kosilnico, tel.: 041/858-149 19001707

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM
ZIDNO opeko 25 x 25 x 14 cm, 1.200 kosov, tel.: 040/307-748 19001804

KURIVO

PRODAM
DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 19001777

BUKOVA, hrastova ali jesenova drva, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/639-348 19001788

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM
ZA minimalno ceno prodam kuhinjo z aparati, tel.: 040/122-077 19001801

TURIZEM

ODDAM
APARTMA v Umagu - Murine, lastno parkirišče, za 4 osebe, ugodno, tel.: 041/887-285, Sonja 19001805

HOBI

KUPIM
ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 19001718

STARINE

KUPIM
ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike, značke, srebrnino, luči, kipe in drugo, tel.: 030/670-770 19001787

STARINE: mizarški ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936 19001783

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

OČALA CENEJE - podvojimo vrednost vašega zelenega recepta do 101 EUR! Optika Aleksandra, Qlandia, tel. 051/431-721, www.optika.si 19001764

KMETIJSKI STROJI

PRODAM
NAKLADAC gnoja za traktor, hidravlični Riko in pajek Sip spider 350, ugodno, tel.: 031/643-725 19001797

ROTACIJSKO BCS 250 Rotax, nakladalko Evropa, obračalnik 250, cisterno 3200, tel.: 041/547-994 19001802

NAVČEK
Pogrebne storitve
Navček d.o.o.
Visoko 140, 4212, Visoko
24 ur na dan
041 628 940

PRIDELKI

PRODAM
ČEŠNJE, domače kvalitetne hrustavke, dnevno sveže obrane ugodno prodajamo. Kmetija PRINC, Hudo 1 pri Kovorju, tel.: 041/747-623 19001720

SLAMO v okroglih ali kvadratnih balah, v okolici Ljubljane, tel.: 041/623-449 19001791

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM
BIKCA ČB, starega 1 teden, tel.: 041/418-616 19001803

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 19001780

KOKOŠI nesnice, stare 1 leto, tel.: 041/549-713 19001794

KUNCE za plemo, tel.: 040/672-702 19001792

LEGLA zajcev, stara do 12 tednov, ter zajce lisec, tel.: 051/444-154 19001796

TELIČKO simentalo, staro 14 dni, tel.: 031/803-521 19001806

KUPIM

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 19001779

OSTALO

PRODAM
KOSTANJEVE kole za pašnik, tel.: 041/214-500 19001795

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM
PIZZERIJA in restavracija Boccaccio nudi redno zaposlitev izkušenemu natakarkarju/-ici in kuharju/-ici za delo v restavraciji. Nudimo redno plačilo. Makarončki, d.o.o., Podgorica 21, Lj.-Črnuče, tel.: 041/328-590 19001738

PIZZERIJA in restavracija Boccaccio, PE Šiška, išče kuharja z izkušnjami in veseljem do dela, v prijetnem mladem kolektivu. Več informacij na telefon 040/218-203. Makarončki, d.o.o., Podgorica 21, Lj.-Črnuče 19001739

ZAPOSILIMO skladiščnika - prejem in oddaja blaga. Pričakujemo: vozniški izpit kat. B (zaželeno tudi kategoriji C in E). Agro Mobil, d.o.o., Letališka 37, Šenčur. Prijave na 041/698-385, g. Bertonec, tel.: bostjan.bertonec@agromobil.si 19001799

STORITVE

NUDIM
SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 19001778

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741, www.gradton.si 19001782

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 19001785

BELJENJE in glajenje sten, barvanje fasad, napuščev, ograj, nadstreškov, sanacija plesni, dekorativni ometi in oplske, vam nudi Pavec Ivan, s.p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 19001744

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 19001781

LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo nudimo zaključena gradbena dela, urejanje dvorišč ter fasaderska dela, adaptacije stanovanj in hiš, suhomonataža Knauf, dimniki, škarpe, ometi, izkopi ..., tel.: 041/583-163 19001786

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnanje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419 19001737

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 19001165

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšanje hrupa, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 19001776

ZASEBNI STIKI

IŠČEM
80-LETNA Gorenjka - iščem osebo za druženje, tel.: 041/664-338 19001793

RAZNO

PRODAM
ELEKTRIČNI invalidski scoter, nov in gliser Monterey 235, 7,2 m, letnik 1999, odličen, tel.: 041/320-701 19001800

IŠČEM
STARO odpadno železo, pralne stroje, pipe, akumulatorje, računalnike, odpelem brezplačno, tel.: 070/385-956 19001714

NOVOST
KRVAVA ZARJA
Doživeto pričevanje o medvojnem in povojnem komunističnem nasilju na Škofjeloškem
Poučna biografija klene in bistrice 88-letne Škofjeločanke, ki je doživela medvojno in povojno komunistično nasilje. Njeno sporočilo je, da se bomo le z resnico osvobodili boleče preteklosti in se kot narod ozrlji v lepšo prihodnost.

138 strani, mehka vezava
Avtorica Meri Božovičar
17 EUR * poštnina
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trig. Tomka Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

ZAHVALA
V 101. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, prababica in praprababica
JULKA PINTAR
iz Spodnje Besnice
Ob njenem slovesu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali. Hvala tudi vsem zaposlenim v Domu upokojencev Kranj, ki so jo zadnja leta negovali. Posebna zahvala gre gospodu župniku Igorju Jerebu za lepo opravljen pogreb, mašo in vse lepo izrečene misli pri sveti maši. Hvala tudi pogrebni službi Navček in pevcem skupine Ultima. Vsem in vsakemu posebej, hvala.
Žaljuči vsi njeni

ZAHVALA
Ob boleči, nenadomestljivi izgubi našega dragega očeta, dedka, pradedka in brata
JANEZA KONCA
(18. 10. 1932 - 28. 6. 2019) z Visokega
se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se Pogrebniemu zavodu Navček z Visokega, ZB Visoko in Društvu upokojencev Visoko.
Žaljuči: hčeri Bojana in Mojca s soprogo in hči Ljuba ter vnukinje z družinami
Visoko, 5. julija 2019

ZAHVALA
Življenje sploh ni tisto, kar se zdi, je le korak na poti k večnosti.
V 75. letu starosti nas je zapustila žena, mami, mama in prababica
DANICA BERCE
iz Škofje Loke
Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, mašne darove ter podarjeno cvetje in sveče. Hvaležni smo pevcem ter g. župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti.
Žaljuči vsi njeni

Tako kot reka v daljavo se izgubi, odšel si tiho, brez slovesa, za seboj pustil si spomin na naša skupna srečna leta. Le srce in duša ve, kako boli, ko tebe več med nami ni.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, ata, sina, brata, strica, tasta
ANTONA FENDETA
15. 1. 1959 - 14. 6. 2019
Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, znancem, prijateljem, sodelavcem, športnikom ter gospodu župniku Godcu in gospodu župniku Kokotcu za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala pevcem iz Predoselj ter trobentaču za izpepo Tišino. Vsem še enkrat hvala za pisno in ustno sožalje. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.
Vsi njegovi
Kranj, Britof, Trstenik

ANKETA

Utrip glasbenih festivalov

MAŠA LIKOSAR

Utrip poletnega vzdušja lahko obogatimo z obiskom enega od številnih glasbenih festivalov, ki jih za vse okuse ponujajo tako na Gorenjskem kot drugod po Sloveniji. Na 24. Festivalu Bled smo obiskovalce povprašali, ali obiskujejo festivale in kakšne najraje obiščejo. Foto: Tina Dokl

Jože Pogačnik, Podnart:

Glasbene festivale obiščem, ko na njih sodelujejo moji vnuki – in tako spodbujamo njihovo glasbeno udejstvovanje. Sem ljubitelj klasične glasbe, redno jo poslušam, saj bogati dušo in duha.

Miša Potočnik, Bled:

Bled ponuja celo vrsto kvalitetnih glasbenih festivalov. Obiščem predvsem tiste, ki so obarvani s klasično in moderno glasbo. Rada obiščem tudi festival v Ljubljani, saj je čisto po mojem okusu.

Draga Soklič, Bled:

Že 15 let z možem zahajava na klasične festivale. Največ jih je poleti, pogrešam pa jih ob božiču in pred veliko nočjo. Festivali so poseben navdih, sprostijo me in popeljejo v sanjski svet.

Lara Primožič, Tržič:

Že drugo leto nastopam na glasbenem festivalu, igram violino, sicer pa festivalov ne obiskujem. Blizu mi je klasična glasba in Bled zagotovo ponuja enega boljših festivalov klasične glasbe.

Mojca Polajnar Peternelj, Bled:

Všeč mi je poletno vzdušje, ki ga ponujajo festivali. V Sloveniji jih je ogromno in za vsak okus se nekaj najde. Težko obiščem vse zelene festivale, ker nimam dovolj časa.

Na zdravje na kranjsko

V Naklem so ob občinskem prazniku uprizorili predstavo Cesar in kranjska klobasa – Kako je kranjska klobasa v Naklem dobila ime.

MAŠA LIKOSAR

Naklo – Kot pravi pripoved, se je cesar nekdanje Avstro-Ogrske Franc Jožef na poti proti Trstu ustavil pred Gostilno Marinšek v Naklem, da bi se okrepčal. Gostilničar mu je pojasnil, da imajo pri hiši le navadne klobase. Cesar je bil s ponudbo zadovoljen. Ko je klobaso pokusil, je navdušeno dejal: »Pa saj to ni navadna klobasa, to je kranjska klobasa!«

To starodavno pripoved o cesarju in kranjski klobasi so v okviru občinskega praznika s predstavo obudili soorganizatorji Kulturno-umetniško društvo Lik v sodelovanju s Konjeniškim društvom Naklo in Občino Naklo. Predsednica KUD Lik Naklo Alojzija Murn, ki je tudi napisala scenarij predstave, je pojasnila, da je bila letošnja predstava obsežnejša kot preteklo leto – razširili so scenarij, vpletli več vlog in igralcev, vseh skupaj devet. »Glavni namen dogodka je graditi ime in prepoznavnost Naklega.« Murnova je zgodbo, ki je opisana v številnih zapisih, odkrila v delu Mojstrovine kranjske klobase avtorja Janeza Bogataja.

Foto: Božena Legat

»To je pa tako dobra klobasa, da se spodobi, da ji skupaj nazdraviva. Na zdravje na kranjsko klobaso,« je dejal Jože Mohorič v vlogi cesarja adjutantu, ki ga je upodobil Zdravko Cankar.

Predstava, ki opeva cesarjevo naklonjenost slovenski kulinariki, se je začela pri stari lokomotivi v Naklem, kjer so obiskovalci pričakali "cesarja", ki ga je upodobil Jože Mohorič, v spremstvu "adjutanta", ki ga je odigral nakelski podžupan Zdravko Cankar. Glavni akterji so se nato s kočijo odpeljali do prizorišča pod šotorom. Letos je prvič nastopil tudi nakelski župan Ivan Meglič – v

vlogi župana. »Lovro, zraven vaše gostilne pa paše en takle maklen, da ga boste mel za špile rezat, pa vam nau več treba u gmajno hodt. Pa še čbele ga bojo spomlad, k cveti, fejest obletavale, da bo še za med koristen,« je v predstavi dejal župan.

Obiskovalce so pogostili s kranjsko klobaso, edinstvenimi kajzericami in jedjo, značilno za njihov kraj – pečen nakelski klobasni

zavitek, ki ga je osnovala Nuša Konc. Dogajanje so nadgradili pevec in orgličar Marjan Urbanija, folklorna skupina Društva upokojencev Naklo in skupina Podkuca iz Kulturnega društva Dobrava. Obiskovalce so povabili, da se ob tej priložnosti odenejo v oblačila, ki so bila modna pred 120 leti, in najbolj imenitno oblečena dama in gospod sta prejela večerjo v Gostilni Pr' Kovač.

Nov zaplet pri izbiri izvajalca za predor

URŠA PETERNEL

Jesenice – Gradnja druge cevi predora Karavanke se na naši strani očitno še ne bo začela. Na Darsu so prejeli dva nova zahtevka za revizijo, tokrat zoper potek postopka izbire izvajalca s pogajanji, ki sta ju vložila Gorenjska gradbena družba in Kolektor CPG. Vsebine zahtevkov na Darsu v tej fazi ne želijo komentirati, prav tako ne morejo napovedati, za kako dolgo se bo podaljšal postopek izbire izvajalca. Spomnimo, Dars je lani za izvajalca del izbral turško podjetje Cengiz, ki je z 89,3 milijona evrov podal za 15 milijonov evrov ugodnejšo

ponudbo od ostalih osmih ponudnikov. Toda prišlo je do pritožb neizbranih ponudnikov, zato je Državna revizijska komisija odločitev o izbiri Cengiza razveljavila. Dars se je nato odločil za postopek izbire izvajalca s konkurenčnim postopkom s pogajanji, k oddaji ponudb so pozvali šest ponudnikov, a na takšen postopek izbire sta se pritožila Kolektor CPG in Gorenjska gradbena družba. Pritožba je bila zavrnjena, a sta se podjetji zdaj pritožili tudi na sam potek postopka. Na avstrijski strani drugo cev gradijo od septembra lani, Avstrija in Slovenija pa naj bi mejo prebili leta 2022.

Medvode praznujejo

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Občina Medvode v soboto, 6. julija, na rojstni dan Jakoba Aljaža, praznuje občinski praznik. Ob tej priložnosti se bo danes ob 20. uri začela slavnostna seja občinskega sveta, na kateri bodo razglasili tudi letošnje občinske nagrajence. Slavnostna seja bo letos še posebno slovesna, saj bo potekala na ploščadi ob novi tržnici, ki jo bodo ob tej priložnosti slovesno odprli, z njo pa občina dobiva urban center mesta. V kulturnem programu bodo nastopili Ani Frece s skupino, pripovedovalsko-glasbena zasedba Bajaté in KD Godba

Medvode – Pihalna sekcija. Slavnostni govornik bo Nejc Smole, župan Občine Medvode.

V sklopu praznovanja občinskega praznika so potekale številne prireditve, zaključek pa bo jutri s Pohodom od Jakoba do Jakoba. Na pohod se lahko podate s treh izhodišč. Prvi start bo ob 6.30 pred Občino Medvode (zanj so obvezne prijave na 01 361 43 46 med 6. in 11. uro ter med 14. in 17. uro), drugi start bo ob 8.30 pri tabli za začetek Učne poti Žlebe, tretji pa prav tako ob 8.30 pri cerkvi sv. Jakoba v Hrašah. Cilj pohoda bo za vse ob 11.30 pri rojstni hiši Jakoba Aljaža v Zavrhu.

vremenska napoved

Danes bo pretežno jasno. Jutri bo sončno in vroče, popoldne ni izključena kakšna nevihta. V nedeljo bo oblačno s pogostimi padavinami, tudi nevihtami.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

16/30 °C

SOBOTA

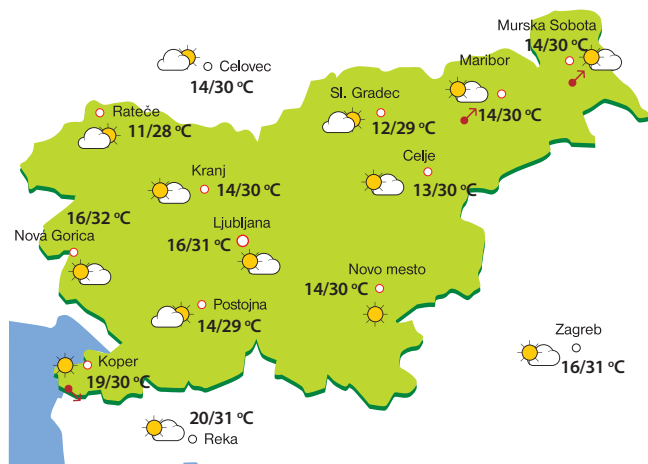

17/31 °C

NEDELJA

18/25 °C

Še do konca julija čas za vložitev napovedi

Kranj – Davčni zavezanci, ki so lani imeli obdavčljive dohodke, a do 15. junija niso prejeli informativnega izračuna dohodnine, morajo napoved sami vložiti najpozneje do 31. julija. Napoved lahko vložijo na predpisanem obrazcu na pristojni finančni urad, lahko pa jo oddajo tudi v elektronski obliki prek portala ali mobilne aplikacije eDavki.